

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ
AZ ALAPKÉPZÉSI TANULMÁNYAIKAT
2013 SZEPTEMBERÉBEN MEGKEZDŐ
HALLGATÓK RÉSZÉRE:

TANÍTÓ SZAK,
LEVELEZŐ TAGOZAT

Szerkesztette:
Dr. Demeter Katalin

Technikai szerkesztő:
Göröcs Dorka

Felelős kiadó:
Dr. Mikonya György
Az ELTE Tanító- és Óvóképző Kar dékánja

Budapest

Tartalomjegyzék

Bevezetés	3
A tanító szak képzési és kimeneti követelményei	4
A tanító szak óra-, vizsga- és kreditterve	7
A tanító szak tantárgyleírásai	16
Szakmai gyakorlat	37
Műveltségterületek	42
Ember és társadalom	45
Magyar nyelv és irodalom	46
Természetismeret	52
Kötelezően választható tárgyak kari kínálata	60

Bevezetés

Tisztelt Hallgató!

Köszöntjük az az ELTE Tanító- és Óvóképző Karán, amely kar az 1869-ben alapított Budai Állami Tanítóképezde jogutódja. Az egységes európai felsőoktatási térségben a hallgatók az egymásra épülő alapképzési, mesterképzési, és doktori szinten folytathatnak felsőoktatási tanulmányokat. Az alapképzés (BA, BSc) pedagógusképzési területének körébe tartozik a karon folyó csecsemő- és kisgyermeknevelő szakos, óvodapedagógus szakos és tanító szakos képzés. Mindhárom szak önálló szakképzettséget ad, és folytatható mesterképzésben, a neveléstudományi mesterképzés feltétel nélkül fogadja be ezeket az alapszakokat.

A TANTERV, A TANEGYSÉGEK FELVÉTELE

A tanító szak 4 éves, összesen 240 kreditet kell teljesíteni, félévente átlag 30 kredit értékű tanulmányi munkát kell elvégezni.

A tantervi tájékoztatóban közzétett óra- és vizsgaterv táblázata mutatja a tantervben előírt tantárgyakat, óraszámait, számonkérési formáikat, itt megtalálja a tanulmányainak eredményességét segítő tantervi információkat: milyen tanegységeket kell felvennie, milyen sorrendben, mit kell teljesítenie, hogy a szükséges krediteket megszerezze.

Tanulmányait figyelemmel kell adminisztrálnia az elektronikus rendszerben. Egy-egy félévét akkor kezdhet el, ha regisztrál, és felveszi a szükséges kurzusokat, figyelve az előfeltételekre. A tantárgyfelvétel eredményességét minden félév elején ellenőriznie kell, a felvett kurzusok listáját érdemes minden regisztrációs időszak végén kinyomtatni.

A tanító szakos hallgatók egy választott műveltségterületen az 1-4. és az 5-6. osztály tanítására is felkészülnek. A második félévi, végleges választást követően a műveltségterületi tantárgyak összesen 23 kredit értékben, kötelezőek.

További 13 kredit értékben kell kötelezően választható, valamint 12 kredit értékben szabadon választható tantárgyakat felvenni, ezek felvételének rendjére a mintaórarend nem ad útmutatást.

A korábban végzett tanulmányok kreditjeinek beszámítását az ELTE Tanító- és Óvóképző Karára való felvételkor, átvételkor kell kérnie. Párhuzamos tanulmányok esetén félévente lehet kreditbeszámítást kérni. A szabadon választható tanegységek más karon, más intézményben is teljesíthetők, ezek beszámítását is kérvényezni kell.

A SZORGALMI IDŐSZAK ÉS A VIZSGAIDŐSZAK TANULMÁNYI MUNKÁJA

A szorgalmi időszak óráin a részvétel lehet kötelező és ajánlott, a féléveket gyakorlati jegy (gyj – 5 fokú, vagy m – 3 fokú), kollokvium, vagy szigorlat zárja. A szakmai gyakorlatokon a részvétel kötelező, az óvodák, bölcsődék látogatása előtt egészségügyi könyvet kell beszerezni.

A három hónapos szorgalmi időszakot vizsgaidőszak követi, a vizsgákra az előírások szerint jelentkezni kell. Kredit csak sikeresen teljesített, érdemjeggyel/minősítéssel lezárt tanegységért kapható. A teljesítések bejegyzését a félévek végén ellenőriznie kell.

Tanulmányait záróvizsgával fejezi be, ha a tantervben előírt tanegységeket teljesítette, a szakdolgozatát benyújtotta az előírt határidőig. Az oklevélszerzés feltétele: a sikeres záróvizsga és az előírt nyelvi követelményeknek való megfelelés.

Kísérje figyelemmel a jogszabályokat, a nemzeti felsőoktatási törvényt, valamint az egyetem és a kar honlapján egyaránt folyamatosan frissített egyetemi szabályzatot, a HKR-t, továbbá a kari tanulmányi honlapot, ahonnan a szükséges dokumentumok és űrlapok is letölthetők.

Vegye igénybe az egyetemi évek alatt kínálgató lehetőségeket a hivatásra való felkészülés, a tudomány, a művelődés, az egyetemi közélet, a nemzetközi kapcsolatok terén; töltse diákéveit az ELTE Tanító- és Óvóképző Karán tartalmasan és sikeresen.

Budapest, 2013. július 20.

A Tanító- és Óvóképző Kar vezetése

KÉPZÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEK

TANÍTÓ ALAPKÉPZÉSI SZAK

1. Az alapképzési szak megnevezése: tanító (Primary School Teaching)

2. Az alapképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettség oklevélben szereplő megjelölése:

végzettségi szint: alapfokozat (baccalaureus, bachelor, rövidítve: BA)

szakképzettség:

a) tanító,

b) nemzetiségi tanító [zárójelben megjelölve a nemzetiségi (horvát, német, román, szerb, szlovák, szlovén) nyelvet, illetve a cigány-roma képzési irányultságot]

a szakképzettség angol nyelvű megjelölése:

a) Primary School Teacher,

b) Ethnic Minority (Croatian, German, Romanian, Serbian, Slovakian, Slovenian, Roma) Primary School Teacher

választható szakirány: nemzetiségi tanító (Ethnic Minority Primary School Teaching)

3. Képzési terület: pedagógusképzés

4. Képzési ág: óvodapedagógus, tanító

5. A képzési idő félévekben: 8 félév

6. Az alapfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 240 kredit

6.1. Az óvodapedagógus, tanító képzési ág közös képzési szakaszához rendelhető minimális kreditérték: 10 kredit

6.2. A szakirányhoz rendelhető minimális kreditérték: 36 kredit

6.3. A szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 12 kredit

6.4. A szakdolgozathoz rendelt kreditérték: 15 kredit

6.5. A gyakorlati ismeretekhez rendelhető minimális kreditérték: 40 kredit, nemzetiségi tanító szakirányon ebből a nemzetiségi képzés gyakorlati ismeretei legalább 6 kredit

6.6. Intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzésben szerezhető minimális kreditérték: 12 kredit

7. Az alapképzési szak képzési célja, az elsajátítandó szakmai kompetenciák:

A képzés célja olyan pedagógiai szakemberek képzése, akik elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak az iskola 1-4. osztályában valamennyi, az 1-6. osztályban legalább egy műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak az ellátására, továbbá megfelelő ismeretekkel rendelkeznek a képzés második ciklusban történő folytatásához.

A nemzetiségi szakirányt választó tanítók *képesek* az 1-6. osztályban a nemzetiségi anyanyelvi nevelésre, az 1-4. osztályban magyar nyelven minden műveltségi terület, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak tanítására.

Közös kompetenciák az óvodapedagógus, tanító képzési ágban

A hallgatók ismerik:

- az egyetemes és a magyar nevelés és iskoláztatás történetének jellemzőit;
- a kisgyermek és a 6-12 évesek fejlődésének pszichológiai sajátosságait;
- Magyarország legújabb kori történetének és társadalmának kérdésköreit;
- az információs és kommunikációs technika használatához szükséges eljárásokat, tudnivalókat.

Az alapfokozat birtokában – a nemzetiségi szakirányt is figyelembe véve – a tanítók

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- ismerik a társadalom működésének történelmi, eszmei, strukturális és funkcionális összefüggéseit;
- ismerik a hazai közoktatás feladatait és stratégiáját, az 1-6. osztály nevelési, oktatási preferenciáit, a közoktatás tartalmi szabályozásának dokumentumait;
- ismerik a nevelés-oktatás elméletét, a 6-12 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatát, tevékenységeit, azok tervezését, módszereit, a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit; a tanulásirányítás módszereit és munkaformáit, az integrált és differenciált oktatás eszköztárát;

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE 2013. SZEPTEMBERTŐL

- ismerik a személyiségfejlődés és fejlesztés pszichológiai tényezőit, a 6-12 éves gyermekek sajátosságait;
- elsajátították azokat az anyanyelvi és tantárgy-pedagógiai ismereteket, amelyek az olvasás, írás alapkészségeinek a kialakításához szükségesek;
- rendelkeznek a matematika, a természettudományok alapoktatásához szükséges korszerű ismeretrendszerekkel, összefüggésekkel, tantárgy-pedagógiai eljárásokkal;
- elsajátították a művészeti neveléshez (ének-zene, vizuális nevelés) szükséges szakismereteket, a 6-10 éves gyermekek auditív és vizuális megismerő, kifejező és alkotó képességeinek fejlesztésével kapcsolatos metodikai eljárásokat;
- ismerik a technika-életvitel-háztartástan oktatásához szükséges ismereteket, metodikai tudnivalókat;
- rendelkeznek az egészséges életmód kialakításához, a testi nevelés oktatásához szükséges tudással, speciális tantárgy-pedagógiai eljárásokkal;
- ismerik a választott műveltségterület oktatásának 1-6. osztályra vonatkozó követelményeit, tartalmi és metodikai összefüggéseit;

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- az iskolai oktatás 1-4. osztályában – az idegen nyelv kivételével - valamennyi műveltségi terület oktatási-nevelési feladatainak az ellátására, valamint az 1-6. osztályban legalább egy kötelezően választott műveltségi területen az oktató-nevelő munkára;
- az ismeretek önálló kritikus feldolgozására;
- a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek, adatsorok, diagramok megértésére és értelmezésére;
- idegen nyelven alapszintű kommunikációra;
- nevelési helyzetek, problémák kritikus elemzésére, konfliktushelyzetek megoldására, problémamegoldó technikák hatékony alkalmazására;
- a nevelő-oktató munka tervezésére, szervezésére, a tanulási folyamatok irányítására a tanulási alapkészségek, képességek fejlesztésére;
- a 6-12 éves gyermek személyiségének sokoldalú, differenciált fejlesztésére, az alapkészségek és képességek kialakítására;
- előítélet-mentesen a multikulturális és interkulturális nevelésre;
- a tanítási órán kívüli nevelési feladatok ellátására;
- a gyermekek családjával, szűkebb környezetével való együttműködésre;
- önálló továbbtanulással és szervezett továbbképzések segítségével meglévő készségeik fejlesztésére, és olyan új kompetenciák elsajátítására, amelyek segítségével alkalmassá válhatnak az iskolán belül felelősségteljes munkakör vállalására;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- önismerettel, együttműködési készséggel, személyi felelősségérzettel, minőség tudattal, fejlett kommunikációs képességekkel;
- társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással;
- a permanens művelődés igényével és képességével;
- az egyetemes emberi és nemzeti értékekkel, az erkölcsi normák tiszteletével, az esztétikai értékek iránti fogékonysággal, környezettudatos magatartással;
- a fenntartható fejlődés igényelte felelősségérzettel;
- egészséges életvitellel;
- sikerorientáltsággal, ugyanakkor saját tevékenységük kritikus értékelésének képességével;
- a csoportban való munkavégzés, a kollegialitás és a hatékony munkaszervezés képességével;
- a másság elfogadásával, toleranciaképességgel.

A nemzetiségi tanítók a fentiekén túl

a) a képzés során az ismereteket illetően bizonyították, hogy

- rendelkeznek magas szintű nemzetiségi nyelvi kompetenciákkal;
- ismerik a nemzetiség történelmét és kultúráját;

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE 2013. SZEPTEMBERTŐL

- ismerik a 6-12 éves korosztály oktatása, nevelése során hatékonyan alkalmazható nyelvpedagógiai eljárásokat, nyelvátadási és -fejlesztési stratégiákat;
- rendelkeznek korszerű ismeretekkel a korai kétnyelvűség szakterületén;

b) ismereteik alkalmazását illetően alkalmasak

- elméletileg megalapozott ismeretek, készségek és képességek birtokában az 1-6. osztályban a nemzetiségi anyanyelvi nevelésre, az 1-4. osztályban magyar nyelven minden műveltségi terület, valamint a nemzetiségi nyelven oktatott tárgyak tanítására;
- rendelkeznek a nemzetiségi identitás kialakításához, elmélyítéséhez szükséges gyakorlati készségekkel, jártasságokkal;
- korszerű népismereti/nemzetiségi tartalmak közvetítésére, képesek e tartalmak 6-12 éves korban történő elsajátíttatására;

c) a szakmai attitűdök és magatartás terén rendelkeznek

- korszerű nemzetiségi műveltséggel, társadalmi érzékenységgel, közösségi felelősségérzettel és feladatvállalással;
- az egyetemes emberi és nemzeti, illetve nemzetiségi értékek, erkölcsi normák tiszteletével.

8. A törzsanyag (szakképzettség szempontjából meghatározó ismeretkörök):

– *alapozó ismeretek: 44-55 kredit*

társadalomtudományi ismeretek, pedagógia, pszichológia, informatika

– *szakmai törzsanyag: 160-175 kredit, ebből*

a) szakmai elméleti modul: magyar nyelv, irodalom és tantárgy-pedagógiája, matematika és tantárgy-pedagógiája, természetismeret és tantárgy-pedagógiája, ének-zene és tantárgy-pedagógiája, vizuális nevelés és tantárgy-pedagógiája, technika-életvitel-háztartástan és tantárgy-pedagógiája, testnevelés és tantárgy-pedagógiája – 81-96 kredit; továbbá differenciált szakmai ismeretek a felsőoktatási intézmény egyedi jellegét adó ismeretkörökből (pl. idegen nyelv, gyógypedagógiai alapismeretek és gyermekvédelem, műveltségterületi vagy egyéb specifikáció) – 10-14 kredit;

b) kötelezően választható műveltségterületi modul: 36-42 kredit

ba) tanító szakképzettség esetén kötelezően választható műveltségi területek: magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, matematika, ember és társadalom, természetismeret, ének-zene, vizuális nevelés, informatika, technika - életvitel - háztartástan, testnevelés és sport – 21-25 kredit;

bb) nemzetiségi tanító szakképzettség esetén: nemzetiségi nyelv és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi ismeretek és tantárgy-pedagógia; nemzetiségi irodalom, gyermekirodalom – 36-42 kredit;

c) szakmai gyakorlati modul: 40-50 kredit.

9. Szakmai gyakorlat:

A gyakorlati képzés a 6-12 éves gyermekek tanulásának irányításához, személyiségük fejlesztéséhez szükséges korszerű eljárások, módszerek gyakorlását iskolai környezetben, fejleszti a speciális tanítói képességeket, technikai jártasságokat biztosítja. A gyakorlati képzés fogalmába beleértendő a hallgatók hospitálásai, csoportos és egyéni iskolai gyakorlatai, valamint a pedagógiai és tantárgy-pedagógiai stúdiumok keretében végzett gyakorlatok is. A nemzetiségi szakirányon a szakmai gyakorlat nemzetiségi nyelven, nemzetiségi iskolában folyik.

A 8. félévben a hallgatók intézményen kívüli összefüggő szakmai gyakorlaton vesznek részt, melynek időkerete 8-10 hét, az összes szakmai gyakorlaton belüli kreditértéke 12-14 kredit.

10. Idegennyelvi követelmények:

Az alapfokozat megszerzéséhez legalább egy idegen nyelvből államilag elismert, középfokú (B2) komplex típusú nyelvvizsga vagy azzal egyenértékű érettségi bizonyítvány vagy oklevél megszerzése szükséges.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATÁNAK ÓRA-, VIZSGA- ÉS KREDITTERVE

A következő táblázatokban alkalmazott speciális jelek magyarázata:

- ! erős előfeltétel
- Δ csoportonként szervezett oktatás, a létszám a szervezési lehetőségektől függ
- ☒ az előadás látogatása kötelező
- * kontakt óra nélkül
- ⊖ a páros és páratlan félévben kapacitástól függően vehető fel

PSZICHOLÓGIA 53 óra	Kredit Σ 14	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
KABL06A01 Bevezetés a pszichológiába	2	8 k								-
TBL06A01 Fejldéslelektan	5		15 k							KABL06A01!
TBL06A02 Pedagógiai pszichológia	2			10 gyj						TBL06A01!
TBL06A031 A differenciálás pszichológiája és pedagógiája	3				10 gyj					TBL06A01! TBL06A051!
TBL06A04 Csoportos pedagógiai gyakorlat	2								10Δ m	A TBL00A10-el együtt vehető fel

PEDAGÓGIA 55 óra	Kredit Σ 15	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
KABL06A02 Neveléstörténet	3	10 k								-
TBL06A051 Általános pedagógia és didaktika	3		10 k							KABL06A02
TBL06A061 Nevelésmélet I.	3			10 k						TBL06A051
TBL06A071 Nevelésmélet II.	4				15 SZ					TBL06A02! TBL06A031 TBL06A061!
TBL06A08 Alkalmazott pedagógia	2							10 gyj		TBL06A071!

TÁRSADALOMISMERET 44 óra	Kredit Σ 11	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
KABL08A01 Filozófia és nevelés	2	7 k								-
TBL08A01 Fejezetek Magyarország történetéből és tantárgy- pedagógiája	3					13 k				-
KABL08A02 Magyarország a 20-21. században	4						16 k			-
TBL08A02 Etika és nevelés	2							8 m		KABL08A01!

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

MAGYAR NYELV, IRODALOM ÉS TANTÁRGY- PEDAGÓGIÁJA 100 óra	Kredit Σ 25	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII félév	ELŐFELTÉTEL
TBL04A01 Magyar nyelv I.	1	10 k								-
TBL04A02 Magyar nyelv I. gyakorlat	1	gyj								-
TBL04A03 Magyar nyelv II.	1		10 k							TBL04A01
TBL04A04 Magyar nyelv II. gyakorlat	1		gyj							TBL04A02
TBL04A05 Magyar nyelv III.	1			10 k						TBL04A03!
TBL04A06 Magyar nyelv III. gyakorlat	1			gyj						TBL04A04!
TBL04A07 Magyar nyelv IV.	1				8 k					TBL04A05
TBL04A08 Beszédművelés	2	10Δ gyj								-
TBL04A10 ATP I.	3			10 k						-
TBL04A111 ATP II.	3				10 gyj					TBL04A01!
TBL04A121 ATP III.	3					8 k				TBL04A03!
TBL04A13 Gyermekirodalom I.	2					6 m				-
TBL04A14 Gyermekirodalom II.	2						6 k			-
TBL04A15 Korunk irodalma I.	1						6 m			-
TBL04A16 Korunk irodalma II.	2							6 k		-

INFORMATIKA ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA 24 óra	Kredit Σ 6	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII félév	ELŐFELTÉTEL
KABL03A01g Informatika a pedagógiai munkában	3	12Δ k								-
TBL03A02 Az informatika tantárgy- pedagógiája	2						8Δ k			KABL03A01g
TBL03A03 Médiainformatika – Oktatástechnológia	1						4Δ k			-

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

ÉNEK-ZENE ÉS TANTÁRGY- PEDAGÓGIÁJA 40 óra	Kredit Σ 10	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL02A01s Ének-zene és tantárgy- pedagógiája I.	2	8 m								-
TBL02A02s Ének-zene és tantárgy- pedagógiája II.	2		8 m							TBL02A01s
TBL02A03s Ének-zene és tantárgy- pedagógiája III.	2			8 k						TBL02A01s
TBL02A04s Ének-zene és tantárgy- pedagógiája IV.	2				8 m					TBL02A02s
TBL02A05s Ének-zene és tantárgy- pedagógiája V.	2					8 k				TBL02A03s

MATEMATIKA ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA 61 óra	Kredit Σ 15	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL05A01 Bevezetés a matematikába	2	7 m								-
TBL05A02 A matematikai fogalmak alapozása I.A	2		8 k							-
TBL05A03 A matematikai fogalmak alapozása I.B	1			8 k						TBL05A02
TBL05A04 A matematika tantárgy- pedagógiája I.	2				8 k					TBL05A03
TBL05A05 A matematika tantárgy- pedagógiája II.	2					8 k				TBL05A04
TBL05A06 Geometria és tantárgy- pedagógiája	2						8 k			TBL05A01
TBL05A07 Kombinatorika, valószínűség, statisztika és tantárgy-pedagógiája	2							8 gyj		TBL05A01
TBL05A08 A matematikai fogalmak alapozása II.	2								6 k	TBL05A03

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

TECHNIKA ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA 24 óra	Kredit Σ 8	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL09A01 Technika és tantárgy-pedagógiája I.	3	8Δ gyj								-
TBL09A02 Technika és tantárgy-pedagógiája II.	3		8Δ gyj							TBL09A01
TBL09A03 Technika és tantárgy-pedagógiája III.	2			8Δ k						TBL09A02

TERMÉSZETISMERET ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA 56 óra	Kredit Σ 13	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL10A01 Funkcionális anatómia és egészségügy	3	12 k								-
TBL10A02 Természetismeret és környezetvédelem I.	2		10 k							-
TBL10A03 Természetismeret és környezetvédelem II.	2			10 k						TBL10A02
TBL10A04 Természetismeret tantárgy-pedagógiája I.	2			8 gyj						TBL10A02
TBL10A05 Természetismeret tantárgy-pedagógiája II.	2				8 k					TBL10A03 TBL10A04
TBL10A06 Természetismeret tantárgy-pedagógiája III.	2					8 k				TBL10A05

VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA 40 óra	Kredit Σ 10	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL12A01 Vizuális ismeretek és stúdiumok I.	2	6Δ gyj								-
TBL12A02 Vizuális ismeretek és stúdiumok II.	2		6Δ k							TBL12A01
TBL12A03 A vizuális nevelés tantárgy-pedagógiája I.	2					8 m				TBL12A02
TBL12A04 A vizuális nevelés tantárgy-pedagógiája II.	2						8 k			TBL12A03!
TBL12A05 Művészeti ismeretek Művészeti stúdiumok	2							12Δ k		TBL12A02!

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

TESTNEVELÉS ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA 40 óra	Kredit Σ 10	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL11A01 Testnevelés és tantárgy- pedagógiája I.	2				10 m					-
TBL11A02 Testnevelés és tantárgy- pedagógiája II.	2					10 k				TBL11A01
TBL11A03 Testnevelés és tantárgy- pedagógiája III.	3						10 gyj			TBL11A01
TBL11A04 Testnevelés és tantárgy- pedagógiája IV.	3							10 k		TBL11A01

SZAKMAI GYAKORLAT 200 óra	Kredit Σ 40	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL00A01 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I.	1		10ó/ 2 nap m							TBL06A01-el párhuzamosan
TBL00A021 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat II.	1			10ó/ 2 nap m						TBL00A01 TBL06A061-el párhuzamosan
TBL00A031 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat III.	1				10ó/ 2 nap m					TBL00A021 TBL06A051! TBL06A071-gyel párhuzamosan
TBL00A041 Egyéni folyamatos megfigyelés	3			20ó/ 1hét m						TBL06A051!
TBL00A051 Egyéni tanítási gyakorlat I.	5					25ó/ 1hét m				TBL05A04! TBL04A121
TBL00A061 Egyéni tanítási gyakorlat II.	5						25ó/ 1hét gyj			TBL00A051! TBL10A05 v. TBL10M08 TBL06A071!
TBL00A071 Egyéni tanítási gyakorlat III.	3							25ó/ 1hét gyj		TBL00A061 TBL04A05! v. TBL04M02! v. TBL08M08!
TBL00A081 Műveltségterületi egyéni tanítási gyakorlat	3							m		Műveltségterületi szigorlat! TBL00A061!
TBL00A091 Egyéni iskolai gyakorlat (alkalmazott és differenciáló)	5							25ó/ 1hét m		TBL06A071! TBL00A061!
TBL00A101 Komplex szakmai gyakorlat	12								50ó/ 2hét gyj	TBL00A071! TBL00A081! TBL00A091!
TBL00A111 Zárótanítás	1								2ó/ gyj	TBL00A101

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

MŰVELTSÉGTERÜLETEK A LEVELEZŐ TAGOZATON

EMBER ÉS TÁRSADALOM MŰVELTSÉGI TERÜLET 124 óra	Kredit Σ 32	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL08M01 Társadalom- és művelődéstörténet, tantárgy- pedagógiája I.	3		12 gyj							-
TBL08M02 Fejezetek a filozófiai gondolkodás történetéből	2			6 k						
TBL08M03 Társadalom- és művelődéstörténet, tantárgy- pedagógiája II.	2			10 k						TBL08M01
TBL08M04 Társadalom- és művelődéstörténet, tantárgy- pedagógiája III.	3				12 gyj					TBL08M03
TBL08M05 Mo. társadalom és művelődéstörténete a 20-21. sz.-ban I.	3				12 gyj					-
TBL08M06 Mo. társadalom és művelődéstörténete a 20-21. sz.-ban II.	4					14 k				TBL08M05
TBL08M07 Társadalom és művelődéstörténet, tantárgy- pedagógiája IV.	2					10 k				TBL08M04!
TBL08M08 Tantárgy-pedagógiai ism.	2					10 gyj				TBL08M04!
TBL08M09 Tanítóképzők, tanítók a 20. századi Magyarországon	3						8 sz			TBL08M02 TBL08M06 TBL08M07
TBL08M10 Etika	3							12 gyj		KABL08A01
TBL08M11 Magyarország az Európai Unióban	2							10 gyj		TBL08M06
A két választható tárgy közül egyet kell teljesíteni										
TBL08M12s Gyermekfilozófia	Σ3								8 m	KABL08A01
TBL08M13s Művelődésfilozófia										

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM MŰVELTSÉGI TERÜLET 184 ÓRA	Kredit Σ 46	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL04M01 Magyar nyelv II.	3		12 k							TBL04A01
TBL04M02 Magyar nyelv III.	3			12 k						TBL04M01
TBL04M03 Magyar nyelv IV.	3				12 k					TBL04M02
TBL04M04 Magyar nyelv V.	3					12 sz				TBL04M03
TBL04M05 Beszédművelés	2		8 gyj							TBL04A08
TBL04M06 ATP I.	3		12 k							TBL04A01
TBL04M07 ATP II.	3			12 gyj						TBL04M02 TBL04M06
TBL04M08 ATP III.	3				12 k					TBL04M03 TBL04M07
TBL04M09 ATP IV.	3					12 gyj				TBL04M04 TBL04M08
TBL04M10 ATP V.	2						8 k			TBL04M09
TBL04M11 Poétika	2			8 k						TBL04M11
TBL04M12 Irodalomtörténet I.	2				8 gyj					
TBL04M13 Irodalomtörténet II.	2					8 k				
TBL04M14 Gyermekirodalom I.	2					8 gyj				
TBL04M15 Szociolingvisztika	1						4 gyj			
TBL04M16 Nyelvművelés	1						4 gyj			
TBL04M17 Gyermekirodalom II.	3						12 k			
TBL04M18 Korunk irodalma I.	2							8 gyj		
TBL04M19 Korunk irodalma II.	3								12 k	TBL04M18

**TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL**

TERMÉSZETISMERET MŰVELTSÉGI TERÜLET 162 óra	Kredit Σ 33	I. félév	II. félév	III. félév	IV. félév	V. félév	VI. félév	VII. félév	VIII. félév	ELŐFELTÉTEL
TBL10M01 Fizikai, kémiai ismeretek és gyakorlatok	4		20 k							-
TBL10M02 Általános természetföldrajz	2		10 gyj							-
TBL10M03 Magyarország természeti és gazdasági földrajza	2			10 k						TBL10M02
TBL10M04 Növényteni ismeretek és gyakorlatok	2			10 k						TBL10M01
TBL10M05 Állattani ismeretek és és gyakorlatok	2				8 k					-
TBL10M06 Természetismeret tantárgy- pedagógiája I.	2				12 gyj					TBL10M03 TBL10M04 TBL10M05
TBL10M07 Általános biológia	2					6 k				-
TBL10M08 Természetismeret tantárgy- pedagógiája II.	3					12 k				TBL10M06
TBL10M10 Természetismeret tantárgy- pedagógiája III.	3						12 k			TBL10M08
TBL10M11 Ökológia, környezetkultúra	2						12 sz			TBL10M06 TBL10M07 TBL10M10
TBL10M12 Fenntarthatóságra nevelés	2							10 gyj		TBL10M11
TBL10M13 Egészségfejlesztés I.	2							12 gyj		TBL10M11
TBL10M14 Egészségfejlesztés II.	2								10 gyj	TBL10M11
TBL10M15 Komplex terepgyakorlat (tömbösítve)	3								12 gyj	TBL10M11

AZ ELŐÍRT, VÁLASZTHATÓ TARTALMÚ TANULMÁNYI MUNKA	
MŰVELTSÉGTERÜLETI TANTÁRGYAK 23 kredit	A második félévtől kezdve összeépülnek az általánosan kötelező tanulmányokkal.
KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK 13 kredit	A kari honlapon félévente közzétett tárgyak közül a nyolc félév alatt 13 kredit értékűt kell teljesíteni. Az idegen nyelvi tanszék angol és német nyelvű kurzusait az első félévtől hirdeti. A tanulmányok első félévében 2 kreditess szakmai programot javasolt felvenni.
SZABADON VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK 12 kredit	A szakon nem kötelező, a karon, az egyetemen, vagy más felsőoktatási intézményben meghirdetett tárgyak közül a nyolc félév alatt 12 kredit értékűt kell teljesíteni.
SZAKDOLGOZAT 15 kredit	Szakdolgozati témát az ötödik félév végén kell választani. A szakdolgozati útmutató a TO honlapján olvasható.

**TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL**

Kötelezően választható gyakorlati tárgyak kari kínálata

A tantárgy neve	Kredit	Heti óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KB00KV05 A pedagógiai projekt I.*	5	50 óra m	KV	II.	-
KB00KV07 A pedagógiai projekt II.*	5	50 óra m	KV	IV.	KB00KV05
KB00KV01 Táboroztatás I.*	5	50 óra m	KV	III.	-
KB00KV02 Táboroztatás II.*	5	50 óra m	KV	V.	KN00KV01
KB00KV03 Konferenciák, szakmai programok, kirándulások I.*	2		KV		
KB00KV04 Konferenciák, szakmai programok, kirándulások II.*			KV		KB00KV03

Kötelezően választható neveléstudományi mesterképzési előtanulmányok kari kínálata

A tantárgy neve	Kredit	Heti óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KB06KV01 Összehasonlító pedagógia	4	0+2Δ gyj	KV	V.	TBL06A071
KB06KV02 Kvalitatív pedagógiai kutatások	5	1+2Δ k	KV	V.	TBL06A071
KB06KV03 Interkulturális nevelés	5	2+1Δ k	KV	V.	TBL06A071
KB06KV04 Gyógypedagógiai alapismeretek	4	2+0Δ k	KV	VI.	TBL06A071
KB06KV06 Gyermekvédelem	4	1+1Δ gyj	KV	VI.	TBL06A071

Kötelezően választható idegen nyelvi tárgyak kari kínálata

A tantárgy neve	Kredit	Heti óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KBL01KV01 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek I.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés
KBL01KV02 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek II.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés
KBL01KV03 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek III.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés
KBL01KV04 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek IV.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés
KBL07KV01 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek I.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés
KBL07KV02 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek II.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés
KBL07KV03 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek III.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés
KBL07KV04 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek IV.	4	15Δ gyj	KV	I-VIII.	szintfelmérés

A SZAK TANTÁRGYLEÍRÁSAI

PSZICHOLÓGIA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
KABL06A01 Bevezetés a pszichológiába	2	8	k	K	I.	-

CÉL: a hallgatók megismertetése a pszichológia különböző nézőpontjaival, alapfogalmaival és elméleteivel, melyek a további tantárgyak tudásalapját képezik; a pszichológiai érdeklődés, az ön és társismeret igényének felkeltése, a hétköznapi és a tudományos ismeretek ütköztetése, szemléletformálás. **TANANYAG:** az általános pszichikus folyamatok működése, a személyiség fogalma, személyiségelméletek; az interakciók és a kommunikáció alapjai, a társas megismerés folyamata, a csoportok jellemzői és működése, a társas hatások. **KÖVETELMÉNY:** szóbeli kollokvium, a szorgalmi időszak végén írott zárthelyi dolgozat alapján megajánlott jegy szerezhető.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A01 Fejlődéslélektan	5	15	k	K	II.	KABL06A01!

CÉL: Ismertesse a fejlődést meghatározó belső és külső folyamatokat és hatásokat, a személyiséget alkotó pszichés funkciók fejlődésének és integrálódásának folyamatát, segítse elő a megfelelő pedagógiai attitűd, empátia és tolerancia kialakítását, a gyermekek optimális fejlesztésének megalapozását, az általános és egyedi vonások értelmezését, a különbségek elfogadását. **TANANYAG:** A fejlődés mint egész életen át tartó folyamat, a fejlődés alapkérdései, elméletei. A szocializáció folyamatai. A méhen belüli fejlődés és az újszülöttkor. Korai kötődés és szeretetkapcsolat. Mozgás- és kognitív fejlődés 0-3 éves korban. Az anyanyelv elsajátítása. Társas- érzelmi és ösztönfejlődés csecsemőkortól kisiskolás korig. Óvodáskori kognitív fejlődés és az iskolakészültség. Kisiskoláskori kognitív fejlődési sajátosságok. Társas- és érzelmi fejlődés, énkép és önszabályozás kisiskolás korban. Serdülő- és felnőttkor. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók rendelkezzenek pontos pszichológiai fogalmakkal, alapvető ismeretekkel a gyermek fejlődéséről és a fejlődést meghatározó alapfolyamatokról, legyenek jártasak az életkori és egyéni sajátosságok felismerésében.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A02 Pedagógiai pszichológia	2	10	gyj	K	III.	TBL06A01!

CÉL: képessé tenni a hallgatókat a pedagógiai munka pszichológiai összetevőinek, jelenségeinek, felismerésére és megértésére, a problémák több szempontú értelmezésére. **TANANYAG:** a társas megismerés, benyomásalakulás folyamata, szerepe a nevelésben; az osztálytermi interakciók jelentősége a tanulási folyamatban; csoportdinamika az osztályban. Az iskolai tanulást befolyásoló tényezők: énkép, önértékelés, motiváció, tanulási stílus. A pedagógus személyisége és hatékonysága. A családi nevelés szerepe a szocializációban. A mentális egészség, a stresszel való megküzdés lehetőségei. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató értse meg a nevelés-oktatás folyamatát, a pedagógus-gyermek kapcsolat alakulását befolyásoló pszichológiai tényezőket. Képes legyen segíteni és támogatni a gyermekek tanulását, személyiségének fejlődését, társas beilleszkedését, a gyerekcsoport együttműködését. Képes legyen nevelési helyzeteket, problémákat felismerni, több szempontúan értelmezni és konstruktívan alakítani. Értse a mentális egészség megőrzésének jelentőségét, legyen képes szakszerű erőfeszítéseket tenni saját maga és környezete lelki egészségének megőrzésére, fejlesztésére.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A031 A differenciálás pszichológiája és pedagógiája	3	10	gyj	K	IV.	TBL06A01! TBL06A051!

CÉL: az Általános pedagógia és didaktika című tantárgyelmet folytatva, azt kiegészítve, szemléleti és gyakorlati segítséget nyújtson a differenciálás megvalósításához; valamint a hallgatók megismerjék a differenciálás pszichológiájának és pedagógiájának elméletét (röviden, főként kontakt órán kívüli feladatokon keresztül) és gyakorlatát (felkészültséget biztosítani a differenciált rétegmunka tervezéséhez; *jó gyakorlatok* megismertetése). **TANANYAG:** az ép fejlődésmenet és az attól való eltérések számbavétele. A fejlesztő eljárások pszichológiai háttere, együttműködés más szakterületek képviselőivel, szülőkkel, segítő intézményekkel. A tanulásban akadályoztatott, az eltérő szociokulturális háttérrel rendelkező, a hátrányos és a veszélyeztetett gyermek nevelésére való felkészítés. A kontakt órákon a differenciált tervezés felépítése; a makro- és mikroszint áttekintése a differenciálás szempontjából; ezen belül az óra domináns didaktikai feladatának/típusának korrelációja a gyermekcsoport jellemzőivel és a tartalmakkal. **KÖVETELMÉNY:** aktív részvétel az órákon, a szemináriumi feladat teljesítése; a megadott irodalom és folyóiratok feldolgozása kontakt órán kívül.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A04 Csoportos pedagógiai gyakorlat	2	10	m	K	VIII.	TBL00A10-zel együtt vehető fel

CÉL: a pedagógiai munka hatékony és eredményes elvégzéséhez szükséges készségek fejlesztése, a pszichológiai kulturáltság erősítése és a kapcsolati készségek formálása. **TANANYAG:** a csoportmunka jellegétől függ: a) az önismereti csoportban az aktuális személyes élmények kerülnek feldolgozásra; b) az esetmegbeszélő csoportban pedagógiai kérdések elemzése, elsősorban az iskolai tapasztalatokkal kapcsolatos konkrét problémák megvitatása történik; c) a képességfejlesztő csoportban a pedagógiai munkához szükséges készségek gyakorlása folyik. **KÖVETELMÉNY:** aktív részvétel a gyakorlatokon. A hiányzó minősítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

PEDAGÓGIA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
KABL06A02 Neveléstörténet	3	10	k	K	I.	-

CÉL: hogy megalapozza a hallgatók neveléstörténeti szemléletét a pedagógia elméletének és gyakorlatának megismeréséhez. **TANANYAG:** Az európai nevelés gyökerei. A középkori nevelés rendi jellege, a magyar iskolarendszer kialakulása. Az újkori pedagógia alapvonásai. Felvilágosult polgári elvek a magánnevelésben. A polgári pedagógia kiszélesedése. A hazai népoktatás fejlődése. A reformpedagógia kialakulása, jellemzői. A magyar oktatáspolitikai alakulása 1900-1990 között. **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók a tanár által javasolt témákból választanak, írásos munkájukat bemutatják, megvitatják. A vizsga előfeltétele a dolgozat elkészítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A051 Általános pedagógia és didaktika	3	10	k	K	II.	KABL06A02

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

CÉL: hogy a hallgatók megismerjék és elsajátítsák a tanítási gyakorlatot megalapozó általános pedagógiai és didaktikai ismereteket, összefüggéseket; fokozódjon pedagógiai érzékenységük. **TANANYAG:** a tanítási-tanulási folyamat tudatos irányításához szükséges témakörök (az iskola funkciói, az oktatás, képzés céljai, tartalma, menete, szinterei, szervezési módjai, szervezeti keretei és formái, módszerek, eszközök). A hospitálásokon megfigyelik az elmélet és a gyakorlat összefüggéseit, megismerkednek az iskola funkcióival, az oktatás tervezésének gyakorlati tudnivalóival. **KÖVETELMÉNY:** A szóbeli vizsgán a hallgatók számot adnak általános pedagógiai és didaktikai ismereteikről, az összefüggések értéséről.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A061 Nevelésméлет I.	3	10	k	K	III.	TBL06A051

CÉL: a hallgatók elméleti és módszertani kultúrájának és pedagógiai kompetenciájának a megalapozása. **TANANYAG:** A nevelésméлет alapfogalmai. A család jellemzői, fejlődése, a család mint laikus nevelési szintér. Az iskola mint professzionális nevelési szintér. Az iskola szervezete és dokumentumai. A tanító személye és szerepe a nevelési hatásrendszer megtervezésében. Az értékek közvetítése, az iskolai értékszocializáció kérdései. **KÖVETELMÉNYEK:** A tárgy fogalmi készletének, ismeretanyagának és összefüggéseinek ismerete, melyről a hallgatók kollokviumi vizsga keretében adnak számot.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A071 Nevelésméлет II.	4	15	szigorlat	K	IV.	TBL06A02! TBL06A031 TBL06A061!

CÉL: felkészítés a nevelési folyamatok sikeres tervezésére, szervezésére, a nevelés módszereinek megválasztására, a pedagógiai tapasztalatok szakszerű elemzésére, pedagógiai jelenségek vizsgálatára és értelmezésére. Kritikai attitűd és önállóság fejlesztése. **TANANYAG:** A nevelés módszerei és eszközrendszere. Fegyelem és önfegyelem. A konfliktusok szerepe a pedagógiai folyamatban; lehetséges megoldási módjaik. A nevelés tervezhető elemei és az eredményesség megállapítása. A nevelési folyamat vizsgálatának lehetőségei: a vizsgálat megtervezése, a kutatási módszerek felhasználása. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék és értsék a nevelés hatásrendszerének, a nevelés tervezésének és az eredményesség megállapításának összefüggéseit. Legyenek képesek a nevelés gyakorlatára irányuló vizsgálat megtervezésére. A szigorlati vizsga előfeltétele az oktató által meghatározott feladatok teljesítése. *A komplex szigorlat a Neveléstörténet, Általános pedagógia és didaktika, Bevezetés a pszichológiába, Fejlődéslélektan, Pedagógiai pszichológia, A differenciálás pszichológiája és pedagógiája és Nevelésméлет I-II. tárgyakat foglalja magában!*

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL06A08 Alkalmazott pedagógia	2	10	gyj	K	VII.	TBL06A071!

CÉL: a hallgatók megismertetése a pedagógusszakma olyan feladataival, melyek nem kötődnek szorosan a tanórákhoz. **TANANYAG:** kapcsolattartás a szülőkkel; a gyerekek életkörülményeinek megismerése, az iskolában folyó egész napos nevelés tartalma és rendszere. A gyermekvédelem története az egyes európai országokban; a gyermekvédelem története Magyarországon. Az új Gyermekvédelmi Törvény és módosításai. Az állami gondoskodás formájának változásai. Ismerkedés a gyermekjóléti szolgálatok és a gyámügy munkájával. **KÖVETELMÉNY:** Egy interjú készítése gyámügyi szakemberrel vagy egy zárthelyi dolgozat megírása; a gyakorlatról szóló beszámoló elkészítése.

TÁRSADALOMISMERET

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
KABL08A01 Filozófia és nevelés	2	7	k	K	I.	-

CÉL: A pedagógusok felelős munkájának, az egyetemes emberi értékek tudatos követésének elméleti megalapozása; az igényes kritikai gondolkodás fejlesztése; a különböző kultúrák és értékrendek toleráns, befogadó szemlélete. Célja, hogy a leendő pedagógusokban kialakítsa a plurális, elfogadó attitűdöt, ugyanakkor segítsen eligazodni a harmadik évezred kulturális sokszínűségében. **TANANYAG:** A filozófiai bevezetés azokat a sajátos kérdéseket jeleníti meg, amelyek egy európai ország befogadó, kommunikatív szellemiséget képviselő, tevékenységében cél- és érték tudatos polgára számára kiindulópontot adhat az eszmék, elvek, értékek világában való tájékozódáshoz. A nevelési elveket megalapozó filozófiai gondolatok módszeres kifejtése lehetőséget ad a kulturális gyökereiket tekintve is különböző értékrendek, világszemléletek, a közös európai bölcséleti alapvetések és az Európán kívüli vallási-filozófiai alapeszmék eredetének feltárására. A kurzus tematikusan vizsgálja a neveléssel összefüggő filozófiai problémákat és kritikailag elemzi a különböző álláspontok érveit. **KÖVETELMÉNY:** Könyvtári források, internetes honlapok, elektronikus adathordozók önálló és kreatívan gondolkodó alkalmazása egyes filozófiai témák feldolgozásához. A szemináriumokon aktív részvétel a diszkussziókban, illetve egy választott témáról beszélgetés (vita) felvezetése. A szóbeli kollokvium az eszmetörténet körében való tájékozódást, az olvasott eredeti források feldolgozásában a szövegértést, valamint a nevelési elvek filozófiai alapjainak kritikai értelmezését értékeli.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08A01 Fejezetek Magyarország történetéből és tantárgy-pedagógiája	3	13	k	K	V.	-

CÉL: a magyar történelem néhány, az alsó tagozatos olvasókönyvekben is megjelenő témakörének újrarendelésével a hallgatók felkészítése a történelmi olvasmányok megalapozott ismeretekre épülő feldolgozására, hogy képesek legyenek a múltunk iránti érdeklődés felkeltésére, a nemzeti identitástudat megalapozására az 1–4. osztályban. **TANANYAG:** a vonatkozó oktatáspolitikai dokumentumok, tankönyvek, tankönyvcsaládok megismertetése; a szövegtípusok sajátosságainak ismeretében a történetek valós és mesés/csodás elemei szétválasztásának gyakoroltatása. **KÖVETELMÉNY:** egy konkrét történelmi olvasmány tanórai feldolgozásának történetileg megalapozott, az életkori sajátosságoknak megfelelő bemutatása (ehhez eszközök készítése).

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
KABL08A02 Magyarország a 20-21. században	4	16	k	K	VI.	-

CÉL: hogy átfogó képet adjon hallgatóinknak hazánk (fővárosunk, régióink) 20. századi történetéről, annak érdekében, hogy a közelmúlt narratíváinak megbízható, tárgyyszerű ismeretével s az órák során fejlesztendő humánus történelmi szemlélettel, a konstruktív problémamegoldás szándékával, a másság iránti tisztelettel, toleranciával közelítsenek napjaink problémáihoz. Fejlesztetni kívánjuk önálló forráskereső, –feldolgozó képességüket, segítve a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek adatsorok, diagramok megértését, önálló, kritikai értelmezését. **TANANYAG:** melyeket a szemeszter során áttekintünk: az emberi és polgári jogokra vonatkozó elképzelések alakulása Európában és Magyarországon; hazánk népességének alakulása, demográfiai sajátosságaink; gazdaságunk, társadalmunk, foglalkoztatási és jövedelmi viszonyaink, településszerkezetünk néhány sajátossága, hatásuk egészségi állapotunk, várható élettartamunk alakulására; a magyar társadalom iskolázási/iskolázottsági jellemzőinek, kulturális fogyasztásának trendjei; lakosságunk nemzetiségi, vallási összetételének változása, az állam és az egyházak viszonyának alakulása; nemzetiségeink jogi, kulturális, szociális helyzete; nemzeti sajátosságaink megőrzésének esélyei az uniós csatlakozás után, a “világfaluban”. **KÖVETELMÉNY:** az összevont kollokviumon a kurzus témaköreinek ismeretét kérjük számon.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08A02 Etika és nevelés	2	8	m	K	VII.	KABL08A01!

CÉL: Felkészítés az erkölctan tanítására. Az életvezetési kompetenciát megalapozó erkölcsi tudatosság fejlesztése; felkészülés a társadalmi szolidaritás és a környezetért való felelősség képviselésére, valamint a pedagógusok praxisában előforduló etikai döntést igénylő élethelyzetekre. Az etikai alapelvek megismertetésével előkészíti a problémák több oldalról történő megközelítését, valamint a döntésekhez szükséges normák és érvek kiegyensúlyozott átgondolását. **TANANYAG:** Az etika szemléletmódjának jellemzése, az élettevékenységek erkölcsi szabályainak értelmezése, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései, valamint a jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. A kurzus megismerteti a jelenkor hazai társadalmának jellegzetes értékrendjeivel és értékhierarchiáival. Konkrét etikai problémák megvitatásával, az érvek és ellenérvek ütköztetésével, valamint a normák elemzésével a kurzus gyakorlati segítséget nyújt a pedagóguspálya döntéshelyzeteiben való megfelelő, az igazságosságot és méltányosságot egyaránt szem előtt tartó magatartásmód kialakításához. **KÖVETELMÉNY:** Háttérforrások (könyvtár, internetes honlapok, elektronikus adathordozók) önálló és kreatívan gondolkodó alkalmazása egyes etikai problémák feldolgozásához. Egy választott témáról, erkölcsi szituációról a szemináriumokon beszélgetés (vita) vezetése. A hallgató írásos munkában ad számot arról, hogy képes az etikai problémát okozó helyzetek kezelésére és a kiegyensúlyozott, normákat, értékeket és egymással ütköző álláspontokat egyaránt figyelembe vevő döntés meghozására.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A01 Magyar nyelv I.	1	10	k szóbeli	K	I.	-

Általános ismeretek. Hangtan. Szókészlettan.

CÉL: Az alsó tagozati tanításhoz szükséges általános és leíró nyelvészeti ismeretek megalapozása. **TANANYAG:** A nyelv és a nyelvtudomány. A nyelv és a beszéd keletkezése, mibenléte. A beszéd, a nyelv és a kommunikáció. A nyelv változékonysága és tagolódása. A nyelvtudomány mibenléte, területei. A nyelvek morfológiai és genealógiai osztályozása; az indoeurópai és az uráli nyelvcsalád. – Hangtan: a beszédhang és a fonéma. A fonetika és a fonológia. A magyar magán- és mássalhangzórendszer; az ábécé; a magán- és mássalhangzótörvények. – A szókészlet nagysága és tagolódása. A frazémák fajtái. – Ismeretek a gyermeknyelvről. **KÖVETELMÉNY:** Az általános és a leíró nyelvészeti alapismeretek szakszerű elsajátítása, kifogástalan gyakorlati alkalmazása. A magyar nyelv morfológiai és genealógiai hovatartozása a nyelvek tengerében. Kifogástalan hangtani elemzési készség. A frazémák típusainak biztonságos elkülönítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A02 Magyar nyelv I. gyakorlat	1	0	gyj	K	I.	-

CÉL: *Egyrészt:* A Magyar nyelv I. előadásán elhangzottak szeminarizálása a TBL04A01 tantárgyelemnél leírt cél-tartalom-követelmény értelmében. *Másrészt:* Pedagógushoz méltó helyesírási tudás és gyakorlat kialakítása. A helyesírás státusának tisztázása és tudatosítása. A nemzeti identitástudat erősítése az anyanyelv helyes használata, illetve az anyanyelvi hagyományok ismerete és tiszteltetben tartása által. **TANANYAG:** a magyar helyesírás jellemzői; helyesírásunk rendszere. A magyar helyesírás alapelvei: a hagyományos, az egyszerűsítő, a kiejtés szerinti és a szóelemző írásmód. Kiemelt témakörök: a j hang jelölésének problémái (j, ly), a családnevek, a magán- és mássalhangzók időtartama a szótövekben és a toldalékokban. A betűrendbe sorolás. Az elválasztás. **KÖVETELMÉNY:** Pedagógushoz méltó helyesírási tudás és gyakorlat megszerzése: a tantárgyelem tartalmában feltüntetett témakörök ismerete A magyar helyesírás szabályaiban leírtaknak megfelelően. A szabálypontok biztos gyakorlati alkalmazása. Az egyes

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

szabálypontok értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, illetve további intellektuális kompetenciák erősítése. A gyakorlati jegy megszerezhető három helyesírási dolgozat eredményes megírásával.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A03 Magyar nyelv II.	1	10	k Szóbeli	K	II.	TBL04A01

Szófajtan. Szóalaktan.

CÉL: A tanítói feladatok ellátásához szükséges szófajtani és szóalaktani ismeretek megszerzése; gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A köznyelv, a regionális köznyelv és a nyelvjárás méltó helyének, szerepének bemutatása a nyelv életében. **TANANYAG:** Szófajtan: A szófaj fogalma, a szófajok rendszerezésének problémái. A szófaji határkérdések. Az egyes szófajok (az igék, a névszók, a határozószók, a viszonyítók, a mondatok) bemutatása nyelvhelyességi és helyesírási vonatkozásaikkal együtt. Szóalaktan: A szóelemek (morfémák) általános kérdései; osztályozása; alaki viselkedése. Az ige- és névszótövek tőtipusrendszere. Az igehez és a névszókhoz járuló jelek és ragok. A szóalkotás módjai: a szóösszetétel, a szóképzés, a ritkább szóalkotási módok. Ismeretek a magyar nyelvjárásokról. **KÖVETELMÉNY:** A grammatikai részrendszerek átlátása, a közöttük való eligazodás. A szófajtani és szóalaktani ismeretek szakszerű elsajátítása. Az alfajtakig terjedő kifogástalan szófajtani és szóalaktani elemzési készség.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A04 Magyar nyelv II. gyakorlat	1	0	gyj	K	II.	TBL04A02

CÉL: *Egyrészt:* A Magyar nyelv II. előadásokon elhangzottak szeminarizálása a TBL04A03 tantárgyelemnél leírt cél-tartalom-követelmény értelmében. *Másrészt:* Pedagógushoz méltó helyesírási gyakorlat és tudás kialakítása. A tulajdonnevek grammatikai és szemantikai sajátosságainak hiteles bemutatása. Az állandóság kritériumainak megismertetése, betartása, illetve betartatása. A felelősségtudat felébresztése és elmélyítése: a helyesírást illetően is felelősek vagyunk a saját és mások tanulásaért, teljesítményéért és fejlődéséért. **TANANYAG:** Az igekötők helyesírása. A névtan. A tulajdonnevek helyesírása: személynevek, a földrajzi nevek, az állatnevek az intézménynevek, továbbá az emberi alkotások elnevezéseinek (címek, kitüntetések, díjak, áru- és márkanevek) helyesírása. A számnevek helyesírása. **KÖVETELMÉNY:** Pedagógushoz méltó helyesírási tudás és gyakorlat megszerzése: A tantárgyelem tartalmában feltüntetett témakörök ismerete A magyar helyesírás szabályaiban leírtaknak megfelelően. A szabálypontok biztos gyakorlati alkalmazása. Az egyes helyesírási és grammatikai ismeretek közötti különféle jellegű kapcsolatok keresése, felismerése és felhasználása a tudás rendezésére, megerősítésére.

A gyakorlati jegy megszerezhető három helyesírási dolgozat eredményes megírásával.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A05 Magyar nyelv III.	1	10	k B típusú	K	III.	TBL04A03!

Mondattan

CÉL: A tanítói feladatok ellátásához szükséges mondattani ismeretek megszerzése; azok biztos gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A mondatrészek és az őket kifejező szófajok közötti összefüggések; a szószerkezetek, a szószerkezetcsoporthoz, az összetett és a többszörösen összetett mondatok tagmondatai közötti grammatikai viszonyok meg- és felismertetésével az intellektuális kompetenciák fejlesztése. Felkészítés a kombinált „B” típusú kollokviumra. **TANANYAG:** A mondattan és a mondat általános kérdései. A mondat fogalma. A mondatok osztályozása kommunikatív rendeltetésük, logikai minőségük és szerkezetük szerint. A szószerkezetek és a szószerkezetcsoporthoz. A mondat főrészei és bővítményei: az alany és az állítmány; a tárgy, a határozó és a jelző. A mellérendelő és az alárendelő összetett mondatok. A többszörösen összetett mondatok. **KÖVETELMÉNYEK:** A mondattani ismeretek szakszerű elsajátítása. A szószerkezetekre épülő mondatelemzés. Az alfajtakig terjedő kifogástalan mondattani elemzési készség.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A06 Magyar nyelv III. gyakorlat	1	0	k	K	III.	TBL04A04!

CÉL: *Egyrészt:* A Magyar nyelv III. előadásokon elhangzottak szeminarizálása a TBL04A05 tantárgyelemnél leírt cél-tartalom-követelmény értelmében. *Másrészt:* Pedagógushoz méltó helyesírási gyakorlat és tudás kialakítása. A szókapcsolatok és a szóösszetételek közötti alapvető különbségek tisztázása; az összetett szavak keletkezési okainak bemutatása. Az írásjelek kettős szerepének bemutatása. **TANANYAG:** A különírás és az egybeírás áttekintése az AkH. segítségével. A szóismétlések írása. A mellérendelő, illetve az alárendelő szókapcsolatok és összetételek, valamint az ikerszók írása. Egyéb típusú szókapcsolatok és összetételek írása. A mozgószabály esetei. Az írásjelek. A kötelező és az alternatív írásjelek. Az írásjelek fajtái és funkciói. Az egyszerű és az összetett mondatokat záró írásjelek. A tagmondatok, a mondatrészek, a szavak és szórészek közötti írásjelek. A szövegbe ékelődést jelző írásjelek. Egyéb írásjel-használati tudnivalók. A rövidítésekkel és a mozaikszókkal; a számokkal, továbbá a keletezéssel kapcsolatos legfontosabb írásjel-használati tudnivalók. **KÖVETELMÉNY:** Pedagógushoz méltó helyesírási tudás és gyakorlat megszerzése: A tantárgyelem tartalmában feltüntetett témakörök ismerete *A magyar helyesírás szabályaiban* leírtaknak megfelelően. A szabálypontok biztos gyakorlati alkalmazása. Az egyes szabálypontok értelmezésével a problémamegoldó gondolkodás fejlesztése, illetve további intellektuális kompetenciák erősítése. Az egyes helyesírási és grammatikai ismeretek közötti különféle jellegű kapcsolatok keresése, felismerése és felhasználása a tudás rendezésére, megerősítésére. A gyakorlati jegy megszerezhető három helyesírási dolgozat eredményes megírásával.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A07 Magyar nyelv IV.	1	8	k szóbeli	K	IV.	TBL04A05

Jelentés- és Szövegtan

CÉL: A tanítói feladatok ellátásához szükséges jelentéstani és szövegtani ismeretek megszerzése; azok biztos gyakorlati alkalmazása. A jelentéstani vizsgáldásokhoz szükséges szótárhasználat elsajátítása. Az I–IV. félévben megfogalmazott célok együttes megvalósítása, szellemiségének továbbvitele. **TANANYAG:** Jelentés- és Szövegtan: A jelentés fogalma és fajtái. A lexikológiai jelentés kiemelt területei: a többjelentésű (poliszém), az azonos alakú (homonim), a rokon értelmű (szinonim) és az ellentétes jelentésű (antonim) szavak. A jelentésmező. Szövegtan: A szöveg fogalma, fajtái, szerkezete. Szöveggrammatikai és szövegsemantikai ismeretek. A nyelvtudomány helyzete és interdiszciplináris kapcsolatai a 21. század kezdetén. **KÖVETELMÉNY:** A jelentéstani és szövegtani ismeretek szakszerű elsajátítása. A szótári gyakorlat elsajátítása a jelentéstani feladatok megoldása során az értelmező és az etimológiai szótár használatával. Kifogástalan szövegtani elemzési készség.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A08 Beszédművelés	2	10	gyj	KV	I.	-

CÉL: a jövőbeni tanító beszédkompetenciáinak fejlesztése. Azt kell elérni, hogy a hallgató képes legyen a kisiskolások számára könnyen érthető, jól követhető és mintát jelentő beszédre, rendelkezzen a szükséges fonetikai, fonológiai tudással, ismerje meg a kisiskolások gyakoribb beszédhibáit, valamint azok szakszerű korrekciójának lehetőségeit és korlátait. Készség szintjén ismerje a mondat- és szövegfonetikai eszközöket. **TANANYAG:** a légzés fajtái, a hangzás, az artikuláció, az ejtészabályok, a beszédhibák. Mondat- és szövegfonetikai eszközök (hangterjedelem, dallam, hangerő, tempó, szünet). **KÖVETELMÉNY:** 3 vers és egy népmese igényes elmondása, egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása, aktív részvétel a gyakorlati órákon. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A10 Anyanyelvi tantárgy-pedagógia I. Beszédfejlesztés, szövegfeldolgozás	3	10	k	K	III.	-

CÉL: A hallgatók bevezetése az anyanyelvi tantárgy-pedagógiai tanulmányokba, felkészítésük az alsó tagozatos beszédnevelésre, az élményszerű műbefogadás, szövegfeldolgozás, az önművelés, a tanulás megalapozására, a gyermekek kulcskompetenciáinak, ön- és világismeretének, érzelmi világának, esztétikai fogékonyságának, egész személyiségének fejlesztésére. **TANANYAG:** A tantárgy-pedagógia általános kérdései; az alsó tagozatos anyanyelvi nevelés alternatívái s azok alapidokumentumai; beszédnevelés az egyéni sajátosságok figyelembevételével; az olvasás, szövegértés mint kulcskompetencia; az olvasóvá válást befolyásoló tényezők, olvasáslélektani korszakok; olvasókönyvi szövegtípusok, az olvasókönyvek vizsgálatának szempontjai; a szövegfeldolgozás elvei, modelljei és módszerei, élményközpontú, játékos módszerek, drámapedagógiai eljárások és kooperatív technikák; az olvasóvá nevelés feladatai; könyv- és könyvtárhasználati ismeretek funkcionális tanítása; differenciálás az egyéni sajátosságok figyelembevételével. **KÖVETELMÉNY:** Aktív részvétel a szemináriumokon, a bemutató órákon és elemzésükön; a zárthelyi dolgozat eredményes megírása, a gyakorlati feladatok megoldása, kollokvium a félév anyagából.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A111 Anyanyelvi tantárgy-pedagógia II. Az olvasás és az írás megtanítása, készségfejlesztés	3	10	gyj	K	IV.	TBL04A01!

CÉL: A hallgatók felkészítése az iskolába lépő gyermekek képességeinek vizsgálatára és fejlesztésére, az olvasás és az írás megtanítására és készséggé fejlesztésére az inkluzív nevelés és a differenciálás szempontjainak érvényesítésével, tekintettel a hátrányos helyzetű és eltérő kulturális háttérű tanulóakra; az olvasás- és írástanítási alternatívák közötti tudatos és felelős választásra. **TANANYAG:** Az olvasás- és írástanítás történeti, pszicholingvisztikai és nyelvészeti alapjai, előfeltételei (rész-készségek), alapelvei; az előkészítő időszak jellemzői, feladatai; az olvasás- és írástanítás alternatívái; a legelterjedtebb olvasástanítási eljárások megismerése, összehasonlítása; sajátos programok, módszerek csoportos tanulmányozása; a betűtanítás klasszikus algoritmusa, az összeolvasás problematikája; az olvasás- és íráskészség, képesség differenciált fejlesztése az alsó tagozaton, az előforduló nehézségek kompenzálása, játékos módszerek alkalmazása a kezdő szakaszban. **KÖVETELMÉNY:** Aktív részvétel a szemináriumokon, a bemutató órákon és elemzésükön; a zárthelyi dolgozat eredményes megírása, a gyakorlati feladatok megoldása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A121 Anyanyelvi tantárgy-pedagógia III. Nyelvtan-, helyesírás- és fogalmazástanítás	3	8	k	K	V.	TBL04A03!

CÉL: A hallgatók felkészítése a nyelvtan-, helyesírás- és a fogalmazástanítás alternatívái közülük való tudatos választásra; a tanulók célszerű, igényes nyelvhasználatának, helyesírásának, írásbeli szövegalkotási képességének megalapozására, differenciált fejlesztésére, a tanulók nyelvi ízlésének, kreativitásának formálására, kapcsolódó kulcskompetenciáik fejlesztésére. **TANANYAG:** A nyelvtan- és helyesírás-tanítás célja, tantervi alapjai, alapelvei, alternatívái; az ismeretszerzés, a készségfejlesztés kérdései; a helyesírás fogalma; a helyesírási készség kialakításának pszichológiai és pedagógiai feltételei; az ismeretnyújtás, a készségfejlesztés és a javítás, javíttatás, differenciálás kérdései; a nyelvi kreativitás fejlesztése, a játékos elvnek alkalmazása; az írásbeli szövegalkotás tanításának elméleti és tantervi alapjai, az ismeretnyújtás folyamata és a fejlesztés eljárásai, a javítás és értékelés problémái. A kreatív írás, az önkifejezés és az egyéni stílus elősegítésének módszerei. Differenciált tanulásirányítás, kooperatív tanulási formák alkalmazása. **KÖVETELMÉNY:** aktív részvétel a szemináriumokon, a bemutató órákon és elemzésükön; a zárthelyi

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

dolgozat eredményes megírása, a gyakorlati feladatok megoldása. A kollokvium felöleli az ATP II-III. anyagát.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A13 Gyermekirodalom I.	2	6	m	K	V.	-

CÉL: A kisiskolások olvasóvá neveléséhez szükséges irodalmi és módszertani ismeretek összefoglalása, valamint a magyar és külföldi gyermekirodalom történetének áttekintése. **TANANYAG:** Az olvasóvá nevelés feladata; a gyermekirodalom fogalma, forrásai, rétegei; a gyermekirodalom története a reneszánsztól a realizmusig; a magyar gyermeklírát a XIX. századtól napjainkig; a mese- és állatregény műfajtörténete. **KÖVETELMÉNY:** A gyakorlati jegy feltétele az órai munkában való aktív részvétel, a kötelező gyermekirodalmi művek ismerete és a legfrissebb szakirodalom felhasználásával egy kiselőadás megtartása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A14 Gyermekirodalom II.	2	6	k	K	VI.	-

CÉL: A kortárs gyermekirodalom áttekintése és a kiemelkedő művek közös – esztétikai és pedagógiai szempontú – elemzése. Annak elérése, hogy a tárgy hermeneutikai tapasztalatai segítsék a tanítót a klasszikus és kortárs gyermekirodalmi alkotások önálló értékelésében. **TANANYAG:** Gyermektörténetek; a mai ifjúsági próza; a képregény, az ismeretterjesztő gyermekkönyv, a gyermeksajtó; a kortárs gyermekműveltség általános tendenciái: amerikanizálódás, (rajz)film- és látványkultusz. **KÖVETELMÉNY:** Az órai munkában való aktív részvétel, a kötelező gyermek- és ifjúsági irodalmi művek ismerete és a legfrissebb szakirodalom felhasználásával egy kiselőadás megtartása. A két félév anyagából kollokválnak a hallgatók.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A15 Korunk irodalma I.	1	6	m	K	VI.	-

CÉL: a hallgatók általános kulturális megértéskészségének, kompetenciájának fejlesztése a kortárs irodalmi jelenségek közegeiben. **TANANYAG:** Az amerikai posztmodern kezdetek, a francia új regény, a szláv új hullám, a posztmodern útja (olasz, spanyol stb. nyelvterület), a minimalizmus. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatókkal közösen kiválasztott művek értelmezése hermeneutikai tágasságban (módszer, szituáltság, befogadói stratégiák). A vonatkozó szakirodalom és források szakszerű használata. A kötelező olvasmányokról szóló referátumok, korreferátumok előadását közös beszélgetések követik.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04A16 Korunk irodalma II.	2	6	k	K	VII.	-

CÉL: a hallgatók általános kulturális megértéskészségének, kompetenciájának fejlesztése a kortárs irodalmi jelenségek közegeiben. **TANANYAG:** A magyar regény neoavantgardja a 70-80-as években, a posztmodern regény a 70-es évektől, az irodalmi beszédmód átalakulása. A kortárs dráma néhány darabjának vizsgálata, az irodalmi közélet, az irodalmi folyóiratok; néhány folyóirat alaposabb tanulmányozása. **KÖVETELMÉNY:** a közösen meghatározott szépirodalom, az irodalmi folyóiratok ismerete. A két félév anyagából kollokválnak a hallgatók.

INFORMATIKA ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
KABL03A01 Informatika a pedagógiai munkában	3	12	k	K	I.	-

CÉL: Az IKT hatékony alkalmazásának elsajátítása a pedagógiai munka során felmerülő feladatok megoldásában, az ehhez szükséges kompetenciák megerősítése, kialakítása. **TANANYAG:** A grafikus felhasználói környezet alapelemeinek készség szintű használata. Az informatikai alapfogalmak és ezek összefüggéseinek rendszerezése. Alkalmazói programok megismerése, a pedagógiai munka során felmerülő feladatok megoldásához szükséges felhasználói programok alapjainak elsajátítása, ezeken keresztül a felhasználói szemlélet megerősítése: fájlkezelés, a számítógépi grafika, számítógépes szöveg- és kiadványszerkesztés, számítógépes adatfeldolgozás alapjai, multimédiás prezentáció készítése. Az internet szolgáltatásai, az infokommunikáció alapjai. Imagine Logo alapok. **KÖVETELMÉNY:** Olyan informatikai és technikai kompetenciákkal bírjon a hallgató, melyek lehetővé teszik az IKT pedagógiai munkában való hatékony és kreatív alkalmazását. Rendelkezzen alapvető számítógép kezelési ismeretekkel, tudja készség szinten kezelni a grafikus felhasználói felületeket és az ezekre épülő alkalmazói rendszereket. Legyen tájékozott az informatikai alapfogalmak és összefüggések rendszerében, valamint az informatika fejlődésének és legújabb tendenciáinak területén.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL03A02 Informatika tantárgy-pedagógia	2	8	k	K	V., VI.	KABL03A01

CÉL: Tegye képessé a hallgatót az informatika tanítására való felkészülésre, az informatika tanításának tervezésére, az informatika tanítására és a tanítással kapcsolatos önreflexióra. Nyújtson szak módszertani segítséget a kisiskolás kori IKT-alkalmazás (információs és kommunikációs technika) módszertani kompetenciáinak kialakításában. **TANANYAG:** A 6-12 éves tanulók oktatásához szükséges informatikai és módszertani ismeretek: alkalmazói ismeretek, infokommunikáció, médiainformatika, információs társadalom működése és társadalmi törvényszerűségei, infotechnológia, informatikai eszközök használatának módszertani megközelítése. Az informatika tantárgy tanításának módszertani alapelvei, speciális eljárásai és stratégiái, szakspecifikus szervezési módok és munkaformák az informatika órákon, ezek hatékony alkalmazása. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen képes az informatika tanítására való felkészülésre, az informatika tanításának tervezésére, a megfelelő szervezési módok és munkaformák informatika órákon való kreatív és hatékony alkalmazására. Ismerje a közoktatás informatika műveltségterületre vonatkoztatott céljait, legfrissebb dokumentumait. Maga is rendelkezzen az információk megszerzésének, szűrésének és kreatív módon való felhasználásának kompetenciáival. Fel tudja készíteni a tanulókat az információszerzés veszélyeinek ismeretére és leküzdésére. Legyen képes módszertani ismereteinek felhasználásával alkalmazkodni a gyorsan változó alaptudomány követelményeire.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL03A03 Médiainformatika- Oktatástechnológia	1	4	k	K	V., VI.	-

CÉL: Olyan szemlélet kialakítása, melynek révén a hallgató a napjainkban végbemenő informatikai forradalom hatására megváltozó módszertant és eszköztárat a pedagógusi munka minden szintjén alkalmazni tudja. Fejlessze a hallgatók médiainformatikai kompetenciáját. **TANANYAG:** A linux operációs rendszer és alkalmazása a pedagógusi munkában. Oktatástechnológia, oktatástechnikai eszközök; programozott oktatás, oktatórendszerek, számítógépes tanulás tanítás, mobil-tanulás (M-learning, M-tanulás) Hangrögzítés és hangszerkesztés, digitális fényképezés, mobil oktatóvideó (mobilfilm) tervezés, készítés. A médiainformatikai eszközök alkalmazásának módszertana. Az internet (világháló) felhasználása a pedagógia munkában; **KÖVETELMÉNY:** Médiainformatikai, oktatástechnológiai eszközök magabiztos kezelése. A hallgató ismerje a média ezen belül a számítógépek és multimédia, egyéb interaktív oktatási rendszerek

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

használatát. Legyen jártas a mobileszközök a taneszközök oktatási célú alkalmazásának módszerében, az információhordozók kiválasztásában, Ismerje és tudja hatékonyan alkalmazni az Internet didaktikai célú alkalmazásait, eljárását. Kollokvium szóban vagy írásban az elméleti anyagból, és egy gyakorlati feladat megoldása.

ÉNEK–ZENE ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL02A01 Ének-zene és tantárgy-pedagógiája I.	2	8	m	K	I.	-

CÉL: az énektanítás kezdeti lépéseinek megismertetése, az ének-zenei alapismeretek megerősítése, pótlása, a zenei alapismereteknek, éneklési-, ritmus-, hallás- és hangszerjátszó képességeknek alapvető tantárgy-pedagógiai ismeretekkel átszőtt fejlesztése, ill. olyan szintre juttatása, hogy képes legyen a 6–10 éves korú gyermekek zenei nevelésére, ezen keresztül a személyiségük alakítására. **TANANYAG:** gyermekdalok és mondókák, az 1. és 2. osztályos tankönyvek anyaga, ritmikai alapfogalmak, a szolmizáció és az abszolút rendszer; könnyű kétszólamúság; a furulyajáték megalapozása. Rendszeres hangképzés során a helyes éneklésre szoktatás; elméleti tudnivalók: hangközök, hangsorok, gyermekdalelemzés, a rögtönzés kezdő lépései. Gyakorlati tantárgy-pedagógiai készségek: mérő adása szöveges ill. szolmizált énekléshez; daléneklés ritmustapssal egyenletes járás közben; pontos és jól reprodukálható szolmizációs kézjelezés. A témák feldolgozása gyakorlati jellegű órákon történik. **KÖVETELMÉNY:** az órákon való aktív részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása, biztonságos zenei írás-olvasás alapszinten. részvázlat készítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL02A02 Ének-zene és tantárgy-pedagógiája II.	2	8	m	K	II.	TBL02A1

CÉL: a tanításhoz szükséges zenei alapismeretek bővítése, mélyítése, rendszerezése. Folytatódik az iskolai zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek megalapozása, az előző félévben megszerzett ismeretek, készségek és az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése az iskolai dalanyaghoz kapcsolódóan. **TANANYAG:** további kisterjedelmű gyermekdalok és népdalok megismertetése, azok éneklése és hangszerjátéka, a kapcsolódó zenei ismeretek, bemutatásuk énekléssel és furulyán. A 3. osztályos tankönyvek anyaga; ritmika: szinkópa, éles és nyújtott ritmus; dallam: hangközök, az öt- és hétfokú hangrendszer, módosított hangok; könnyű kétszólamúság (kánonok, bicíniumok); a furulyajáték mélyítése; a zenei tevékenység irányításának kezdetei; gyakorlati tantárgy-pedagógiai készségek **KÖVETELMÉNY:** az órákon való részvétel, biztonságos kottaolvasás hétfokú dallamkörben; a kijelölt anyag elméleti kifejtése és gyakorlati bemutatása, a gyakorlati tantárgy-pedagógiai készségek bemutatása (kezdőhangok magasságának helyes megválasztása, hangadás, ritmikus vezényszavak alkalmazása, a vezénylő mozgás alapjai).

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL02A03 Ének-zene és tantárgy-pedagógiája III.	2	8	k „A” típusú	K	III.	TBL02A01

CÉL: a zenei látókör kitágítása, az eddigi ismeretek elmélyítése. Az iskolai zenei neveléshez szükséges ismeretek és készségek továbbfejlesztése, az előző félévekben megszerzett ismeretek, készségek és az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése az iskolai dalanyaghoz kapcsolódóan; a tantárgy-pedagógiai készségek, képességek gyakorlati alkalmazása. **TANANYAG:** a 4. osztályos tankönyvek anyaga; a magyar és más népek zenéje, zenetörténeti áttekintés a gregoriántól a barokk zenéig. A tanult ritmikai és dallami ismeretek magasabb szintű tudása, alkalmazása (zenei írás-olvasás, transzponálás hangsúlyozottan, többszólamúság, módosított hangok). A furulyán új, gyakrabban előforduló módosított hangok játéka az új dallamokon. Tantárgy-pedagógia: az előkészítő időszak; daltanítás hallás után; zenei ismeretek átadása. **KÖVETELMÉNY:** az órákon való részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása (kottából, emlékezetből; az elméleti ismeretek alkalmazása), biztonságos zenei írás-olvasás.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL02A04 Ének-zene és tantárgy-pedagógiája IV.	2	8	m	K	IV.	TBL02A02

CÉL: az eddig még nem használt tankönyvek elemzésén keresztül a már megszerzett zenei tudás birtokában új szemléletmódok megismerése. Az iskolai zenei nevelés bevezető és kezdő szakasza zenei anyagának rendszerezése, a szükséges ismeretek és készségek, az önálló zenei ismeretszerzés képességének továbbfejlesztése, tantárgy-pedagógiai készségek, képességek gyakorlati alkalmazása. **TANANYAG:** 4. osztályok zenei tudásának megfelelő szintű dalok; magyar népdalok; más népek dalai; énekes szemelvények az európai zeneirodalomból; kánonok és könnyű többszólamú művek elsajátítása. Ritmus: váltakozó ütemek, felütés, csonka ütem; dallam: kvintoszlop, alapvető összhangzattani ismertek, klasszikus formák; zenetörténet: a romantikától napjainkig; közös zenei tevékenység irányítása: súlytalan kezdés, kánonok vezénylése. Tantárgy-pedagógia: ritmikai és dallami készségfejlesztés; a reprodukív képzelet fejlesztése, daltanulás jelrendszerről. **KÖVETELMÉNY:** az órákon való aktív részvétel és a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása, biztonságos zenei írás-olvasás, dalanyaggyűjtés megadott tantárgy-pedagógiai szempontok szerint.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL02A05 Ének-zene és tantárgy-pedagógiája V.	2	8	k „A” típusú	K	V.	TBL02A03

CÉL: a tantárgy-pedagógiai ismeretek bővítése, különös tekintettel a zenehallgatás módszereinek mélyebb megismerésére és az alternatív zenepedagógiák lehetőségeire; az iskolai zenei anyag további feldolgozására minél több tankönyvcsalád megismerésén keresztül; jellegzetes népzenei, zenetörténeti szemelvények megtanítására; a 6-10 éves korosztály tudásszintjéhez illeszkedő dalok, zeneművek kiválasztáshoz megfelelő értékítélet kialakítására. **TANANYAG:** alternatív zenepedagógiák a XX. sz.-ban; újabb tankönyvcsaládok megismerése; zenehallgatási feladatok vezetése; a tanításban jól alkalmazható ötletek gyűjtése és kipróbálása; a többszólamú feladatok irányításának gyakorlása; a ritmikai, dallami, együtthangzási, formatani, hangszeres és zeneirodalmi ismeretek mélyítése. Tantárgy-pedagógia: a többszólamú zenei érzék fejlesztése; zenehallgatóvá nevelés; órák felépítése; tervezés, szervezés; tevékenységek irányítása, szemléltető eszközök; NAT; Kerettanterv; alternatív zenepedagógiai eljárások **KÖVETELMÉNY:** az órákon való részvétel, a kijelölt anyag előírt követelményeknek megfelelő bemutatása, részvázatok készítése.

MATEMATIKA ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A01 Bevezetés a matematikába	2	7	m	K	I.	–

CÉL: A matematikatanítás feladatainak, lehetőségeinek megismertetése. A legfontosabb matematikai alapok felfrissítése, a hallgatók matematikai kompetenciájának formálása. **TANANYAG:** Problémahelyzetek elemzése, problémák többféle megoldása ismert és kevésbé ismert módokon. A kisgyermek matematikatanításához szükséges fogalmak pontosítása és mélyítése a matematika különféle területeiről vett feladatmegoldásokkal. Függvények, egyenletek, egyenlőtlenségek. Számok írása, számtulajdonságok; számelméleti ismeretek a kisiskoláskori eljárások követésével. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje a tananyaghoz kapcsolódó matematikai fogalmak tartalmát; tudjon próbálgatással, alkotással feladatot megoldani; legyen képes saját tevékenységeit megfigyelni, gondolatmenetét tudatosítani. A szemináriumokon rendszeres, aktív részvétellel teljesítse a kijelölt feladatokat.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A02 A matematikai fogalmak alapozása I.A	2	8	k	K	II.	–

CÉL: Azoknak az elemi matematikai ismereteknek a mélyítése, pontosítása, kapcsolataiknak feltárása, amelyek az alsó tagozatos „számtan, algebra” témakör szakszerű feldolgozásának biztos alapját jelentik. A matematikai nyelv és jelölés egyre pontosabb értelése és használata. **TANANYAG:** A halmazelméleti ismeretek megerősítése, pontosítása. Fogalmak kapcsolatainak és halmazok kapcsolatainak megfeleltetése. A logika elemei; állítások, nyitott mondatok; logikai műveletek. Kvantoros állítások és tagadásai. A halmaz- és logikai műveletek kapcsolata; műveleti tulajdonságok. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje a feldolgozott matematikai fogalmakat és összefüggéseket; használja megfelelő módon a tanult szakkifejezéseket, jelöléseket; legyen képes a félév anyagának megfelelő feladatok elemző megoldására. A szemináriumokon rendszeres, aktív részvétellel teljesítse a kijelölt feladatokat; folyamatos készülését beadandó munkák, sikeres zárthelyi dolgozatok megírásával bizonyítsa.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A03 A matematikai fogalmak alapozása I.B	1	8	k	K	III.	TBL05A02

CÉL: Azoknak az elemi matematikai ismereteknek a mélyítése, pontosítása, kapcsolataiknak feltárása, amelyek az alsó tagozatos „relációk, függvények, sorozatok” témakör szakszerű feldolgozásának biztos alapját jelentik. A matematikai nyelv és jelölés egyre pontosabb értelése és használata. **TANANYAG:** Relációk a mindennapi életben, a matematikában. Leképezések, függvényábrázolás. Sorozatok. Halmazok számossága. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje a feldolgozott matematikai fogalmakat és összefüggéseket; használja megfelelő módon a tanult szakkifejezéseket, jelöléseket; legyen képes a félév anyagának megfelelő feladatok elemző megoldására. A szemináriumokon rendszeres, aktív részvétellel teljesítse a kijelölt feladatokat; folyamatos készülését beadandó munkák, sikeres zárthelyi dolgozatok megírásával bizonyítsa.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A04 A matematika tantárgy-pedagógiája I.	2	8	k	K	IV.	TBL05A03

CÉL: A hallgatók felkészítése a természetes szám- és műveletfogalom területén arra a tanítói és nevelői munkára, amely során a 6–10 éves korú gyerekek csoportos, illetve egyéni matematikai ismeretszerzését tervezik, szervezik, irányítják, ellenőrzik és értékelik, és amellyel tanítványaik matematikai képességeit, gondolkodását fejlesztik. **TANANYAG:** A természetes szám fogalma, számírások, számrendszerek. A természetes szám fogalmának építése az 1–4. osztályban. (A valóság és a szám. A számok írása, olvasása. A számrendszeres gondolkodás alakítása. A számok nagyságával kapcsolatos tennivalók. A természetes számok tulajdonságai, számkapcsolatok.) A számolás tanítása (a műveletek értelmezései, kapcsolatuk, műveleti tulajdonságok, szóbeli és írásbeli eljárások). **KÖVETELMÉNY:** A feldolgozott témákban biztos matematikai alapismeretek; tananyag-épületek vázlatos, és egy lehetséges felépítés részletesebb ismerete, feldolgozásának legfontosabb eljárásai. A matematikatanítás témáinkhoz tartozó feladatainak, manuális és nyomtatott eszközeinek ismerete. Célszerű problémák megfogalmazása, elemzése. A hallgató a szemináriumokon rendszeres, aktív részvétellel teljesítse a kijelölt feladatokat.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A05 A matematika tantárgy-pedagógiája II.	2	8	k	K	V.	TBL05A04

CÉL: A hallgatók felkészítése a „törtek”, „negatív számok” és a „relációk, függvények, sorozatok” témakörökben arra a munkára, amely során a 6–10 éves korú gyerekek matematikai ismeretszerzését tervezik, szervezik, irányítják, ellenőrzik és értékelik, és tanítványaik matematikai képességeit, gondolkodását fejlesztik. **TANANYAG:** A törtszám és a negatív szám fogalmának előkészítése. Relációk a matematika minden területéről; a relációkkal kapcsolatos tevékenységek és szerepük a gondolkodás fejlesztésében. A függvények, sorozatok modell-szerepe; az összefüggés-felismerő képesség fejlesztése. A szöveges feladatok tanítása. A nyitott mondat tanításának lépései. Az osztályozás és a rendezés szerepe a fogalmak építésében és a gondolkodás fejlesztésében. Válogatások egyszerre több szempont szerint. A logika elemeinek alkalmazása. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerjen a feldolgozott témákban alsó tagozatos tananyag-épületeket vázlatosan, egy lehetséges felépítést részletesebben. Ismerjen célszerű, taneszközöket és pedagógiai módszereket a tanulók fejlesztésére; tudjon tanítási célokat, feladatokat meghatározni, folyamatokat tervezni. A hallgató a szemináriumokon rendszeres, aktív részvétellel teljesítse a kijelölt feladatokat.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A06s Geometria és tantárgy-pedagógiája	2	8	k	K	VI.	TBL05A01

CÉL: A geometriai tapasztalatszerzés néhány bejárátható útjának megismerése. Fejlesztés a formalítás, téri ritmus és szimmetriák felismerése, és a téri tájékozódás terén. **TANANYAG:** A tapasztalatszerző tevékenységek szerepe a geometriai fogalmak alakításában, a valódi háromdimenziós világ formáinak és viszonyaiknak vizsgálata. Konstruálások térben, síkban. Tájékozódás vonalon, síkon, térben. A tájékozódási képesség fejlesztése. Geometriai tulajdonságok, kapcsolatok tudatosítása; néhány alakzat jellemzése. Geometriai mennyiségek (hosszúság, terület, térfogat, szög) és méréseik. Transzformációk (topologikus, affin, hasonlósági, egybevágósági). **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje az elemi geometria általános iskolában előforduló fogalmait. Ismerje a geometriai ismeretszerzéshez alkalmas eszközöket és eljárásokat. Tudja a megismert geometriai problémákat megoldani, és ismerjen olyan módszereket, amelyek a gyermekek problémamegoldó gondolkodását, konstruáló képességét fejlesztik. Ismerje a téma alsó tagozatos geometria témakör egy lehetséges épülését, ennek feladatanyagát. A hallgató a szemináriumokon rendszeres, aktív részvétellel teljesítse a kijelölt feladatokat.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A07 Kombinatorika, valószínűség, statisztika és tantárgy-pedagógiája	2	8	gyj	K	VII.	TBL05A01

CÉL: A rendszerezés igényének és képességének fejlesztése. A kombinatorikus gondolkodás és a valószínűségi szemlélet fejlesztése problémamegoldásokkal és valószínűségi játékokkal. Az információszerzés lehetőségeinek bővítése statisztikai módszerek megismertetésével. **TANANYAG:** Kombinatorikus problémák, probléma-megoldási módszerek, rendszer-alkotás. A valószínűség fogalmának intuitív és matematikai értelmezése; az eseményalgebra elemei. Néhány egyszerű statisztikai jellemző és módszer megismerése. A témakör eszközszerepének lehetősége más fogalmak építésében, mélyítésében. A „kombinatorika, valószínűség és statisztika” témakör megjelenése az alsó tagozaton. **KÖVETELMÉNY:** Összeszámlálási technikák alkalmazása problémamegoldásokban. Események valószínűségének becslése, számítása. Adatsokaságok jellemzése. A témához tartozó elemi fogalmak alsó tagozatos épülésének ismerete. A hallgató a szemináriumokon rendszeres, aktív részvétellel teljesítse a kijelölt feladatokat.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL05A08 A matematikai fogalmak alapozása II.	2	6	k	K	VIII.	TBL05A03

CÉL: A matematikatanításban szereplő matematikai tartalom, valamint a tanításban használható módszertani ismeretek rendezése és rendszerezése. A „halmazok-logika” témakör fogalmainak, tevékenységeinek eszközként való felhasználása. **TANANYAG:** A halmazok, logika; relációk, függvények egységesítő szerepének bemutatása (konkrét példákon) a matematika különféle témaköreiben. Az osztályozás és a rendezés matematikai tartalma; ekvivalencia- és rendezési reláció. Következtetések; a helyes következtetés; nevezetes következtetési formák. Fogalom és definíció; tétel és bizonyítás. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatónak legyenek minél pontosabb ismeretei a fenti témakörökben, legyen képes matematikai tartalmú szöveg, ábra és jelrendszer értelmezésére, átfogalmazására, specializálására, Legyen képes egyszerű matematikai állításokat bizonyítani. Legyen képes a tananyaghoz kapcsolódó matematikai problémák megoldására. Rendszeresen vegyen részt a szemináriumokon, teljesítse a kijelölt feladatokat.

TECHNIKA – ÉLETVITEL – HÁZTARTÁSTAN ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL09A01 Technika és tantárgy-pedagógiája I.	3	8	gyj	KV	III.	-

CÉL: olyan tanítók képzése, akik értelmezni tudják a természeti, társadalmi és technikai környezet összefüggéseit, felismerik a környezeti problémákat, akik képesek alkalmazni a műszaki kommunikáció alapismereteit, az anyagokról szerzett ismereteik birtokában képesek a rendeltetésnek és az egyéni igényeknek megfelelő tárgyak tervezésére, konstruálására és kritikus értékelésére. **TANANYAG:** a technika alapelveinek, alapkategóriáinak, a technikai fejlődés sajátos törvényszerűségeinek, a fenntartható fejlődés elméletének megismerése, axonometrikus és nézeti ábrák készítése, természetes anyagok és a papír, vizsgálata és megmunkálása, használati tárgyak, modellek, játékos szerkezetek tervezése és készítése, Biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés. **KÖVETELMÉNY:** a technikai fejlődés főbb csomópontjainak, a fenntartható fejlődés alapelveinek ismerete; környezettudatos szemléletmód; a műszaki ábrázolás alkalmazásképes ismerete; a természetes anyagok alakításának körében képesség az önálló alkotó és tervező munkára.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL09A02 Technika és tantárgy-pedagógiája II.	3	8	gyj	KV	III.	TBL09A01

CÉL: olyan tanítók képzése, akik ismerik környezetük legfontosabb anyagainak tulajdonságait, előállításuk alapvető technológiai folyamatait, azok környezetre gyakorolt hatását, képesek a szakirodalom önálló feldolgozására, képesek adott technikai probléma megoldásához a megfelelő anyag, tárgyforma, szerkezet és készítési technológia kiválasztására, rendelkeznek azokkal a készségekkel és képességekkel, környezettudatos magatartással, amelyek szükségesek e tárgyak és modellek önálló elkészítéséhez. **TANANYAG:** a szerkezetépítés anyagainak és felhasználásának megismerése: textíliák előállítása, textiltermékek elemzése, vizsgálata, fa, acél, öntöttvas, alumínium, műanyag előállítása, feldolgozása és felhasználása, a környezet terhelés csökkentésének lehetőségei, személyes tárgyak, játékos modellek tervezése, készítése textiltől, fából, agyagból. **KÖVETELMÉNY:** a szerkezeti anyagok előállítását, feldolgozását szolgáló technológiai folyamatok ismerete, képesség a szakirodalom önálló feldolgozására, a textil, az agyag, a fa, a fémek kézi megmunkálásának alkalmazásképes ismerete, képesség játékos feladatok kitalálására és önálló megvalósítására, az együttműködés és hatékony munkaszervezés készségei, az önértékelés fejlődése, képesség a saját és mások munkájában rejlő használati és esztétikai értékek, erkölcsi normák befogadására.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL09A03 Technika és tantárgy-pedagógiája III.	2	8	k	KV	III.	TBL09A02

CÉL: olyan tanítók képzése, akik technikai, háztartási, életviteli ismereteik, készségeik és módszertani kultúrájuk birtokában képesek a tanulók önellátásra való felkészítésére, egészséges életvitelre nevelésére, alkotóképességük megalapozására, akiknek pedagógiai munkájában érvényesül a tevékenységközpontú tanítás, a játékosság, az egyéni bánásmód. **TANANYAG:** életviteli ismeretek: önellátás, munkaszervezés, gazdálkodás, takarékoság a családban. ; tantárgy-pedagógia ismeretek: egyes szakmákhoz kapcsolódó ismeretek feldolgozásának módszere, gyakorlati technikai problémák megoldásának tervezése, kivitelezése és értékelése az alsó tagozatos technika és életvitel órákon, a modell és modellezés szerepe, készségek kialakítása, képesség- és személyiségfejlesztés, differenciálás és egyéni bánásmód érvényesítése, óraelemzések, tervezetek készítése és elemzése. **KÖVETELMÉNY:** a háztartás gazdálkodási és családellátási folyamatainak, az egészséges életvitel összetevőinek ismerete, képesség a tanulók egészséges életvitelének, gyakorlati életben való jártasságának megalapozására, képesség a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek technikai nevelésére, az integrált és differenciált oktatás eszköztárának hatékony alkalmazására, képesség a tanulók konstruáló képességének, szervezőképességének fejlesztésére, helyes tanulási és munkavégzési szokásainak, környezettudatos magatartásának kialakítására.

TERMÉSZETISMERET ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10A01 Funkcionális anatómia és egészségtan	3	12	k	K	I.	-

CÉL: olyan korszerű egészségtani ismeretek közvetítése, amelyek megalapozzák a 6-10 éves gyerekek egészségfejlesztési feladatainak preventív szemléletű ellátását és a felelős egészségtudatos és környezettudatos magatartásformáláshoz szükséges alapkészségek és képességek fejlesztését. A hallgatók ismerjék a felnőtt- és a gyermeki szervezet felépítését és működését, az egészség megőrzésének és a betegségek megelőzésének differenciált pedagógiai lehetőségeit, módszereit, feladatait. Speciális nevelési igényű tanulók fejlesztési lehetőségei. **TANANYAG:** Az egészség fogalma, komplexitása, az egészséges életmódra nevelés célja, iskola-egészségügyi alapismeretek. Az egyes műveltségi területek feladata az egészséges életmódra nevelésben. A környezet-egészségtan, a fenntarthatóság alapkérdései az emberi egészség szempontjából. Az iskolai egészségfejlesztés feladatai, módszerei, területei és színterei. A fizikai-, szociális- és mentális egészség területén a promóció és a prevenció pedagógiai gyakorlatának feladatai a gyermeki szervezet felépítésének és működésének ismeretében. A pedagógus mentálhigiénés feladatainak megvalósításához szükséges képességek, készségek fejlesztése: az önismeret, az értékrend, a döntéshozatal, a konfliktuskezelés szerepe a prevenció feladatokban, pl. a szenvedélybetegségek, gyermekkori bűnözés, öngyilkosság megelőzésében. Az elsősegélynyújtás elmélete, általános szabályai és gyakorlati feladatai. **KÖVETELMÉNY:** A kollokviumra bocsátás feltételei: az elsősegélynyújtás pedagógiai feladatait bemutatni a gyakorlatban (gyakori sérülések és sebellátási módok egyéni bemutatása) és egy téma önálló feldolgozása, csoport előtti bemutatása.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10A02 Természetismeret és környezetvédelem I.	2	10	k	K	II.	-

CÉL: olyan korszerű természettudományos ismeretek elsajátítása, amelyek megalapozzák a 6-10 éves gyerekek oktatási-nevelési feladatainak ellátását. Olyan kompetenciák fejlesztése, amelyek felkészítenek az Ember a természetben műveltségterület követelményei által megfogalmazott alapkészségek és képességek fejlesztésére. Rendelkezzenek az Ember a természetben műveltség területéhez tartozó tartalmak biztos és készség szintű tudásával, a permanens művelődés igényével és képességével. A hallgatók ismerjék a korszerű természettudományos világnézet jellemzőit. Legyenek képesek, a környezeti problémákban a fizikai és kémiai összefüggések felismerésére, készség szintű értelmezésére, a fenntarthatóság szempontjain alapuló nevelésre, egyszerű fizikai és kémiai megfigyelések, mérések, kísérletek tervezésére, balesetmentes elvégzésére, a tapasztalatok megfogalmazására, magyarázatára. **TANANYAG:** természettudományos világnézetünk alapvető jellemzői. A természettudományos megismerés módszerei. A világ anyagi egysége. Az anyag szerveződésének szintjei. A fenntartható fejlődést-, a globális összefüggések megértését szolgáló életvitelt alapozó rendszerszemlélet alakítása. A mechanika törvényei, Newton - axiómái. Az általános tömegvonzás törvénye. Az energia fogalma, fajtái, energiahordozók. A természet általános megmaradási törvényei. A környezetbarát energiatermelés és fogyasztás. Hőmérséklet- és halmazállapot változások. Elektromágneses hullámok energiája. A fény jellemző tulajdonságai. Kémiai energia. Az égés fajtái, tulajdonságainak vizsgálata 6-10 éves korban. A kémiai folyamatok, mint energiaforrások. A természet energiatárolása. Fosszilis energiahordozók. Nukleáris energia. Atomerőművek és környezeti problémái. A különböző geoszféra. A pedoszféra, hidroszféra, atmoszféra összetevői állapotának vizsgálata. A geoszféra környezetminőségét befolyásoló tényezők. Az üvegházhatás fizikai alapjai. Savas eső modellezése, környezetkárosító hatása. A sztratoszféra ózonrétegének jelentősége, elvékonyodásának kémiai, fizikai alapjai. A környezeti jelenségek 6-10 éves kori modellezéséhez szükséges készségek, képességek fejlesztése. A bioszféra legfontosabb elemei (szén, hidrogén, oxigén, nitrogén) és körforgásuk a természetben. Az élő szervezetek legfontosabb vegyületei. Tulajdonságaik vizsgálata. Egészségünk védelme, megőrzése. Egészséges táplálkozás szempontjai. Tápanyagaink kémiai vegyületeinek kimutatása 6-10 éves korban. **KÖVETELMÉNY:** A kollokviumra bocsátás feltétele a gyakorlatokon való részvétel gyakorlati tevékenységekről jegyzőkönyv készítése és egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10A03 Természetismeret és környezetvédelem II.	2	10	k	K	III.	TBE10A02

CÉL: korszerű, tudományosan megalapozott természettudományi műveltség, szemlélet és irányultság megalapozása, a fenntarthatóságra, valamint a környezeti nevelésre való felkészítés. A hallgatók ismerjék a bevezető és a kezdő szakasz természettudományi oktatásához és neveléséhez, valamint a környezeti neveléshez szükséges általános természeti földrajzi, növénytani, állattani és ökológiai alapismereteket. Eredménnyel tudják fejleszteni a geoszféra és élőviláguk megismeréséhez szükséges tanulói képességeket és készségeket. Ismerjék a fenntartható fejlődés fogalmát és környezeti nevelő munkájukban a fenntarthatóság alapismereteit eredménnyel alkalmazzák. **TANANYAG:** csillagászati földrajzi alapismeretek. A Föld mint égitest. A térképismeret alapjai. A Föld belső felépítése, lemeztektonikai alapismeretek. Kőzetismeret alapfokon. A belső és a külső erők. A felszínformák. A talaj. A Föld talajtakarója. A kőzetburok, a földkéreg és a talaj védelme. Geológiai és földtani értékek. A légkör. Az időjárási és az éghajlati elemek. Az időjárás és az éghajlat. A Föld éghajlati képe. A légkör környezeti állapota. A vízburok. A hidroszféra környezeti állapota. Hazánk természetföldrajzi jellemzői. Magyarország környezeti állapota. Nemzeti Parkjaink. A Föld mint egységes rendszer. A fenntartható fejlődés. Az élet fogalma és keletkezése. Az élővilág rendszerezése. Növény- és állattani alapismeretek. A genetika alapjai. Az evolúció, az élővilág evolúciója. Az ember származása. Ökológiai alapismeretek. Természeti értékeink. A környezeti problémák áttekintése. A bevezető és a kezdő szakasz legfontosabb növénytani, állattani és

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

természetföldrajzi témakörei. Metodikai áttekintés. Természet és környezetvédelem, valamint a fenntarthatóságra nevelés feladatai a 6-10 éves korosztály nevelő-oktató munkájában. **KÖVETELMÉNY:** A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: labornapló vezetése, három növény- és állattani beszámoló és egy zárthelyi dolgozat megírása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10A04 Természetismeret tantárgy-pedagógia I.	2	8	gyj	K	III.	TBE10A02

CÉL: olyan tanítók képzése, akik korszerű módszertani kultúrával, szemlélettel és felkészültséggel rendelkezve alkalmasak a 6-10 éves gyermekek természettudományos nevelésére: a természeti világ elemi megismerésének lehetőségét biztosító eljárások, megismerési folyamatok, műveletek megtanítására, ezáltal a megismerést lehetővé tevő képességek, készségek fejlesztésére. **TANANYAG:** az Ember a természetben műveltségterület keretében zajló nevelő-oktató munka célja, feladatai. A természettudományos fejlesztést megvalósító órák elemzésének és az óravázlatok készítésének speciális szempontjai. A kisiskolások tanulásának lehetséges formája – a perceptuális tanulás. A tanulói megismerő tevékenységek játékos, életkornak megfelelő megoldásai. A természet megismerésének tanulása és a megismeréshez szükséges képességek, készségek fejlesztése. A képességek fejlődésének és az ismeretek elsajátításának kapcsolata, viszonya. Az elsajátítható ismeretek szintje. A képességek fejlesztésében alkalmazható algoritmusok. A játékoság szerepe 6-10 éves korban a természettudományos megismerési folyamatban. A képességek, készségek fejlesztését eredményező játékok fajtái. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék a környezeti nevelés, a természettudományos fejlesztés történeti változásait, a közoktatás jelenkori szabályozó dokumentumait, azok cél- és feladatrendszerét, a korosztályok nevelési, oktatási preferenciáit és legyenek képesek saját környezetükben alkotó, fejlesztő módon alkalmazni. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: két zárthelyi dolgozat megírása, két óratervezet készítése, tevékenységgyűjtemény összeállítása tanulói képességek fejlesztéséhez.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10A05 Természetismeret tantárgy-pedagógia II.	2	8	k	K	IV.	TBE10A03 TBE10A04

CÉL: olyan tanítók képzése, akik megfelelő környezettudatos és egészségorientált szemlélettel és értékrenddel rendelkezve képesek az adott életkornak megfelelően fejleszteni a tanulók környezethez való viszonyát, viselkedési szokásait, életmódját, a fenntartható fejlődés igényelte, az egészség megőrzése megkívánta életviteli és higiénés szokásait. Igénylik a természettudományos fejlesztéshez, környezeti neveléshez kapcsolódó elméleti és módszertani ismeretek folyamatos gyarapítását és megújítását. A hallgatók ismerje és helyesen alkalmazzák a tanítás-tanulás folyamatában azokat az eszközöket, melyek 6-10 éves korban a természettudatos fejlesztés, a természet megismerése szempontjából a legcélravezetőbbek, a legeredményesebbek. Ismerjék és helyesen alkalmazzák a tanítás-tanulás folyamatában azokat az algoritmusokat, melyek segítik és eredményesebbé teszik a képességek fejlesztését, a tanulási folyamatok elsajátítását és az ismeretek közötti összefüggések felismerését. **TANANYAG:** a természettudományos megismerő tevékenységek tanulása és a környezethez fűződő pozitív viszony, megfelelő magatartás, életmód közötti összefüggések. A természettudományos megismerést biztosító képességek fejlesztését szolgáló eljárásoknak, megismerési műveleteknek, módszereknek és fejlesztéshez kapcsolódó tanítási feladatoknak az áttekintése. A természettudományos nevelésre, fejlesztésre alkalmas szervezeti formák. A fejlesztéshez kapcsolható taneszközök. A tanulmányi séták, kirándulások szerepe a környezeti nevelés folyamatában. **KÖVETELMÉNY:** A kollokviumra bocsátás feltétele: két óravázlat készítése. Két zárthelyi dolgozat eredményes megírása. Információ a vizsgáról: összevont kollokvium a III. és IV. félév anyagából.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10A06 Természetismeret tantárgy-pedagógia III.	2	8	k	K	V.	TBE10A05

CÉL: olyan tanítók képzése, akik képesek korszerű szaktudományi és tantárgy-pedagógiai ismeretrendszerek birtokában életkori sajátosságok megkívánta szervezeti formák, módszerek, munkaformák és eszközök megválasztásával a fejlesztő tanulói cselekvések és tevékenységek élményszerű, játékos megtervezésére, szervezésére, irányítására és megvalósítására. Ismerve a 6-10 évesek fejlődésének és fejlesztésének pszichológiai és pedagógiai jellemzőit, valamint a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, képesek a differenciált, illetve inkluzív–integrált formában tervezett és eredményre vezető természettudományos fejlesztésre. A hallgatók ismerjék és helyesen alkalmazzák a tanítás-tanulás folyamatában azokat a módszereket és munkaformákat, melyek 6-10 éves korban a természettudatos fejlesztés, a természet megismerése szempontjából a legcélravezetőbbek, a legeredményesebbek. Ismerjék a munkafüzetek, munkatankönyvek és az ismeretterjesztő gyermekirodalom adott iskolaszakaszban, az adott fejlesztési célra történő felhasználási lehetőségeit. Legyen képesek a fejlesztési cél, valamint az életkori sajátosságok ismeretének birtokában a tanulók eredményes, hatékony, fejlesztő hatású, differenciált értékelésére. **TANANYAG:** a természettudományos nevelést, fejlesztést elősegítő munkaformák megismerés alapképességeinek és készségeinek fejlesztését eredményező tanítási-tanulási módszerek. Az egészséges életvitelhez szükséges képességek és készségek fejlesztése. A fejlesztést elősegítő játékos tevékenységek. **KÖVETELMÉNY:** A kollokviumra bocsátás feltételei: egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása. Tervezet elkészítése tanulmányi kiránduláshoz.

VIZUÁLIS NEVELÉS ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL12A01 Vizuális ismeretek és stúdiumok I.	2	6	gyj	K	I.	-

CÉL a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában feltárni, felismertetni az objektív törvényszerűségeket. Kialakítani a fejlett vizuális kommunikációs képesség alapjait. A célt a hallgató a konzultációs órákon problémakitűző feladatokon keresztül órai és önálló megoldásokkal, élményekkel és tapasztalatok szerzésével közelíti. *Gyakorlati TANANYAG:* A kompozíció. Nonfiguratív kompozíciós gyakorlatok. Látványanalízisek. Vizuális problémák elemzése, megoldása. Redukciós gyakorlatok. **KÖVETELMÉNY:** Legyen képes néhány gyakoribb aspektusból a vizuális jelenségek képi megjelenítésére alapvető közlési formákban és technikákban. Mutasson készséget a látvány rajzi és plasztikai elemzésére, sík- és térbeli redukció alkalmazására. Tudjon egy vizuális problémát értelmezni és tanulmányozni. Ismerje és alkalmazza a vizuális közlések formáit az adott feladatok tükrében. Sajátítsa el a közlésnek megfelelő vizuális nyelvi technikákat, ismereteket. Legyen képes objektív önértékelésre és társai képi kifejezéseinek empatikus elfogadására. A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele a meghatározott tanórai témák teljesítése, az önálló feladatok elkészítése értékelésre történő bemutatása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL12A02 Vizuális ismeretek és stúdiumok II.	2	6	k	K	II.	TBL12A01

CÉL a vizuális megismerés és a vizuális kommunikáció tevékenységeinek gyakorlatában feltárni, felismertetni az objektív törvényszerűségeket. **TARTALOM:** Ábrázolási konvenciók alkalmazása síkon és térben. Személyes kifejezési gyakorlatok Ábrázolás, kifejezés. Természeti forma tanulmányrajza. A vizuális

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

forma tovább-fejlesztése szabad asszociációval. Ábrázolási konvenciók. Redukált /vonalt/ perspektív megjelenítési gyakorlat. Személyes közlés a képtársító módszer nyelvezeti lehetőségeivel. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató tudja használni az éppen alkalmas ábrázolási konvenciókat, legyen jártas például a látszati és többnézetű ábrázolásban. Ismerje a vizuális kifejezés nyelvi lehetőségeit. A tantárgy kollokviummal zárul (Bálványos H.-Sánta L.: Vizuális megismerés, vizuális kommunikáció című jegyzete alapján) amelynek előfeltétele a gyakorlati témák sikeres teljesítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL12A03 A vizuális nevelés tantárgy-pedagógiája I.	2	8	m	K	V.	TBL12A02

CÉL: megteremteni a felkészültség mindazon komponenseit, amelyek az iskolai gyakorlatok megkezdéséhez és a tanítói munkához a későbbiekben- nélkülözhetetlen. **TANANYAG:** A gyermek önálló rajzi képességének és szemléletének fejlődési irányai, állomásai. A 6-10 éves korú gyermek és fejlesztési irányai Kifejező gyermekrajzok elemzése. Vizuális kommunikáció Primer és direkt közlések A modellválasztás szaktárgyi és pszichológiai indítékai A vizuális élmény és a műélmény pszichológiája. A személyes közlések pedagógiai megközelítése. A kifejező feladatokra való ráhangolás. Értékelési módszerek. A műélmény. Indirekt közlések. Tárgy- és környezetkultúra Kézműves technikák, eljárások, anyagismeretek. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató tudja olvasni a gyermekek képi kifejezéseit. Ismerje a vizuális kifejezés pszichológiai folyamatát. Tudjon egy látványanalízist, egy vizuális problémát, egy direkt közlési problémát értelmezni és tudja azt oktatási feladatként programozni. A félév meghatározott feladatok teljesítésével zárul.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL12A04 A vizuális nevelés tantárgy-pedagógiája II.	2	8	k	K	VI.	TBL12A03!

CÉL: megteremteni a felkészültség mindazon komponenseit, amelyek az iskolai gyakorlatok megkezdéséhez és a tanítói munkához a későbbiekben- nélkülözhetetlen. Az oktatási-nevelési célok és feladatok irányába aktivizálni és mozgósítani a megszerzett vizuális műveltségi elemeket. **TANANYAG:** Kifejezés, képzőművészet. A látványátírásból és belső képből induló ábrázolás. Az ábrázolás nélküli kifejezés. Tananyagszervezés, feladatsor szerkesztés. A feladatok kapcsolásának és sorolásának elvei, lehetőségei. Közlésfajta kapcsolás, vizuális probléma kibontása Technikák elsajátításának oktatási módszerei. A tantervi követelmények. **KÖVETELMÉNY:** Tudjon különböző témakörök feladataihoz pedagógiai munkavázlatokat készíteni és tudja ezeket időkereteikkel óravázlatba illeszteni. Tudjon feladatsort összeállítani, és elgondolásait sokrétűen indokolni. A tananyagszerkesztéshez ismerje, és tudja összehangolni a szerkesztési elveket és a gyakorlati szempontokat. Tudjon szemléletes tanmenetet készíteni. A kollokvium belépő feltétele az önálló óratervezet, feladatsor illetve tanmenetrészlet.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL12A06 Művészeti ismeretek, művészeti stúdiumok	2	12	k	K	VII.	TBL12A02!

CÉL: hogy a hallgatók élményszerű tapasztalatokat, ismereteket szerezzenek meghatározott iparművészeti és képzőművészeti műfaj gyakorlatában (kerámia, fémművesség, batik, papírművesség, grafika, festészet, szobrászat) **TANANYAG:** Anyagok, technikák, eszközök megismerése a hagyományos tárgyfunkciók és tárgyformák alakításán keresztül. Használati tárgyak tervezése és díszítése. Ünnepekörökhöz kötődő tárgyak kivitelezése. Kifejező témák az adott képzőművészeti műfaj jellemző technikáival. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen képes hangulati/érzelmi állapot kifejezésére, illetve hangulati/érzelmi hatások kiváltására

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Ismerje a műfaj(ok)/ kifejezési nyelvezetének változatait, és tudjon formát adni saját szemléleti közelítéseinek. Ismerje a hagyományos alakítási módokat, néhány változatot is a különböző kultúrákból. Tudjon komponálni formában, színben, anyagban és különmű anyagokban is.

A tantárgy kollokviummal zárul (Bálványos Huba: Esztétikai-művészeti ismeretek, esztétikai- művészeti nevelés) amelynek előfeltétele a gyakorlati témák sikeres teljesítése.

TESTNEVELÉS ÉS TANTÁRGY-PEDAGÓGIÁJA

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL11A01 Testnevelés és tantárgy-pedagógiája I.	2	10	m	K	IV.	-

CÉL: A hallgatók ismerjék az iskolai testnevelés statikus és dinamikus alapformáinak rajzírását és szaknyelvét. Sajátítsák el az alapvető szervezési feladatokat és mozgásformák alkalmazásával a 6-10 éves tanulók motoros képességfejlesztésére vonatkozó ismeretanyagot. **TANANYAG:** Kultúra-testkultúra viszonya. A testnevelés mint tantárgy, a testnevelési óra. A testi nevelés és a testnevelés. A testnevelés tantárgy cél – feladat - és eszközrendszere. A testnevelés órák helye az oktatás folyamatában, a testnevelés óra sajátosságai, szerkezete és felépítése, az óratervezés menete, a testnevelés órák típusai. Nevelés – oktatás - képzés egysége a testnevelésben. Statikus és dinamikus alapformák rajzírása. Rendgyakorlatok, vezényszavak, utasítások, szabad-párosgyakorlatok szaknyelve, vezetésének módszertana és a tanulási célú óratervezet bevezető része. Futás,- ugrás, -dobásgyakorlatok tanításának módszertana. **KÖVETELMÉNY:** Zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése. Szabadgyakorlatsor tervezetének elfogadása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL11A02 Testnevelés és tantárgy-pedagógiája II.	2	10	k „D” típusú	K	V.	TBL11A01

CÉL: A hallgató ismerje a kéziszer-gyakorlatok rajzírását, szaknyelvét, módszertanát, az óratervezet bevezető részébe való elhelyezésének szempontjait. Ismerje a motoros képességeket, kölcsönhatásukat és a fejlesztés lehetőségeit alsó tagozatban. **TANANYAG:** 6-10 éves tanulók általános képességfejlesztésére támasz -és függésgyakorlatok, labdaügyességet fejlesztő gyakorlatok, egyensúly – küzdő- és más természetes gyakorlatok és tanításának módszertana. Kéziszer-gyakorlatok rajzírása, szaknyelve, vezetésének módszertana. Fő gyakorlatok: Atlétika, torna, labdával végezhető mozgások. Kondicionális képességek: erő, gyorsaság, állóképesség. Az ízületi mozgékonyaság és az izom nyújthatóságának fejlesztése. Koordinációs képességek: egyensúly, térbeli tájékozódás, kinesztetikus differenciáló képesség, ritmus képesség, gyorsasági koordináció képesség, reagáló és kapcsolási képesség. Motoros képességek kölcsönhatása. Motoros képességek fejlesztése az alsó tagozatban. **KÖVETELMÉNY:** D típusú vizsga.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL11A03 Testnevelés és tantárgy-pedagógiája III.	3	10	gyj	K	VI.	TBL11A01

CÉL: Rendelkezzen a hallgató a 6-10 éves korosztály testnevelési tanterveiben szereplő testnevelési játékok tervezéséhez és alkalmazásához szükséges tudással. Ismerje a tanulók organikus és mozgásfejlődését, a pszichikus és motorikus funkciók kapcsolatát. **TANANYAG:** Testnevelési játékok jellemzői, felosztása, a motoros képességfejlesztés lehetőségei. A testnevelési játékok tanításának módszertana. A testnevelési játékok személyiségfejlesztő hatása. Mozdáskoordináció. Mozdástanulás szakaszai. A tanulók organikus fejlődése, pszichikus és motorikus funkciók kölcsönhatása. Mozdásfejlődés. A mozdás szerepe a

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

megismerési folyamatokban. **KÖVETELMÉNY:** Testnevelési játék tervezetének elfogadása. Zárthelyi dolgozat sikeres teljesítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL11A04 Testnevelés és tantárgy-pedagógiája IV.	3	10	k „D” típusú	K	VII.	TBL11A01

CÉL: Komplex testnevelés-elméleti, terhelésméleti, módszertani ismeretek nyújtása a 6-10 éves korosztályra vonatkozóan. A hallgatók ismerjék a NAT és Kerettanterv követelményrendszerét. Pozitív szemlélet kialakítása a Speciális Nevelési Igényű gyermekek befogadásához. Ismerje a testnevelés tanításában a tantárgyi integráció lehetőségét. **TANANYAG:** A testnevelés oktatási-képzési folyamata. Az oktatás módszerei. Nevelés-oktatás-képzés egysége a testnevelésben. Terhelés összetevői: intenzitás, időtartam, gyakoriság, bonyolultság. A szervezet alkalmazkodása a fizikai terhelésre. A testnevelés személyiségfejlesztő hatása. Az inkluzív testnevelés és adaptált testnevelés összefüggése. Lehetőségek a testnevelés tanítása során a Speciális Nevelési Igény kielégítésére. Alternatív tanterv a tantárgyi integrációra. NAT és Kerettanterv, tanmenetkészítés szempontjai. **KÖVETELMÉNY:** D típusú vizsga.

SZAKMAI GYAKORLAT

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A01 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat I.	1	10 óra (2 nap)	m	K	II.	TBL06A01-el párhuzamosan

CÉL: ismerkedés az óvodai, valamint az általános iskola 1–4. évfolyamán folyó nevelő-oktató munkával; az elméleti ismeretek szembesítése a gyakorlati megfigyelések tapasztalataival. **TANANYAG:** adatgyűjtés (napirend, órarend, szokások); pszichológiai szempontú megfigyelések végzése; meghatározott szempontok szerint pedagógiai feljegyzések készítése; a gyermekekkel való kommunikálás képességének fejlesztése. **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók ismerjék fel a 3–10 éves gyermekek személyiségfejlődésének, fejlesztésének pszichológiai tényezőit, sajátosságait. Legyenek képesek pszichológiai szempontsor alapján megfigyelést végezni, megfigyeléseikről jegyzőkönyvet vezetni és elemezni; legyenek képesek benyomásaikat, élményeiket, véleményüket összevetni a pedagógussal folytatott beszélgetésben nyert információkkal. Tevékenységükről *Pedagógiai naplót* készítenek. A *Gyakorlati képzési füzetben* leírtak teljesítését követően, a gyakorlat időpontjától számított 10 munkanapon belül a *Pedagógiai naplót* – a szükséges mentortanítói aláírásokkal együtt – le kell adni a Neveléstudományi A félévet a Neveléstudományi Tanszék oktatója aláírásával fogadja el. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A021 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat II.	1	10 óra (2 nap)	m	K	III.	TBL00A01 TBL06A061-gyel párhuzamosan

CÉL: ismerkedés az 1–4. osztályokban a tanórákon és a tanórákon kívül (napközi otthonban) folyó nevelő-oktató munkával; az iskolai szituációnak megfelelő kapcsolatteremtés és kommunikáció, valamint az irányított megfigyelés gyakorlása, a tájékozódó- és a szervezőképesség gyakorlása. **TANANYAG:** egy nap az 1 – 4. osztályok valamelyikében, egy nap napközi otthoni foglalkozáson. Az iskolai dokumentumok és használatuk tanulmányozása. Ismerkedés a tanító feladataival, a pálya követelményeivel. A tanórai pedagógiai munka és a tanórán kívüli tevékenységek megfigyelése kidolgozott szempontok alapján. Kiemelt szempontok: az oktatási folyamat szerkezete, az értékelés megfigyelése, a szülővel való kapcsolattartás

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

formáinak megfigyelése. Tapasztalatok szerzése a 6-12 éves korosztály egyéni és életkori sajátosságairól, csoportjellemzőiről. Bekapcsolódás egyes pedagógiai tevékenységekbe. **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók a 6—12 éves gyermekek személyiségfejlődésének pszichológiai sajátosságairól tanultakat alkalmazva legyenek képesek egy-egy tanórán megfigyeléseket végezni, jegyzőkönyvet vezetni, a látottakat elemezni. Legyenek képesek irányított megfigyelésre; több eseménysor összevetésével adott szempontú összehasonlításra. Tevékenységükről *Pedagógiai naplót* készítenek. A *Gyakorlati képzési füzetben* leírtak teljesítését követően, a gyakorlat időpontjától számított 10 munkanapon belül a *Pedagógiai naplót* – a szükséges mentortanítói aláírásokkal együtt – le kell adni a Neveléstudományi Tanszék oktatójának. A félévet a Neveléstudományi Tanszék oktatója aláírásával fogadja el. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A031 Egyéni komplex pedagógiai gyakorlat III.	1	10 óra (2 nap)	m	K	IV.	TBL00A021 TBL06A051! TBL06A071-gyell párhuzamosan

CÉL: további tapasztalatszerzés az 5–6. évfolyamos korosztályról, problémáikról, nevelésük-oktatásuk jellegzetességeiről, illetve a napközi otthoni nevelésről; az oktatás folyamatjellegének tudatosítása; az értékek felismerése. **TANANYAG:** két nap, egyéni szervezésben egy választott általános iskolában: egy nap az 5 – 6. évfolyamok valamelyikében, a tanítási-tanulási, nevelési folyamat megfigyelése előre megadott szempontok szerint, egy nap napközi otthoni tanulásirányítás vagy szabadidős foglalkozás vezetése előre elkészített tervezet alapján. A megfigyelések és a tevékenység révén tapasztalatok szerzése a folyamatok, főként a tanítási-tanulási folyamat szervezésével, irányításával, tervezésével kapcsolatban. **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók ismerjék fel a 10–12 éves gyermekek személyiségfejlődésének pszichológiai tényezőit, sajátosságait. Legyenek képesek azonosítani egy-egy megfigyelt tanórán/foglalkozáson a szempontoknak megfelelő eseményeket, folyamatokat, tudjanak több eseménysort adott szempontok szerint összehasonlítani; legyenek képesek egy napközi otthoni foglalkozás vezetésére. A *Pedagógiai naplót* a gyakorlat időpontjától számított 10 munkanapon belül le kell adni az oktatónak – a szükséges mentortanítói aláírásokkal együtt. Az elfogadás feltétele: a *Gyakorlati képzési füzetben* leírtak teljesítése; a minősítést a Neveléstudományi Tanszék oktatója adja. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A041 Egyéni folyamatos megfigyelés	3	20 óra (1 hét)	m	K	III.	TBL06A051!

CÉL: a tanító feladataival való azonosulás, az óraelemzés képességének alapozása; az iskolai tevékenységrendszer sokszínűségének és folyamatának bemutatása az iskola és a 6-11 éves korosztály megfigyelése; az elmélet és a gyakorlat összefüggéseinek felismerése. **TANANYAG:** egy hét öt nap, 20 óra gyakorlat egy választott általános iskola 1– 4. évfolyamában, egyéni szervezésben. Ismerkedés az osztállyal, a tanítóval; a nevelés-oktatás folyamatának megfigyelése egy adott gyermekközösségben; a tanórai tevékenység, a tanítás-tanulás adott szempontok szerinti elemzése;; a pedagógus személyiségének megfigyelése. Hospitálás a mentortanító minden óráján, a nap végén a látottak közös elemzése; kidolgozott és megadott szempontok szerint. **KÖVETELMÉNY:** a hallgató legyen képes addigi pedagógiai és pszichológiai tanulmányaival összevetni a látottakat. Fokozódó önállósággal legyen képes a pedagógiai helyzetek elemzésére, az okok és a következmények mérlegelésére. Tapasztalatait *Pedagógiai naplójában* rögzítse, a naplót a gyakorlat időpontjától számított 10 munkanapon belül - a mentortanító által javasolt minősítéssel együtt – a Neveléstudományi Tanszék oktatójának kell leadni, aki – a mentortanító értékelését és javasolt minősítését is figyelembe véve – minősítést ad. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

**TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL**

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A051 Egyéni tanítási gyakorlat I.	5	25 óra (1 hét)	m	K	V.	TBL05A04! TBL04A121

CÉL: az elméleti pedagógia-pszichológiai és a tantárgy-pedagógiai ismeretek alkalmazása a tanórák tervezése, vezetése a gyerekcsoportok munkájának irányítása, segítése során; valamint a szakszerű óraelemzés gyakorlása. **TANANYAG:** Egy hét, öt nap, 25 óra gyakorlat az általános iskola 1– 4. osztályában. Az első napon ismerkedés az iskolával és az osztállyal, az iskola működését, a nevelés és az oktatás folyamatát szabályozó dokumentumokkal. Hospitálás a gyakorlatvezető tanító valamennyi óráján. Előkészületi vázlat írása minden órára a gyakorlatvezető tanító által megadott cél- és feladatrendszer szerint. 3 tanítási óra: (magyar nyelv és irodalom, matematika, környezetismeret óra). **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók legyenek képesek megszerzett ismereteik egyre önállóbb és tudatosabb alkalmazására a gyakorlati tanításra való felkészülésben, az óravezetésben és a megtartott óra elemzésében. Tudjanak tájékozódni a nevelés–oktatás tartalmát szabályozó dokumentumok körében; tudjanak az órák tervezésében és vezetésében a gyerekekhez és a körülményekhez alkalmazkodni. A minősítést a gyakorlatvezető tanító javaslatát figyelembe véve kari oktató írja be. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A061 Egyéni tanítási gyakorlat II.	5	25 óra (1 hét)	gyj	K	VI.	TBL00A051! TBL10A05 v. TBL10M08 TBL06A071!

CÉL: a tanítói tevékenységgel minél teljesebb és intenzívebb találkozás, az eddiginél nagyobb tudatossággal és önállósággal, az elméleti pedagógiai-pszichológiai és az adott tantárgy-pedagógiai ismeretek önálló és tudatos alkalmazása. **TANANYAG:** Egy hét, öt nap, 25 óra gyakorlat egy választott általános iskola 1– 4. osztályában. Az első napon ismerkedés az iskolával és az osztállyal, az iskola működését, a nevelés és az oktatás folyamatát szabályozó dokumentumokkal. Hospitálás a mentortanító valamennyi óráján. Előkészületi vázlat írása minden órára a mentortanító segítségével; **9** tanítási óra tartása: **2** magyar nyelv és irodalom, **2** matematika, **2** környezetismeret, **1** testnevelés, **1** ének-zene, **1** vizuális nevelés és **2** napközi otthoni tanulásirányítás, szabadidős foglalkozás vezetése; a megtartandó órák tervezetének elkészítése, a tervezet előzetes megbeszélése, szükség szerinti korrigálása a mentortanító ajánlásai szerint; a megtartott órák szakszerű elemzése. **KÖVETELMÉNY:** a hallgató legyen képes a tanítási téma, a tananyag, az osztály tanulóihoz alkalmazkodó óratervezésre, óravezetésre és óraelemzésre; a gyakorlati jegyet a mentortanító javaslatát figyelembe véve kari oktató írja be. A hiányzó gyakorlati jegyet csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A071 Egyéni tanítási gyakorlat III.	3	25 óra (1 hét) ◊	gyj	K	VII.	TBL00A061 TBL04A05! v. TBL04M02! v. TBL08M08!

◊ A két hét gyakorlata: az **első héten** a TBL00A07 és a TBL00A08-at, a **második héten** a TBL00A09-et kell teljesíteni.

CÉL: az elméleti pedagógiai-pszichológiai és az adott tantárgy-pedagógiai ismeretek önálló és tudatos alkalmazása; önálló tanítási, órák tartása; a tanulók egyéni és csoportos fejlesztését/fejlődését szolgáló feladatok beépítése, differenciált tanulásirányítás; lehetőség szerint kooperatív technikák alkalmazása; a tanulói munka folyamatos és tudatos nyomon követése. **TANANYAG:** Egy hét, öt nap, 25 óra gyakorlat egy választott általános iskola 1– 4. osztályában. Az első napon ismerkedés az iskolával és az osztállyal, az iskola működését, a nevelés és az oktatás folyamatát szabályozó dokumentumokkal. Hospitálás a mentortanító valamennyi óráján, valamint 1 informatikaórán. **8** tanítási óra tartása a differenciáló és kooperatív tanulászervezést biztosító feladatok beiktatásával: 1 magyar nyelv és irodalom, 1 matematika, 1

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

környezetismeret, 1 ének-zene, 1 informatika, 1 technika és életvitel, 1 testnevelés és 1 vizuális nevelés. a megtartandó órák tervezetének elkészítése, a tervezet előzetes megbeszélése, szükség szerinti korrigálása a mentortanító ajánlásai szerint; a megtartott órák szakszerű elemzése. **KÖVETELMÉNY:** a hallgató legyen képes megszerzett ismereteinek önálló és tudatos alkalmazására; törekedjen a differenciált fejlesztésre, kooperatív munkaformák alkalmazására; folyamatosan és előrevivően értékelje a tanulók munkáját; a gyakorlati jegyet a mentortanító javaslatát figyelembe véve kari oktató írja be. A hiányzó gyakorlati jegyet csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A081 Műveltségterületi egyéni tanítási gyakorlat	3	0	m	K	VII.	Műveltségterületi szigorlat! TBL00A061!

0 A két hét gyakorlata: az **első héten** a TBL00A07 és a TBL00A08-at ,a **második héten** a TBL00A09-et kell teljesíteni.

CÉL: a 10-12 éves tanulók pszichológiai sajátosságainak, fejlesztésük pedagógiai lehetőségeinek megismerése; a választott műveltségterületen a tanítási órák tudatos tervezése (óratervezet készítése), kivitelezése, szakszerű és tudatos elemzése. **TANANYAG:** hospitálás egy választott általános iskola egy-egy 5 és 6. osztályában egy-egy műveltségterületi órán. 4 tanítási óra tervezése és megtartása: a választott műveltségterületi tantárgyból 2 az 5. és 2 a 6. osztályban; a megtartandó óra vázlatának és lehetőség szerint emlékeztetőjének szakszerű elkészítése; a tanulói csoportokhoz alkalmazkodó feladatválasztás, óravezetés, a tanulásirányítás tudatos értékelése; aktív kezdeményező, kritikai szemléletű óraelemzés. **KÖVETELMÉNY:** a hallgató tapasztalja meg a gyakorlatban azokat a tantárgy-pedagógiai jellemzőket, amelyek a 10-12 éves korosztály alapkészségeinek alakításához szükségesek; ismerje meg a 10-12 éves korosztály differenciált fejlesztésének folyamatát, tevékenységeit, módszereit. A minősítést a mentortanító javaslatát figyelembe véve kari oktató írja be. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A091 Egyéni iskolai gyakorlat (alkalmazott és differenciált)	5	25 óra (1 hét) 0	m	K	VII.	TBL06A071! TBL00A061!

0 A két hét gyakorlata: az **első héten** a TBL00A07g és a TBL00A08g-t ,a **második héten** a TBL00A09g-t kell teljesíteni.

CÉL: felkészülés a differenciáló nevelés pedagógiai feladataira, valamint a tanítási órán kívüli tanítói feladatok ellátására is. **TANANYAG:** a TBL00A07g és a TBL00A08g helyszínén, ezekkel egy időben a választott általános iskola 1– 4. osztályában bekapcsolódás a konfliktusok elemzésébe, megoldásába. Személyre szabott fejlesztési célok megfogalmazása, részfeladatok teljesítése; az egyéni bánásmód eljárásainak alkalmazása, a magatartási nehézségekkel küzdő gyermekek segítése; a tanulási zavarok diagnosztizálása, a fejlesztés tervezése, megvalósítása, együttműködési lehetőségek keresése a pedagógusokkal és a gyermekek fejlesztésében közreműködő más szakemberekkel. A tanórákon kívüli iskolai tevékenységek megismerése, részfeladatok ellátása, és – lehetőség szerint – bekapcsolódás a szülőkkel való együttműködés tevékenységeibe. **KÖVETELMÉNY:** ismerje a 6–12 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatát, tevékenységeit, tervezését, módszereit; a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, a családdal való együttnevelés lehetőségeit; a differenciált tanulásirányítás módszereit és munkaformáit. Készüljön fel a tanítási órán kívüli nevelési feladatok ellátására, a gyermekek családjával, szűkebb környezetével való együttműködésre. Tapasztalatait Pedagógiai naplójában rögzítse, a naplót a gyakorlat időpontjától számított 10 munkanapon belül - a mentortanító által javasolt minősítéssel együtt – a Neveléstudományi Tanszék oktatójának kell leadni, aki – a mentortanító értékelését és javasolt minősítését is figyelembe véve – minősítést ad. Az eredménytelen teljesítést csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A101 Komplex szakmai gyakorlat	12	50 óra (2 hét)	gyj	K	VIII.	TBL00A071! TBL00A081! TBL00A091!

TBL06A04-el párhuzamosan kell felvenni.

CÉL: a tanítói pályához szükséges kompetenciák intenzív fejlesztése, a pályaszocializáció elősegítése, a teljes tanítói szerepkör gyakorlása; specifikus célok: az iskola dokumentumainak teljes körű megismerése; 1-4 osztályban valamennyi tantárgy tanításában, 1-6 osztályban egy kötelezően választott műveltségterületen

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

az oktató-nevelő munkához szükséges elméleti ismeretek tudatos alkalmazása. **TANANYAG:** hospitálás, tapasztalatgyűjtés a 6-12 éves korosztály differenciált személyiségformálásának folyamatáról; tervező- és szervezőmunka, a tanítási órák előkészítése; a készség- és képességfejlesztést célzó tanulásirányítás, a differenciált oktatás eszköztárának alkalmazásával. Az önálló osztálytanítói munka során felmerülő nevelési helyzetek megoldása; a tevékenységközpontúság, illetve a játékoság elvének érvényesítése tanórán és szabadidős foglalkozás vezetése során, napköziben. Tevékeny részvétel, aktív feladatvállalás tanórán kívüli tevékenységekben, az oktatással együtt járó adminisztratív teendőkben. Az elvégzett napi tevékenységek elemzése; önértékelés. **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók legyenek alkalmasak a teljes tanítói szerepkör betöltésére: ismerjék az iskolai munkát szabályozó dokumentumokat, és használják őket munkájukhoz; legyenek képesek az 1– 4. osztályban valamennyi tantárgy tanításában, az 1–6. osztályban egy kötelezően választott műveltségterületen az oktató–nevelő munkához szükséges elméleti ismeretek tudatos alkalmazására, szakismereteik önálló gyarapítására; a tanulási folyamat megtervezésére, megszervezésére; a tanulásirányítás módszereinek, eszközeinek differenciált alkalmazására. A gyakorlati jegyet a mentortanító javaslatát figyelembe véve kari oktató írja be. A hiányzó gyakorlati jegyet csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL00A111 Zárótanítás	1	2	gyj	K	VIII.	TBL00A101

CÉL: az önálló pedagógiai munkára alkalmas és e feladatra kész személyiség bemutatkozása egy tanóra megtervezésével, megtartásával és elemzésével. **TANANYAG:** a hallgatók egy véletlenszerűen választott tantárgy tanítását megtervezik; előkészítik az alkalmas szemléltető anyagokat, megtartják a tanítási órát; órájukat önállóan, a folyamat, a tanítási óra, a gyermeki munka és a tanítási tervezet megvalósítása/megvalósulása szempontjából kritikai szemlélettel, okkereső és megoldást kereső módon elemzik. **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók legyenek képesek megmutatni, hogy önállóan, a megszerzett ismeretek, pedagógiai kompetenciák, készségek és képességek birtokában tanítási órát tudnak tervezni és tartani; pedagógiai tevékenységét mind a tanulók, mind a maguk szempontjából tudatosan képesek elemezni és kritikusan értékelni. A zárótanítás gyakorlati jegyét az elnök adja.

További választott műveltségterület elvégzése esetén a hallgatónak mindkét műveltségterületi tantárgyhoz kapcsolódó zárótanítást teljesítenie kell.

EMBER ÉS TÁRSADALOM MŰVELTSÉGTERÜLET

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M01 Társadalom- és művelődéstörténet, tp. I.	3	12	gyj	K	II.	-

CÉL: az emberiség történetének az őstörténettől a Római Birodalom bukásáig terjedő időszakát vizsgálva, a társadalom működésének antik formáit feltárva, felhívja a figyelmet a különböző kultúrák találkozásából születő értékekre, megismertessen a hallgatókkal a tanítói munkában is hasznosítható mítoszokat, mondákat, történeteket, kiemelkedő személyiségeket. **TANANYAG:** a hominizáció fázisai; az első civilizációk: társadalom, hatalmi szervezet, tudományok és művészet; a Római Birodalom mint népek, vallások, kultúrák olvasztótégelye; a kereszténység univerzáló jellege. **KÖVETELMÉNY:** a tananyag és a kötelező irodalom ismerete.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M02 Fejezetek a filozófiai gondolkodás történetéből	2	6	k	K	III.	-

CÉL: az életvezetési kompetenciát megalapozó erkölcsi tudatosság fejlesztése; felkészülés a gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának, problémaelemzési képességének fejlesztésére; a társadalmi szolidaritás és a környezetért való felelősség képviselése. **TANANYAG:** Az etika szemléletmódjának jellemzése, az élettevékenységek erkölcsi szabályainak értelmezése, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései; a jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. Jellegzetes értékrendek, értékhierarchiák az ezredforduló hazai társadalmában. Az értékhierarchiák kölcsönviszonya; a tolerancia és határa. Az erkölcsi ítéletalkotás értelmezése, az erkölcsi felelősség mérlegelése konkrét élethelyzetekben. A gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának fejlesztésére való felkészülés: történetek, szituációs gyakorlatok önálló és közös feldolgozása. **KÖVETELMÉNY:** Erkölcsi helyzetek elemzése könyvtári források, internetes honlapok, elektronikus adathordozók alkalmazása alapján. Egyes erkölcsi problémák körütekintő feldolgozásához gyermekirodalmi művek, filmek, szituációs modellek, valamint etikai forrásművek választása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M03 Társadalom- és művelődéstörténet, tp. II.	2	10	k	K	III.	TBL08M01

CÉL: Európa születésétől a polgári társadalom és kultúra kibontakozásáig, világhódító útjáig áttekintve a nagy kultúrtörténeti korszakokat, felvillantva az Európán kívüli civilizációkkal történt találkozási pontokat, bemutassa az európai művelődés sajátosságait, a népek és kultúrák közötti kulturális kölcsönhatásokat, felkészítse a hallgatókat az ember és társadalom műveltségi terület tanítására a 3–4. és az 5–6. osztályokban. **TANANYAG:** az Európa-paradigma; a keresztény-latin kultúra elterjedésének középkori fázisai; a középkor értelmezése, tagolása, szakaszai; Európa találkozása más kultúrákkal: a modern, polgári Európa megszületésének és kiteljesedésének folyamata. **KÖVETELMÉNY:** a kollokviumra bocsátás feltétele a követelmények teljesítése (egy téma önálló ismeretszerzésre és -feldolgozásra épülő írásbeli kifejtése).

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M03 Társadalom- és művelődéstörténet, tp. III.	3	12	gyj	K	IV.	TBL08M03

CÉL: társadalom és kultúra kapcsolatát a magyar őstörténettől a 15. század végéig vizsgálva, felhívja a figyelmet a fontosabb vitakérdésekre, segítsen a tájékozódásban. Felkészítse a hallgatókat az ember és társadalom műveltségi terület tanítására a 3–4. és az 5–6. osztályban. **TANANYAG:** a magyarság eredete, a honfoglaló magyarok kulturális öröksége, kultúraváltás az Árpád-korban; az idegenházi királyok korának műveltsége; a reneszánsz Magyarországon: a középkori magyar állam intézmény- és jelképrendszere; etnikumok és életmód a középkori Magyarországon. **KÖVETELMÉNY:** egy sikeres zárthelyi dolgozat megírása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M07 Magyarország társadalom- és művelődéstörténete a 20-21.sz.ban I.	3	12	gyj	K	IV.	-

CÉL: hogy átfogó képet adjon hallgatóinknak hazánk (fővárosunk, régióink) 20. századi történetéről, annak érdekében, hogy a közelmúlt narratíváinak megbízható, tárgyyszerű ismeretével s az órák során fejlesztendő humánus történeti szemlélettel, a konstruktív problémamegoldás szándékával, a másság iránti tisztelettel, toleranciával közelítsenek napjaink problémáihoz. Fejleszteni kívánjuk önálló forráskereső, –feldolgozó képességüket, segítve a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek adatsorok, diagramok megértését, önálló, kritikai értelmezését. **TANANYAG:** melyeket az első szemeszter során áttekintünk: az emberi és polgári jogokra vonatkozó elképzelések alakulása Európában és Magyarországon; a világ, az EU és hazánk népességének alakulása, demográfiai sajátosságaink; gazdaságunk, társadalmunk, foglalkoztatási és jövedelmi viszonyaink, településszerkezetünk néhány sajátossága, hatásuk egészségi állapotunk, várható élettartamunk alakulására. **KÖVETELMÉNY:** egy, megadott szempontok szerinti, korabeli forrásokra támaszkodó írásbeli dolgozat benyújtása, szükség esetén “megvédése”.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M08 Magyarország társadalom- és művelődéstörténete a 20-21.sz.ban II.	4	14	k	K	V.	TBL08M05

CÉL: hogy átfogó képet adjon hallgatóinknak hazánk (fővárosunk, régióink) 20. századi történetéről, annak érdekében, hogy a közelmúlt narratíváinak megbízható, tárgyyszerű ismeretével s az órák során fejlesztendő humánus történeti szemlélettel, a konstruktív problémamegoldás szándékával, a másság iránti tisztelettel, toleranciával közelítsenek napjaink problémáihoz. Fejleszteni kívánjuk önálló forráskereső, –feldolgozó képességüket, segítve a nyomtatott és elektronikus források, jelek, szövegek adatsorok, diagrammok megértését, önálló, kritikai értelmezését. **TANANYAG:** melyeket a második szemeszter során megtárgyalunk: a magyar társadalom iskolázási/iskolázottsági jellemzőinek, kulturális fogyasztásának trendjei; állam, ideológia, iskola, valamint a szabad művelődés lehetőségeinek, kereteinek és formáinak változása; lakosságunk nemzetiségi, vallási összetételének változása, az állam és az egyházak viszonyának alakulása; nemzetiségeink jogi, kulturális, szociális helyzete; nemzeti sajátosságaink megőrzésének esélyei az uniós csatlakozás után, a “világfaluban”. **KÖVETELMÉNY:** az összevont kollokviumon a kurzus témaköreinek ismeretét kérjük számon.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M04 Társadalom és művelődéstörténet, tp. IV.	2	10	k	K	V.	TBL08M04!

CÉL: társadalom és kultúra kapcsolatát a Hunyadiak korától a kiegyezésig vizsgálva, bemutassa a magyarországi fejlődés gazdasági-társadalmi-politikai-kulturális specifikumait, felkészítsen az ember és társadalom műveltségi terület tanítására a 3–4. és az 5–6. osztályban. **TANANYAG:** a három részre szakadt Magyarország társadalma és műveltsége: a nemzeti újjászületési törekvések és eredményeik a 18–19. században: küzdelem a polgárosodásért és a nemzeti kultúra intézményeiért a reformkortól a kiegyezésig.

KÖVETELMÉNY: a tananyag, a kötelező forrásművek ismerete.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M05 Tantárgy-pedagógiai ismeretek	2	10	gyj	K	V.	TBL08M04!

CÉL: hogy közvetítse azokat az ismereteket és fejlessze azokat a képességeket, amelyek a történelmi, társadalomismereti, emberismereti és etikai témakörök tanításához szükségesek az 1–6. évfolyamon. **TANANYAG:** az ember és társadalom műveltségi terület az oktatáspolitikai dokumentumokban: tanítási programok, taneszközök (tankönyvek, tankönyvcsaládok, audiovizuális eszközök, adathordozók), projektek, múzeumpedagógia; az idő- és térszemlélet alakítása; a műveltségterület integrált oktatásának lehetőségei. **KÖVETELMÉNY:** egy konkrét történelmi, társadalom- vagy emberismereti téma írásban benyújtott feldolgozása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M09 Tanítóképzők, tanítók a 20. századi Magyarországon	3	8	szigorlat	K	VI.	TBL08M02 TBL08M06 TBL08M07

CÉL: hogy megismertesse a hallgatókat a tanítóképzés 20. századi történetével, összefüggésben a tanítói szereppel kapcsolatos társadalmi/állami elvárásokkal; azok lényeges társadalmi-, politikai-, világnézeti változásaival, a tanítók és a tanítóképzős tanárok törekvéseivel, hogy ennek révén reális képet nyerjenek: választott hivatásuk jellegének, társadalmi presztízsének (nemzeti összetételének) alakulásáról az elmúlt évszázadban; a tanítók mozgásteréről, Alkotmányban/Alaptörvényben és törvényekben, alkotmánybírói állásfoglalásokban, s egyéb jogforrásokban szabályozott jogairól, kötelezettségeiről Magyarországon. Legyenek képesek önállóan tájékozódni a vonatkozó szakirodalomban, a tanítóság, ill. a tanítóképzés kérdéseit taglaló periodikákban, iskolai évkönyvekben, levéltári forrásokban, a kortársak visszaemlékezéseiben. **TANANYAG:** a magyarországi tanítóképzés története összefüggésben a tanítók társadalmi szerepével kapcsolatos igények alakulásával, különös tekintettel a társadalom-, ideológia-, művelődés- és iskolatörténeti vonatkozásokra. Áttekintést kapnak a hazai oktatáspolitikára, s a tanítóképzés politikai és társadalomtörténetéről; a 20. század során többször „színét” és jellegét váltó hatalom mindenkorai ideológiai céljairól, az érvényesítésük érdekében alkalmazott (tanügyigazgatási-ellenőrzési; eszmei, pénzügyi, intézmény-fejlesztő, karriert ösztönző, valamint adminisztratív, sőt: munka- és büntetőjogi megtorló) eszközöiről. Figyelmet szentelünk a nemzetiségi tanítói szerepre való felkészítés alakulására. A kurzus a felsőfokú tanítóképzés eredményeinek számbavételével, a „bolognai folyamat” hatásával, s a pluralista demokráciában működő tanítóképzők helyzetének ismertetésével zárul. **KÖVETELMÉNY:** az aláírásért egy témába vágó, kisebb önálló kutatáson alapuló, megadott szempontok szerinti, írásbeli dolgozat, vagy a szemináriumon előadott kiselőadás.

A szigorlat kritériumjellege: Társadalom- és művelődéstörténet, tp. I–IV., Tantárgy-pedagógiai ismeretek, Magyarország társadalom- és művelődéstörténete a 20–21. században I–II., Tanítóképzők, tanítók a 20. századi Magyarországon. **CÉL:** hogy a hallgatók számot adjanak arról: elméleti és gyakorlati ismereteik birtokában képesek a tanítói munkájuk során felmerülő jelenségek (eszmeáramlatok, értékek, történések, személyek, intézmények stb.) komplex történelmi, társadalmi és kulturális kontextusba ágyazására,

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

értelmezésére, s ezen ismereteik alkalmazására 1–6. osztályos nevelő-oktató munkájuk során, a NAT előírásainak megfelelően és kiemelt figyelemmel az interkulturális nevelés és a fenntartható fejlődés szempontjaira. **TANANYAG:** a felsorolt tantárgyak integrált ismerete. **KÖVETELMÉNY:** az Ember és társadalom műveltségterület tanításához szükséges kompetenciák tanúsítása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M10 Etika	3	12	gyj	K	VII.	KABL08A01

CÉL: Felkészítés az erkölcsstan tanítására. Az életvezetési kompetenciát megalapozó erkölcsi tudatosság fejlesztése; felkészülés a gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának, problémaelemzési képességének fejlesztésére; a társadalmi szolidaritás és a környezetért való felelősség képviselése. **TARTALOM:** Az etika szemléletmódjának jellemzése, az élettevékenységek erkölcsi szabályainak értelmezése, a társadalmi szabályokban kifejezett értékrend és az egyéni életvezetés összefüggései; a jogelvek és az erkölcsi értékek viszonya. Jellegzetes értékrendek, értékhierarchiák az ezredforduló hazai társadalmában. Az értékhierarchiák kölcsönviszonya; a tolerancia és határa. Az erkölcsi ítéletalkotás értelmezése, az erkölcsi felelősség mérlegelése konkrét élethelyzetekben. A gyerekek erkölcsi ítéletalkotásának fejlesztésére való felkészülés: történetek, szituációs gyakorlatok önálló és közös feldolgozása. **KÖVETELMÉNY:** Erkölcsi helyzetek elemzése könyvtári források, internetes honlapok, elektronikus adathordozók alkalmazása alapján. Egyes erkölcsi problémák körültekintő feldolgozásához gyermekirodalmi művek, filmek, szituációs modellek, valamint etikai forrásművek választása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M11 Magyarország az EU-ban	2	10	gyj	K	VII.	TBL08M06

CÉL: a Magyarország társadalom- és művelődéstörténete kurzus anyagára építve bemutatni az Európai Unió kialakulását történelmi, gondolati előzményeit; az EU alapelveit, intézményrendszerét, Magyarország – a magyar politika, gazdaság, kultúra – 20-21. századi európai kötődését. **TANANYAG:** Az előadások és szemináriumok rávilágítanak, hogy a „sajátosan magyar problémák” és azok „megoldásai” csak európai keretben értelmezhetők – történetileg és aktuálisan egyaránt. Az Európai Unió létrejötté hosszú fejlődés eredménye, amely összefügg a két világháború tanulságaival éppúgy, mint a gazdaság globalizációjával. Magyarország számára az európai és globális politikai, gazdasági intézményrendszerbe való beilleszkedés ígéri a fejlődést, a felzárkózást. A 21. század elején ez egyszerre lehetőség és kényszer. Az EU megismertetendő alapelvei közé tartozik a szubszidiaritás, valamint a regionalitás. Az Európai Unió joganyaga és intézményei különös súlyt fektetnek az állampolgárságtól, nemzetiségtől, nemtől független esélyegyenlőségre, a diszkrimináció kiküszöbölésére, tilalmára. A folyamatosan átalakuló, s a globális versennyel, kihívásokkal szembenező európai integráció legaktuálisabb kérdései közé tartozik a fenntartható fejlődés. A kurzus során a hallgatók megismerkednek az Európai Unióval kapcsolatos információs forrásokkal – különös tekintettel az internetre –, és a gyakorlati jegyhez szükséges feladatok megoldása során elsajátítják ezek felhasználását, pl. a tanulás, ösztöndíjak, pályázatok, munkalehetőségek vonatkozásában. **KÖVETELMÉNY:** a hallgatók a gyakorlati jegyért önálló dolgozatot készítenek a fenti témakörök egyikéről.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M12 <i>Műv. ter. köt. vál. 1.</i> Gyermekfilozófia	3	8	m	K	VIII.	KABL08A01

CÉL: felkészíteni a pedagógusjelölteket arra, hogy hogyan tartsák ébren, miként ösztönözzék a kérdezés, az értelmezés igényét a gyerekekben, hogyan fejlesszék érvelőképességüket. Erre ad útmutatást a "Philosophy for Children" program. **TANANYAG:** A gyermekfilozófia-program megismerése: filozófiai alapok, tankönyvek, kézikönyvek, a kisiskolás korcsoport számára szerkesztett *Pixi* című olvasókönyv és annak

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE 2013. SZEPTEMBERTŐL

tanári kézikönyve. A gyermekfilozófia-program változatai a nemzetközi gyakorlatban, a hazai adaptációk; mesékre, olvasókönyvek történeteire, filmekre épülő filozófiai beszélgetések. A gyerekek kérdéseire épített, önálló gondolkodásra ösztönző filozófiai beszélgetések annyiban filozófiai jellegűek, amennyiben a családi, az iskolai élet eseményeit, vagy akár a kitalált történetek fordulatait „kívülről”, azaz racionális, elemző nézőpontból vizsgálják. Ezeken a foglalkozásokon a pedagógus facilitátorként működik közre, a gyerekek egymásra figyelnek, véleményeiket, az érveiket egymással ütköztetik, illetve egyeztetik. A stúdium a gyerekekkel való munkára készít fel. **KÖVETELMÉNY:** Foglalkozás tervezése a gyermekfilozófia alapvetése szerint, a tervezet benyújtása írásban.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL08M13 <i>Műv. ter. köt. vál. 2.</i> Művelődésfilozófia	3	8	m	K	VIII.	KABL08A01

CÉL: hallgatóinkat felkészíteni arra, hogy a környezet kulturális befolyását a nevelési folyamat szolgálatába tudják állítani, a gyerekek médiafogyasztási szokásait célirányosan tudják formálni; legyenek képesek a jelenkor kultúrájának szélsőségeket kerülő, tárgyilagos értékelésére, a kulturális sokféleség elfogadására. **TANANYAG:** A kultúra, a művelődés filozófiai elemzése a tanítói munka megalapozásában azért játszik fontos szerepet, mert az elektronikus médiumok terjedése, a médiafogyasztási szokások változása átalakította a művelődést; a nevelők sajátos feladata, hogy az így keletkező problémákat iskolai keretek közt kezelje. Kortárs filozófiai művek elemzése alapozza meg a kultúrákövetítés, a művelődés gyerekeket is érintő problémáinak közös taglalását. A témák között szerepel a kultúra, nyelv és gondolkodás hármasságának problematikája; a modern képi kultúra filozófiai elemzése, a tömegművelődés filozófiai jellemzése; a digitális forradalom által kiváltott kulturális változások taglalása. Kiemelt figyelmet érdemel a digitális médiumok alkalmazásához kötődő új tanítói feladatok körvonalazása. **KÖVETELMÉNY:** Dolgozatot kell készíteni egy család, valamint egy gyerekcsoporthoz kultúrafogyasztási szokásainak elemzéséről. Az értékelés során a mérvadó szempontok: a különbségek megértő kezelése, a gyerekek személyiségére, károsan ható kulturális jelenségek felismerése, a gyerekek médiafogyasztási szokásainak kedvező irányú befolyásolása.

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM MŰVELTSÉGTERÜLET

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M01 Magyar nyelv II.	3	12	k szóbeli	K	II.	TBL04A01

Szófajtan. Szóalaktan.

CÉL: A tanítói feladatok ellátásához szükséges szófajtani és szóalaktani ismeretek megszerzése; gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A köznyelv, a regionális köznyelv és a nyelvjárás méltó helyének, szerepének bemutatása a nyelv életében. **TANANYAG:** Szófajtan: A szófaj fogalma, a szófajok rendszerezésének a problémái. A szófaji határkérdések. Az egyes szófajok (az igék, a névszók, a határozószók, a viszonyozók, a mondatok) bemutatása nyelvhelyességi és helyesírási vonatkozásaikkal együtt. Szóalaktan: A szóelemek (morfémák) általános kérdései; osztályozása; alaki viselkedése. Az ige- és névszótövek tőtipusrendszere. Az igehez és a névszókhoz járuló jelek és ragok. A szóalkotás módjai: a szóösszetétel, a szóképzés, a ritkább szóalkotási módok. Ismeretek a magyar nyelvjárásokról. Az ige- és névszók helyesírása. A névtan. A tulajdonnevek helyesírása: személynévek, a földrajzi nevek, az állatnevek az intézménynevek, továbbá az emberi alkotások elnevezéseinek (címek, kitüntetések, díjak, áru- és márkanevek) helyesírása. A számnevek helyesírása. **KÖVETELMÉNY:** A grammatikai rendszerek átlátása, a közöttük való eligazodás. A szófajtani és szóalaktani ismeretek szakszerű elsajátítása. Az alfajtig terjedő kifogástalan szófajtani és szóalaktani elemzési készség. Pedagógushoz méltó helyesírási tudás és gyakorlat megszerzése *A magyar helyesírás szabályai*ban leírtaknak megfelelően. A szabálypontok biztos gyakorlati alkalmazása.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M02 Magyar nyelv III.	3	12	k	K	III.	TBL04M01

Mondattan

CÉL: A tanítói feladatok ellátásához szükséges mondattani ismeretek megszerzése; azok biztos gyakorlati alkalmazásának elsajátítása. A mondatrészek és az őket kifejező szófajok közötti összefüggések; a szószerkezetek, a szószerkezetcsoporthoz, az összetett és a többszörösen összetett mondatok tagmondatai közötti grammatikai viszonyok meg- és felismertetésével az intellektuális kompetenciák fejlesztése.

TANANYAG: A mondattan és a mondat általános kérdései. A mondat fogalma. A mondatok osztályozása kommunikatív rendeltetésük, logikai minőségük és szerkezetük szerint. A szószerkezetek és a szószerkezetcsoporthoz. A mondat főrészei és bővítményei: az alany és az állítmány; a tárgy, a határozó és a jelző. A mellérendelő és az alárendelő összetett mondatok. A többszörösen összetett mondatok. Az ige- és névszórágazás helyesírási kérdései. A különírás és az egybeírás áttekintése az AkH. segítségével. A szóismétlések írása. A mellérendelő, illetve az alárendelő szókapcsolatok és összetételek, valamint az ikerszók írása. Egyéb típusú szókapcsolatok és összetételek írása. A mozgószabály esetei.

KÖVETELMÉNY: A mondattani ismeretek szakszerű elsajátítása. A szószerkezetekre épülő mondatelemzés. Az alfajtakig terjedő kifogástalan mondattani elemzési készség. A tantárgy tartalmában feltüntetett témakörök ismerete *A magyar helyesírás szabályaiban* leírtaknak megfelelően.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M03 Magyar nyelv IV.	3	12	k	K	IV.	TBL04M02

Jelentés- és Szövegtan.

CÉL: A tanítói feladatok ellátásához szükséges jelentéstani és szövegtani ismeretek megszerzése; azok biztos gyakorlati alkalmazása. A jelentéstani vizsgálódásokhoz szükséges szótárhasználat elsajátítása. Felkészítés a kombinált „B” típusú kollokviumra. **TANANYAG:** Jelentés- és Szövegtan: A jelentés fogalma és fajtái.

A lexikológiai jelentés kiemelt területei: a többjelentésű (polisém), az azonos alakú (homonim), a rokon értelmű (szinonim) és az ellentétes jelentésű (antonim) szavak. A jelentésmező. Szövegtan: A szöveg fogalma, fajtái, szerkezete. Szöveggrammatikai és szövegsemantikai ismeretek. A nyelvtudomány helyzete és interdiszciplináris kapcsolatai a 21. század kezdetén. Az írásjelek. A kötelező és az alternatív írásjelek. Az írásjelek fajtái és funkciói. Az egyszerű és az összetett mondatokat záró írásjelek. A tagmondatok, a mondatrészek, a szavak és szórészek közötti írásjelek. A szövegbe ékelődést jelző írásjelek. Egyéb írásjelhasználati tudnivalók. A rövidítésekkel és a mozaikszókkal; a számokkal, továbbá a keletkezéssel kapcsolatos legfontosabb írásjelhasználati tudnivalók. **KÖVETELMÉNY:** A jelentéstani és szövegtani ismeretek szakszerű elsajátítása. A szótári gyakorlat elsajátítása a jelentéstani feladatok megoldása során az értelmező és az etimológiai szótár használatával. Kifogástalan szövegtani elemzési készség. A tantárgy tartalmában feltüntetett témakörök ismerete *A magyar helyesírás szabályaiban* leírtaknak megfelelően. A szabálypontok biztos gyakorlati alkalmazása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M04 Magyar nyelv V.	3	12	szigorlat	K	V.	TBL04M03

CÉL: Nyelvtörténeti alapozás. A szinkrón és a diakrón nyelvszemlélet kialakítása. A leíró nyelvtan szintetizálása: az I–IV. félévben tanult ismeretek mobilizálásával nagyobb összefüggésekben való gondolkodás fejlesztése. A szigorlatra való felkészítés. Az I–IV. félévben tanultak szellemiségének továbbvitele. **TANANYAG:** Nyelvtörténeti alapozás: A nyelvtörténet mibenléte, korszakai. A tanult hangtani, szótani és mondattani ismeretek nyelvtörténeti háttere. Nyelvtörténet és irodalom. Nyelvtörténet és művelődéstörténet. Szintetizálás elemzési gyakorlatokkal: komplex hangtani, szófajtani, szóalaktani,

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

mondattani gyakorlatok. **KÖVETELMÉNY:** Felkészülés a kombinált „A” szigorlat elméleti és gyakorlati feladataira.

A szigorlat:

Cél: Az általános és a leíró nyelvtan alkalmazott tudásának ellenőrzése. A tanítói feladatok ellátásához szükséges hangtani, alaktani, szófajtani, mondattani és jelentéstani ismeretek; továbbá az ezekhez kapcsolódó tantárgy-pedagógiai ismeretek szintetizálása, alkalmazása. **TANANYAG:** Az I–V. félévi magyar nyelvi témakörök összekapcsolva és rendszerbe illesztve. Hangtan: A magyar magán- és mássalhangzórendszer és törvényszerűségei. Az alsó tagozatban is használt alapfogalmak: a hang és a fonéma, a hang és a betű, a betű és az írásjegy, a szótag. A hangtani ismeretek tanítása és alkalmazása az olvasástanításban, a beszédnevelésben, a helyesírás-tanításban és a nyelvi ismeretek fejlesztésében. Szótan (szókészlettan, szófajtan és szóalaktan). A frazéma fogalma, típusai. A magyar nyelv szófaji rendszere. A szófajok és a mondatrészek összefüggései. A szófajok és a toldalékok összefüggései. Nyelvhelyességi kérdések: az egyes szófajok helyes használata. Alaktan: A morféma két nagy osztálya: a szótövek és a toldalékok. Az ige- és az igéhez járuló jelek, ragok és képzők. A névszótövek és a névszóhoz járuló jelek, ragok és képzők. A szóalkotás módjai: szóösszetétel, szóképzés, ritkább szóalkotási módok. Nyelvhelyességi kérdések. A szótani ismeretek tanítása és alkalmazása az 1–6. évfolyam irodalmi nevelésében. Mondattan: A mondat fogalma. A mondatok osztályozása kommunikatív rendeltetésük, logikai minőségük és szerkezetük szerint. A mondatfajták és a kommunikációs beszédfunkciók összefüggései. A mondat főrészei és bővítményei. Az alá-, a mellé- és a hozzárendelő viszony a szavak, a szó szerkezetek, a mondat egységek és a mondat egységek között. A mondattani ismeretek tanítása és alkalmazása az 1–6. évfolyam anyanyelvi/irodalmi nevelésében. Szövegtan: A szöveg fogalma, jellemzői, fajtái. A szintaktikai és a szemantikai szövegszabályok. Az utalások és a szófajok, továbbá a konnektorok és a szófajok összefüggései. A szövegtani ismeretek tanítása és alkalmazása a szövegalkotás tanításában. Jelentés- és jelentéstani ismeretek. A jelentés fajtái. A lexikológiai jelentés kiemelt területei: a többjelentésű (polisém), az azonos alakú (homonim), a rokon értelmű (szinonim) és az ellentétes jelentésű (antonim) szavak. A jelentésmező. **KÖVETELMÉNY:** Az írásbeli részben tanúságtétel a komplex elemzőképesség meglétéről. A szóbeli részben tanúságtétel a tanult nyelvészeti ismeretek biztos tudásáról és szakszerű felhasználásáról. Az általános iskola 1–4., illetve 5–6. osztályában tanítandó hangtani, szótani (szókészlet-, szófaj, és szóalaktani), mondattani, szövegtani és jelentéstani ismeretek biztos tudása, azok szakszerű gyakorlati alkalmazása. Az alfajtakig terjedő kifogástalan hangtani, szótani, mondattani, szövegtani, jelentéstani elemzési készség.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M05 Beszédművelés	2	8	gyj	K	II.	TBL04A08

Cél: a jövőbeni tanító beszédkompetenciáinak fejlesztése. Azt kell elérni, hogy a hallgató képes legyen a kisiskolások számára könnyen érthető, jól követhető és mintát jelentő beszédre, rendelkezzen a szükséges fonetikai, fonológiai tudással, készség szintjén ismerje a mondat- és szövegfonetikai eszközöket. **TANANYAG:** Mondat- és szövegfonetikai eszközök (hangterjedelem, dallam, hangerő, tempó, szünet). **KÖVETELMÉNY:** 4 vers és egy népmese igényes elmondása, egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása, aktív részvétel a gyakorlati órákon. A hiányzó gyakorlati jegyet csak ismételt tantárgyfelvétellel lehet pótolni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M06 Anyanyelvi tantárgy- pedagógia I. Beszédfejlesztés, szövegfeldolgozás	3	12	k	K	II.	TBL04A01

CÉL: a hallgatók bevezetése az anyanyelvi tantárgy-pedagógiai tanulmányokba, felkészítésük az 1-6. évfolyam beszédnevelésére, az élményszerű műbefogadás, szövegfeldolgozás, az önművelés és a tanulási képesség megalapozására, a gyermekek kulcskompetenciáinak, ön- és világismeretének, érzelmi világának, esztétikai fogékonyságának, magatartásának, egész személyiségének fejlesztésére az 1-6. évfolyamon. **TANANYAG:** a tantárgy-pedagógia általános kérdései. Az 1–6. évfolyam anyanyelvi nevelésének

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

alternatívái s azok alapidokumentumai (tantervek). Beszédnevelés az anyanyelvi tárgyak integrált rendszerében az egyéni sajátosságok figyelembevételével; az olvasás mint kommunikációs képesség, a szövegértés mint kulcskompetencia; az olvasóvá válást befolyásoló tényezők, olvasáslélektani korszakok. Olvasókönyvi szövegtípusok, az olvasókönyvek vizsgálatának szempontjai; a szövegfeldolgozás elvei, modelljei és módszerei, élményközpontú, játékos módszerek, drámapedagógiai eljárások és kooperatív technikák; az olvasóvá nevelés feladatai; könyv- és könyvtárhasználati ismeretek funkcionális tanítása. Differenciálás az egyéni sajátosságok figyelembevételével. **KÖVETELMÉNY:** zárthelyi dolgozat eredményes megírása, gyakorlati feladatok megoldása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M07 Anyanyelvi tantárgy-pedagógia II. Az olvasás és az írás megtanítása, fejlesztése	3	12	gyj	K	III.	TBL04M02 TBL04M06

CÉL: A hallgatók felkészítése az iskolába lépő gyermekek képességeinek vizsgálatára és fejlesztésére, az olvasás- és írástanítási alternatívák közötti tudatos és felelős választásra, az olvasás és az írás megtanítására és készséggé fejlesztésére az inkluzív nevelés és a differenciálás szempontjainak érvényesítésével. **TANANYAG:** Az olvasástanítás történetének tanulságai; az előkészítő időszak jellemzői, feladatai. Az olvasás- és írástanítás alternatívái; a legelterjedtebb olvasástanítási eljárások megismerése, összehasonlítása; a betűtanítás klasszikus algoritmusa, az összeolvasás problematikája. Az olvasás- és íráskészség, képesség differenciált fejlesztése az 1-6. évfolyamon, az előforduló nehézségek kompenzálása. **KÖVETELMÉNY:** zárthelyi dolgozat eredményes megírása, gyakorlati feladatok megoldása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M08 Anyanyelvi tantárgy-pedagógia III. Nyelvtan- és helyesírás-tanítás	3	12	k	K	IV.	TBL04M03 TBL04M07

CÉL: A hallgatók felkészítése az 1-6. évfolyam számára készült nyelvtan- és helyesírás-tanítás alternatív koncepcióinak és taneszközeinek elemző megismerésére, a közülük való felelős és tudatos választásra, a tanulók célszerű, igényes, kontrollképes nyelvhasználatának, helyesírásának megalapozására, fejlesztésére az 1-6. évfolyamon, a tanulók kapcsolódó kulcskompetenciáinak fejlesztésére. **TANANYAG:** A nyelvtanítást mint az ösztönös nyelvhasználat tudatosításának eszköze, a nyelvtanítást tantervi alapjainak változásai; a nyelvtan- és helyesírás-tanítás célja, alapelvei; a nyelvtan- és helyesírás-tanítás különböző alternatívái, az ismeretszerzés és készségfejlesztés kérdései. A helyesírás fogalma, fontossága, alapelvei; a helyesírási készség; nyelvtani, helyesírási és nyelvhelyességi hibák javítása; ismeretbővítés. A nyelvi készségek és a helyesírási készség továbbfejlesztése az 5-6. évfolyamon; a nyelvi kreativitás fejlesztése és a játékos elvnek alkalmazása a korosztály nyelvi-helyesírási fejlesztése során. Differenciált tanulásirányítás és együttműködésen alapuló tanulási formák alkalmazása. **KÖVETELMÉNY:** A kollokvium felöleli az ATP II-III. anyagát.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M09 Anyanyelvi tantárgy-pedagógia IV. Fogalmazástanítás	2	12	gyj	K	V.	TBL04M04 TBL04M08

CÉL: a hallgatók felkészítése a fogalmazástanítás alternatív koncepcióinak és taneszközeinek elemző megismerésére, a közülük való felelős és tudatos választásra, a tanulók célszerű, igényes, kontrollképes írásbeli nyelvhasználatának megalapozására és fejlesztésére az 1-6. évfolyamon, s mindezek révén a tanulók nyelvi ízlésének, kreativitásának, magatartásának formálására, kapcsolódó kulcskompetenciáinak fejlesztésére. **TANANYAG:** az írott szöveg jellemzői, sajátos törvényszerűségei; az írásbeli szövegalkotás helye az anyanyelvi nevelés rendszerében, elméleti alapjai, műfajai műveletei, módszerei, az ismeretnyújtás folyamata és a készségfejlesztés eljárásai, a javítás és értékelés problémái, a kommunikáció-központú és a

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

folyamatalapú fogalmazástanítás. A kreatív írás, az önkifejezés és az egyéni stílus elősegítésének módszerei; írástanítás és a fogalmazótevékenység továbbfejlesztése az 5–6. évfolyamon; programok és taneszközök; együttműködésen alapuló tanulásszervezés a differenciálás, játékos és (nyelvi) kreativitás szempontjainak érvényesítése a fogalmazástanítás folyamatában. **KÖVETELMÉNY:** zárthelyi dolgozat eredményes megírása, gyakorlati feladatok megoldása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M10 Anyanyelvi tantárgy-pedagógia V. Irodalomtanítás	2	8	k	K	VI.	TBL04M09

CÉL: A hallgatók felkészítése az 1–6. évfolyam hatékony irodalmi nevelésére, a korosztály irodalmi nevelésére vonatkozó alapidokumentumok, programok és taneszközök elemző megismerésére; a szépirodalmi szövegek élményszerű befogadására való képesség továbbfejlesztésére. **TANANYAG:** Az irodalomtanítás mibenléte, szerepe, célja, feladatai; irodalomtanítási koncepciók és alternatívák, az élményközpontú irodalomtanítás; a korszerű irodalomfogalom kiépítése; modern szövegfeldolgozó eljárások, együttműködésen alapuló tanulásszervezés a játékos, kreativitás és tevékenység-központúság szempontjainak érvényesítésével. Az 5-6. évfolyam irodalomolvasóvá nevelésének specifikumai, az illiterális környezetből érkező és/vagy nyelvi hátránnyal küzdő gyerekek irodalomolvasásra motiválásának eljárásai, a könyv-és könyvtárhasználati képességek (tovább)fejlesztése; az irodalom és más művészetek kapcsolata, az irodalmi nevelés komplexitása. Szintézisteremtő lehetőségek az irodalomtanításban, a műveltségelemek integrációjának megteremtése. **KÖVETELMÉNY:** A kollokvium felöleli az ATP IV-V. anyagát.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M11 Poétika	2	8	k	K	III.	TBL04M11

CÉL: tájékozottság kialakítása a hallgatókban az irodalomfogalmak történeti változásairól és az egyes irodalomelméleti iskolákról, különös tekintettel a posztstrukturalista/posztmodern irodalomfelfogásra. **TANANYAG:** a 19. és 20. század irodalomelméleti iskolái, a mimetikus és nem mimetikus irodalomfelfogás, a nyelvet teremtő irodalom és az irodalmat teremtő nyelv, nyelviség és szövegköziség, Derrida munkásságának legfontosabb tanulságai az irodalomfelfogás számára. **KÖVETELMÉNY:** a kollokviumon számot kell adni az irodalomról való gondolkodás történetének az ismeretéről, továbbá a posztmodern irodalomfelfogás alapvető téziseinek az alapos megértéséről.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M12 Irodalomtörténet I.	2	8	gyj	K	IV.	-

CÉL: Műfaj történeti megközelítésben szintetizálja az epikára vonatkozó ismereteket, a reprezentatív epikai műfajok funkcionális és strukturális változási folyamatát. **TANANYAG:** Az ókori, a középkor, a reneszánsz és a barokk eposzok, az eposz valóságábrázoló funkciói, eltűnése. A pikareszk kezdetei és későbbi változatai; a nevelési regény; a XIX. századi nagyromantika és nagyrealizmus, a regény avantgárdja. **KÖVETELMÉNY:** A hallgató legyen képes: az irodalmi művekben megjelenített világképet, eszméket, esztétikai értékeket a szövegek struktúrájában felismerni és közvetíteni; az irodalmi műveket elhelyezni a műnem-műfaj fejlődési-változási tendenciáiban, egy-egy életműben. A gyakorlati jegy feltétele legalább egy, részletes és alapos házi dolgozat elkészítése és megvédése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M13 Irodalomtörténet II.	2	8	k	K	V.	-

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

CÉL: A hallgató a dráma modellek segítségével közelítsen a magyar és a világirodalom drámaterméséhez. Műfaj történeti megközelítésben szintetizálja a drámára vonatkozó irodalomtörténeti ismereteket. **TANANYAG:** A konfliktusos drámai modell születése és virágzása a görög irodalomban; a latin dráma; a középkor kétszintes drámai modellje; a modellek váltakozása és keveredése Shakespeare műveiben, a középpontos modell kialakulása, a klasszikus konfliktus felbomlása; a dráma műfaji sajátosságai a XX. század első felében és az abszurdban. **KÖVETELMÉNY:** A dráma modellekről szóló szakirodalom és a kötelező szépirodalmi művek ismerete. A hallgató legyen képes a drámai műnem egyes műveiben megjelenő világképet, eszméket, esztétikai értékeket a szöveg struktúrája, a dramaturgia elemzése útján felismerni és értékelni, és a drámai műnem metamorfózisa, az egyes műfajok XX. századi változása fényében a kortárs dráma felé vezető folyamatokra rávilágítani. A kollokvium anyaga a közösen meghatározott olvasmányok elemzése, értelmezése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M14 Gyermekirodalom I.	2	8	gyj	K	V.	-

CÉL: A kisiskolások olvasóvá neveléséhez szükséges irodalmi és módszertani ismeretek összefoglalása, valamint a magyar és külföldi gyermekirodalom történetének áttekintése. **TANANYAG:** Az olvasóvá nevelés feladata; a gyermekirodalom fogalma, forrásai, rétegei; a gyermekirodalom története a reneszánsztól a realizmusig, különös tekintettel a romantika tematizáló és esztétizáló törekvéseire; a népköltészet és a gyermekirodalom kapcsolata; a magyar gyermeklírát a XIX. századtól napjainkig; a mese- és állatregény műfaj története. **KÖVETELMÉNY:** A gyakorlati jegy feltétele a kötelező gyermekirodalmi művek ismerete.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M15 Szociolingvisztika	1	4	gyj	K	VI.	-

CÉL: A nyelvhasználat és a társadalom, illetve a nyelvi és a társadalmi struktúra közötti kölcsönös összefüggések bemutatása. A legfontosabb szociolingvisztikai alapfogalmak megismertetése. A nyelvi alapú rasszizmus, nacionalizmus és diszkrimináció elutasítása, tolerancia. A többi nyelv – különös tekintettel a Magyarországon élő kisebbségek anyanyelvére – iránti érdeklődés és tisztelet. **TANANYAG:** A szociolingvisztika mibenléte. A szociolingvisztikai vizsgálat. A nyelvi szocializáció, a nyelvi hátrány és a nyelvi hátrányos helyzet. A korlátozott és a kidolgozott kód. A magyarországi kisebbségek. Az államnyelvi és a kisebbségi nyelvhasználat. A nyelvek virtuális egyenlősége és aktuális egyenlőtlensége. A nyelvi jogok egyetemes nyilatkozata. A kétnyelvűség és a kettősnyelvűség. **KÖVETELMÉNY:** A szociolingvisztikai alapismeretek elsajátítása. Alapvető tájékozottság a tematikában szereplő témakörökben. Önálló gyűjtésen alapuló szociolingvisztikai dolgozat készítése szabadon választott témakörben.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M16 Nyelvművelés	1	4	gyj	K	VI.	-

CÉL: A Magyar nyelv tantárgyi anyagának nyelvművelő szempontú szintetizációja önálló munkával. A legkorszerűbb nyelvművelő szakirodalmak, folyóiratok, kiadványok olvasásával; a nyelvművelő problémák felvetésével, megvitatásával és/vagy megoldásával a korszerű nyelvművelő szemlélet kialakítása. A „nyelvművelő-tanító” szerepre való felkészítés. **TANANYAG:** A nyelvművelés fogalma, kategóriái. A magyar nyelvművelés múltja; jelen állapota, elvei és feladatai. Nyelvpolitika és nyelvstratégia. A korpusztervezés és a státustervezés. Aktuális nyelvhasználati problémák felvetése, probléma-megoldási stratégiák bemutatása a legkorszerűbb nyelvművelő irodalmak felhasználásával, illetve a legfrissebb hallgatói gyűjtések bevonásával. **KÖVETELMÉNY:** A hat félév nyelvészeti anyagának nyelvművelési szempontú szintetizálása.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M17 Gyermekirodalom II.	3	12	k	K	VI.	-

CÉL: A kortárs gyermekirodalom áttekintése, a kiemelkedő művek közös – esztétikai és pedagógiai szempontú – elemzése. Annak elérése, hogy a tárgy hermeneutikai tapasztalatai segítsék a tanítót a klasszikus és a kortárs gyermekirodalmi művek önálló értékelésében. **TANANYAG:** A gyermek- és ifjúsági irodalom kapcsolódási pontjai a „felnőtt” irodalommal; gyermektörténetek; a mai ifjúsági próza; a képregény, az illusztráció, az ismeretterjesztő gyermekkönyv, a gyermekszíj; a kortárs gyermekműveltség általános tendenciái: amerikanizálódás, (rajz)film- és látványkultusz. **KÖVETELMÉNY:** A kötelező gyermek- és ifjúsági irodalmi művek ismerete. A két félév anyagából kollokválnak a hallgatók.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M18 Korunk irodalma I.	2	8	gyj	K	VII.	-

CÉL: a hallgatók általános kulturális megértéskészségének, kompetenciájának fejlesztése a kortárs irodalmi jelenségek közegeiben. **TANANYAG:** Az amerikai posztmodern kezdetek, a francia új regény, a szláv új hullám, a posztmodern útja (olasz, spanyol stb. nyelvterület), a minimalizmus. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatókkal közösen kiválasztott művek értelmezése hermeneutikai tágasságban (módszer, szituáltság, befogadói stratégiák). A vonatkozó szakirodalom és források szakszerű használata.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL04M19 Korunk irodalma II.	3	12	k	K	VIII.	TBL04M18

CÉL: a hallgatók általános kulturális megértéskészségének, kompetenciájának fejlesztése a kortárs irodalmi jelenségek közegeiben. **TANANYAG:** A magyar regény neoavantgardja a 70-80-as években, a posztmodern regény a 70-es évektől, az irodalmi beszédmód átalakulása. A kortárs dráma néhány darabjának vizsgálata, az irodalmi közélet, az irodalmi folyóiratok; néhány folyóirat alaposabb tanulmányozása. **KÖVETELMÉNY:** a közösen meghatározott szépirodalom, az irodalmi folyóiratok ismerete. A két félév anyagából kollokválnak a hallgatók.

TERMÉSZETISMERET MŰVELTSÉGTERÜLET

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M01 Fizikai és kémiai ismeretek és gyakorlatok	4	20	k	K	II.	-

CÉL: olyan korszerű természettudományos ismeretek elsajátítása, amelyek megalapozzák a 6-10 éves gyerekek (természettudományi) oktatási-nevelési feladatainak ellátását. Olyan kompetenciák fejlesztése, amelyek felkészítenek az Ember a természetben műveltségterület követelményei által megfogalmazott alapkészségek és képességek fejlesztésére. A hallgatók ismerjék a korszerű természettudományos világnépek jellemzőit. Legyenek képesek, a környezeti problémákban a fizikai és kémiai összefüggések felismerésére, készség szintű értelmezésére, a fenntarthatóság szempontjain alapuló nevelésre. Egyszerű fizikai és kémiai megfigyelések, mérések, kísérletek tervezésére, balesetmentes elvégzésére, a tapasztalatok megfogalmazására, magyarázatára. Rendelkezzenek az Ember a természetben műveltség területéhez tartozó (elméleti ismeretek) tartalmak biztos és készség szintű tudásával, a permanens művelődés igényével és képességével. **TANANYAG:** természettudományos világnépeink alapvető jellemzői. A természettudományos

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE 2013. SZEPTEMBERTŐL

megismerés módszerei. A világ anyagi egysége. Az anyag szerveződésének szintjei. A fenntartható fejlődés, a globális összefüggések megértését szolgáló életvitelt alapozó rendszerszemlélet alakítása. A mechanika törvényei, Newton - axiómái. Az általános tömegvonzás törvénye. Az energia fogalma, fajtái, energiahordozók. A természet általános megmaradási törvényei. A környezetbarát energiatermelés és fogyasztás. Hőmérséklet- és halmazállapot változások. Elektromágneses hullámok energiája. A fény jellemző tulajdonságai. Kémiai energia. Az égés fajtái, tulajdonságainak vizsgálata 6-10 éves korban. A kémiai folyamatok, mint energiaforrások. A természet energiatárolása. Fosszilis energiahordozók. Nukleáris energia. Atomerőművek és környezeti problémái. A különböző geoszférák. A pedoszféra, hidroszféra, atmoszféra összetevői állapotának vizsgálata. A geoszférák környezetminőségét befolyásoló tényezők. Az üvegházhatás fizikai alapjai. Savaseső modellezése, környezetkárosító hatása. A sztratoszféra ózonrétegének jelentősége, elvékonyodásának kémiai, fizikai alapjai. A környezeti jelenségek 6-10 éves kori modellezéséhez szükséges készségek, képességek fejlesztése. A bioszféra legfontosabb elemei (szén, hidrogén, oxigén, nitrogén) és körforgásuk a természetben. Az élő szervezetek legfontosabb vegyületei. Tulajdonságaik vizsgálata. Egészségünk védelme, megőrzése. Egészséges táplálkozás szempontjai. Tápanyagaink kémiai vegyületeinek kimutatása 6-10 éves korban. Fenntarthatóság a gyakorlatban. Fizikai mozgásformák vizsgálata egyszerű tevékenységekkel. Az energia felhasználásának módjai, gazdasági és környezeti vonatkozásainak áttekintése. Energiatakarékos lehetőségek a mindennapi gyakorlatban. A termikus kölcsönhatások vizsgálata. A hőmérséklet és mérése. A különböző halmazállapotú anyagok tulajdonságainak megváltozása hőmérsékletváltozás hatására. Az elektromos és mágneses kölcsönhatások vizsgálata. Energiatakarékosságra nevelés. Elektromágneses hullámok vizsgálata. (A látható fény helye az elektromágneses hullámok spektrumában. A fény kettős természete. A fény jellemző tulajdonságainak vizsgálata. A légkör fényjelenségei. Fényszennyezés környezetünkben) Használatuk a mindennapi gyakorlatban. Elemek gyakorisága az élő és az élettelen természetben. (A hidroszféra legfontosabb vegyülete a víz. Vízminták elemzése) Egészséges ivóvíz előállítása, szennyvíztisztítás. Az ozmózis szerepe az élő szervezetek vízháztartásában, vizsgálatuk egyszerű tevékenységekkel. A légkör környezetminőségét befolyásoló tényezők. (Az üvegházhatás fizikai alapjai. Savaseső modellezése, környezetkárosító hatása. A sztratoszféra ózon rétegének jelentősége, elvékonyodásának kémiai, fizikai kérdései.)

KÖVETELMÉNY: A kollokviumra bocsátás feltétele a gyakorlatokon való részvétel, a gyakorlati tevékenységekről jegyzőkönyv készítése és egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státusz K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M02 Általános természetföldrajz	2	10	gyj	K	II.	-

CÉL: korszerű általános természeti földrajzi ismeretek nyújtása, amelyek birtokában a hallgatók alkalmasak a 6-12 éves gyermekek természettudományi és környezeti nevelésére és a fenntarthatóságra nevelésre.

A hallgatók ismerjék és eredménnyel fejlesszék a bevezető, a kezdő és az alapozó szakaszban tanítványaik természeti földrajzzal kapcsolatos megismerési képességeit és készségeit. Tudjanak tanítványaikkal egyszerű földgömbgyakorlatokat, térképhasználati gyakorlatokat, természeti földrajzi kísérleteket és gyakorlatokat végezni és végeztetni. Ismerjék a fenntartható fejlődés fogalmát és környezeti nevelő munkájukban a fenntarthatóság alapismereteit eredménnyel alkalmazzák. **TANANYAG:** csillagászati földrajzi ismeretek. A Föld mint égitest, A térképismeret alapjai. A Föld belső felépítése. A gömbhéjak és a határfelületek. A közetburok – a litoszféra. Lemeztektonikai és közettani alapismeretek. A belső és a külső erők. A felszínformák. A talaj. A Föld talajtakarója. A közetburok, a földkéreg és a talaj védelme. Geológiai és földtani értékek. A légkör. Az időjárás és az éghajlati elemek. Az időjárás és az éghajlat. A Föld éghajlati rendszere. A légkör környezeti állapota és védelme. A vízburok. A Világtenger és a szárazföld vizei. A hidroszféra környezetvédelme. A Föld, mint egységes rendszer. A globális környezetvédelem feladatai geoszféránkénti áttekintésben. A fenntartható fejlődés. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék és eredménnyel fejlesszék a bevezető, a kezdő és az alapozó szakaszban tanítványaik természeti földrajzzal kapcsolatos megismerési képességeit és készségeit. Ismerjék a fenntartható fejlődés fogalmát és környezeti nevelő munkájukban a fenntarthatóság alapismereteit eredménnyel alkalmazzák. A gyakorlati jegy megszerzésének feltételei: labornapló vezetése, zárthelyi dolgozat megírása.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M03 Magyarország természeti és gazdasági földrajza	2	10	k	K	III.	TBL10M02

CÉL: olyan tanítók képzése, akik ismerik hazánk természetföldrajzi jellemzőit és gazdaságának alapösszefüggéseit, akik ismerik és érvényesíteni tudják a környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés, valamint a hazaszeretetre nevelés alapelveit és módszereit. **TANANYAG:** a Kárpát-medence kialakulásának lemeztektonikai magyarázata, hazánk földtörténete, geológiai felépítésének vázlata, ásványkincseink. Magyarország éghajlata és vízrajza. Hazánk talajtakarója. A Kárpát-medence természetföldrajzi felosztása. Hazánk tájai. Nagytájak, résztájak és kistájak. Magyarország környezeti állapotának áttekintése a geoszféra szerint. A hazai környezetvédelem helyzete, nemzeti parkjaink. Budapest hazánk fővárosa, környezeti gondjai. Népeség – és településföldrajzi alapismeretek. Urbanizáció és dezurbanizáció. Hazánk és az Európai Unió. Magyarországgal kapcsolatos ismeretek a 6-12 éves gyermekek természettudományi nevelésének és oktatásának folyamatában. A környezeti nevelés és a fenntarthatóságra nevelés feladatai a bevezető, kezdő szakaszban és az alapozó szakasz első két évében. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék a Kárpát-medence természetföldrajzi jellemzőit, környezeti állapotát és a környezeti ártalmak megelőzésének és kezelésének feladatait. Eredménnyel oldják meg a hazaszeretetre nevelés és a környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés tennivalóit. A kollokviumra bocsátás feltétele a gyakorlatokon való részvétel, labornapló készítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M04 Növénytan ismeretek és gyakorlatok	2	10	k	K	III.	TBL10M01

CÉL: olyan elméletileg megalapozott korszerű növénysszervezettani,- élettani és rendszertani ismeretek elsajátíttatása, amelyek birtokában a hallgatók alkalmasak a 6-12 éves gyermekek természettudományi, környezeti nevelésére és oktatására, egészségének fejlesztésére, környezetvédelmi szemléletének alakítására, egészségének fejlesztésére, képesek a 6-12 éves gyermeket helyes, a növénytanban használatos tények, képzetek birtokába juttatni, valamint képesek a növények védelmén keresztül a fenntarthatóság szempontjain alapuló nevelésre, a növényvilág törzseinek felismerésére, jellemzésére. Szerezzenek jártasságot az egyszerű növénytan kísérletek végzésében. A hallgatók legyenek képesek egyszerű növénytan megfigyelések, vizsgálatok, mérések, kísérletek tervezésére, balesetmentes elvégzésére, lebonyolítására, az ehhez szükséges eszközök használatára, a tapasztalatok megfogalmazására és magyarázatára, valamint az eredmények alkalmazására. Ismerjék a környezettel való tudatos együttélés kialakításának lehetőségeit, valamint a sajátos nevelési igényű és helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, eszközeit, módszereit, munkaformáit és a családokkal való együttműködés lehetőségeit. **TANANYAG:** a növényi sejtek, szövetek és szervek felépítése. Az egyes növényi részek jellemzői, szerepük. A növényvilág rendszerezésének alapkérdései: a legfontosabb növénytörzsek, osztályok, rendek és családok jellemző fajtái. Hazai védett növényeink. Gyógynövények Magyarországon. Növényélettani alapismeretek. Vízforgalom, anyagszállítás. A növények építő és lebontó folyamatai. Kiválasztás és mozgás. A növények szaporodása, növekedése és ingerlékenysége. Sejtani, szövettani, szervezettani vizsgálatok végzése, metszetek készítése. A mikroszkóp használatának gyakorlása. A hazai természetes és mesterséges növénytársulások növényfajainak felismerése és jellemzése. Egyszerű növényélettani megfigyelések és kísérletek. A természettudományos neveléshez szükséges szaktárgyi algoritmusok tanításának alapozása. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók ismerjék fel és tudják jellemezni a hazai növénytársulások legfontosabb növényfajait. Ismerjék a környezettel való tudatos együttélés kialakításának lehetőségeit, valamint a sajátos nevelési igényű és helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, eszközeit, módszereit, munkaformáit és a családokkal való együttműködés lehetőségeit.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M05 Állattani ismeretek és gyakorlatok	2	8	k	K	IV.	-

CÉL: olyan elméletileg megalapozott korszerű állatszervezettani, élettani és rendszertani ismeretek nyújtása, amelyek birtokában a hallgatók alkalmasak a 6-12 éves gyermekek természettudományi, környezeti nevelésére és oktatására, valamint egészségének fejlesztésére, környezetvédelmi szemléletének alakítására, képesek az állatok védelmén keresztül a fenntarthatóság szempontjain alapuló nevelésre, az állatvilág törzseinek felismerésére, jellemzésére, rendszerbe illesztésére. Legyenek jártasak az egyszerű állattani kísérletek végzésében és a mikroszkóp használatában. A hallgatók legyenek képesek egyszerű állattani megfigyelések, vizsgálatok, mérések, kísérletek tervezésére, balesetmentes elvégzésére, lebonyolítására, az ehhez szükséges eszközök használatára, a tapasztalatok megfogalmazására és magyarázatára, valamint az eredmények alkalmazására. Ismerjék a környezettel való tudatos együttélés kialakításának lehetőségeit, valamint a sajátos nevelési igényű és helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, eszközeit, módszereit, munkaformáit és a családokkal való együttműködés lehetőségeit. **TANANYAG:** az állatok sejtjeinek, szöveteinek és szerveinek felépítése és működése. Az egysejtű és többsejtű állatok evolúciója és rendszerezése. Az állatvilág rendszerezésének alapkérdései. A legfontosabb állattörzsek, osztályok, rendek és családok jellemző fajai. Hazai védett állataink. Állatélettani alapismeretek. A mozgás, az anyagcsere, a keringés, a kiválasztás, az idegi és hormonális szabályozás, valamint az érzékelés evolúciója az állatvilágban. A mikroszkóp használata. Sejtani és szövettani metszet vizsgálatok. Szervezettani és állatélettani megfigyelések. Egyszerű állatélettani kísérletek végzése. A hazai természetes és mesterséges társulások állatfajainak felismerése és jellemzése. **KÖVETELMÉNY:** A hallgatók legyenek képesek az állatvilág törzseinek legfontosabb fajait felismerni, jellemezni, rendszerbe illeszteni, hazánk jellegzetes állatfajait felismerni és jellemezni. Ismerjék a környezettel való tudatos együttélés kialakításának lehetőségeit, valamint a sajátos nevelési igényű és helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, eszközeit, módszereit, munkaformáit és a családokkal való együttműködés lehetőségeit

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M06 Természetismeret tantárgy-pedagógia I.	2	12	gyj	K	IV.	TBL10M03 TBL10M04 TBL10M05

CÉL: olyan tanítók képzése, akik korszerű módszertani kultúrával, szemlélettel és felkészültséggel rendelkezve alkalmasak a 6-12 éves gyermekek természettudományos nevelésére: a természeti világ elemi megismerésének lehetőségét biztosító eljárásoknak, megismerési folyamatoknak, műveleteknek a megtanítására, ezáltal a megismerést lehetővé tevő képességeknek, készségeknek a fejlesztésére és életkoruknak megfelelő szintű ismeretek megtapasztaltatására és elsajátítására; megfelelő szinten ismerve a közoktatás irányító dokumentumait (Közoktatási Törvény, NAT, kerettantervek, helyi tantervek), a 6-12 éves korosztály nevelési-oktatási preferenciáit, képesek az alternatív lehetőségek közötti választásra, illetve helyi tanterv összeállítására vagy abban való részvételre. A hallgatók ismerjék a környezeti nevelés, a természettudományos fejlesztés történeti változásait, a közoktatás jelenkori szabályozó dokumentumait, azok cél- és feladatrendszerét, a korosztályok nevelési, oktatási preferenciáit és legyenek képesek saját környezetében alkotó, fejlesztő módon alkalmazni; ismerjék és helyesen alkalmazzák a tanítás-tanulás folyamatában azokat az algoritmusokat, melyek segítik és eredményesebbé teszik a képességek fejlesztését, a tanulási folyamatok elsajátítását és az ismeretek közötti összefüggések felismerését; ismerjék a fejlesztést lehetővé tevő és életkornak megfelelő tananyagválasztás szempontjait. **TANANYAG:** Környezeti nevelés, természettudományos nevelés, egészségfejlesztés, természettudományos fejlesztés, környezetvédelem, természetvédelem, fenntarthatóságra nevelés, fenntartható fejlődés kifejezések értelmezése, egymáshoz való viszonya, érvényesülésük az iskola bevezető, kezdő és alapozó szakaszaiban. Az Ember a természetben műveltségi terület keretében zajló nevelő-oktató munka célja, feladatai. A természettudományos fejlesztést megvalósító órák elemzésének és az óravázlatok készítésének speciális szempontjai. A kisiskolások tanulásának lehetséges formái. A természet megismerésének tanulása és a megismeréshez szükséges

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

képességek, készségek fejlesztése. A képességek fejlődésének és az ismeretek elsajátításának kapcsolata, viszonya. Az elsajátítható ismeretek szintje. A képességek fejlesztésében alkalmazható algoritmusok. A játékoság szerepe a természettudományos megismerési folyamatban. A képességek, készségek fejlesztését eredményező játékok fajtái. **KÖVETELMÉNY:** A gyakorlati jegy megszerzésének követelményei: A részvétel kötelező. Egy zárthelyi dolgozat megírása. Egy óratervezet és egy óravázlat készítése. Tevékenységgyűjtemény összeállítása tanulói képességek fejlesztéséhez.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M07 Általános biológia	2	6	k	K	V.	-

CÉL: Az élő és élettelen világ törvényszerűségeit, összefüggéseit felismerő, korszerű természettudományi szemlélettel és műveltséggel rendelkező tanítók képzése. A hallgatók rendelkezzenek a környezeti neveléshez, a fenntarthatóság neveléséhez szükséges általános biológiai ismeretekkel, korszerű ökológiai szemlélettel, természet és környezetvédő magatartással, a természet iránti alázattal és tisztelettel. **TANANYAG:** az élet fogalma és keletkezése. Életkritériumok. A sejt organizáció. Az eukarióta sejt felépítése. A sejtek működése. Anyagszere, sejtosztódás és az ingerlékenység. A sejtek mozgása. A genetika alapkérdései. Az öröklődés molekuláris alapjai. Az öröklődés formái és törvényszerűségei. Az élővilág evolúciója. Az evolúcióelmélet alapkérdései. A földtörténeti korok élővilága. Az ember makró és mikroevolúciója. **KÖVETELMÉNY:** Az előírt tananyag ismerete.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M08 Természetismeret tantárgy- pedagógia II.	3	12	k	K	V.	TBL10M06

CÉL: olyan tanítók képzése, akik képesek korszerű szaktudományi és tantárgy-pedagógiai ismeretrendszerek birtokában életkori sajátosságok megkívánta szervezeti formák, módszerek, munkaformák és eszközök megválasztásával a fejlesztő tanulói cselekvések és tevékenységek élményszerű, játékos megtervezésére, szervezésére, irányítására és megvalósítására; megfelelő környezettudatos és egészségorientált szemlélettel és értékrenddel rendelkezve képesek az adott életkornak megfelelően fejleszteni a tanulók környezethez való viszonyát, viselkedési szokásait, életmódját, a fenntartható fejlődés igényelte, az egészség megőrzése megkívánta életviteli és higiénés szokásait. A hallgatók ismerjék és helyesen alkalmazzák a tanítás-tanulás folyamatában azokat a módszereket, munkaformákat és eszközöket, melyek 6-12 éves korban a természettudatos fejlesztés, a természet megismerése szempontjából a legcélravezetőbbek, a legeredményesebbek; ismerjék a differenciált és az inkluzív, illetve integrált nevelés-oktatás alapelveit, eljárásait, eszköztárát és a természettudományos képességfejlesztés folyamatában eredményesen tudják az adott gyermekközösség megkívánta módon alkalmazni azokat; ismerjék a tanulmányi séták, kirándulások szervezésének, lebonyolításának menetét, jelentőségét a fejlesztési feladatok megoldásában, a környezethez való pozitív viszony és magatartás, a környezettudatos gondolkodás formálásában; ismerjék a munkafüzetek, munkatankönyvek és az ismeretterjesztő gyermekirodalom adott iskolaszakaszban, az adott fejlesztési célra történő felhasználási lehetőségeit; legyenek képesek a fejlesztési cél, valamint az életkori sajátosságok ismeretének birtokában a tanulók eredményes, hatékony, fejlesztő hatású, differenciált értékelésére. **TANANYAG:** a természettudományos nevelésre, fejlesztésre alkalmas szervezeti formák. A fejlesztéshez kapcsolható taneszközök; a taneszközök megválasztásának szempontjai, felhasználásuk módja. A tanulmányi séták, kirándulások szerepe a környezeti nevelés folyamatában. Nemzeti parkok, tanösvények, erdei iskolák, védett természeti értékeink, hagyományaink és kulturális értékeink – jeles napok. A természettudományos nevelést, fejlesztést elősegítő munkaformák, módszerek, megválasztásának szempontjai, a tanító feladatai. Az egészséges életvitelhez szükséges képességek és készségek fejlesztése. Értékelés, ellenőrzés a természettudományos fejlesztési folyamatban. A differenciált, integrált – inkluzív nevelés, fejlesztés lehetőségei, módszerei az Ember a természetben műveltségi terület egyes fejlesztési szakaszaiban. **KÖVETELMÉNY:** A kollokviumra bocsátás feltételei: Részvétel kötelező. Tanulmányi kirándulás tervezet elkészítése. Információ a vizsgáról: összevont kollokvium az V. és VI. félév anyagából.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBL10M10 Természetismeret tantárgy-pedagógia III.	3	12	k	K	VI.	TBL10M08

CÉL: olyan tanítók képzése, akik képesek korszerű szaktudományi és tantárgy-pedagógiai ismeretrendszerek birtokában életkori sajátosságok megkívánta szervezeti formák, módszerek, munkaformák és eszközök megválasztásával a fejlesztő tanulói cselekvések és tevékenységek élményszerű, játékos megtervezésére, szervezésére, irányítására és megvalósítására. Ismerve a 6-10 évesek fejlődésének és fejlesztésének pszichológiai és pedagógiai jellemzőit, valamint a sajátos nevelési igényű és hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait, képesek a differenciált, illetve inkluzív-integrált formában tervezett és eredményre vezető természettudományos fejlesztésre. A hallgatók ismerjék és helyesen alkalmazzák a tanítás-tanulás folyamatában azokat a módszereket és munkaformákat, melyek 6-10 éves korban a természettudatos fejlesztés, a természet megismerése szempontjából a legcélravezetőbbek, a legeredményesebbek. Ismerjék a munkafüzetek, munkatankönyvek és az ismeretterjesztő gyermekirodalom adott iskolaszakaszban, az adott fejlesztési célra történő felhasználási lehetőségeit. Legyen képesek a fejlesztési cél, valamint az életkori sajátosságok ismeretének birtokában a tanulók eredményes, hatékony, fejlesztő hatású, differenciált értékelésére. **TANANYAG:** a természettudományos nevelést, fejlesztést elősegítő munkaformák megismerés alapképességeinek és készségeinek fejlesztését eredményező tanítási-tanulási módszerek. Az egészséges életvitelhez szükséges képességek és készségek fejlesztése. A fejlesztést elősegítő játékos tevékenységek. **KÖVETELMÉNY:** A kollokviumra bocsátás feltételei: egy zárthelyi dolgozat eredményes megírása. Tervezet elkészítése tanulmányi kiránduláshoz.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBE10M11 Ökológia, környezetkultúra, Műveltségterületi szigorlat	2	12	szigorlat	K	VI.	TBL10M06, TBL10M07, TBL10M10

CÉL: A tantárgyelem célja olyan ökológiai ismeretek nyújtása, amelyek birtokában a hallgatók alkalmasak a 6-12 éves gyermekek természettudományi és környezeti nevelésére és a fenntarthatóságra nevelésre. A természetismeret műveltségi terület tanításához szükséges készségek és képességek eredményes fejlesztése. **TANANYAG:** a világ anyagi egysége, az anyag szerveződési szintjei és kölcsönhatásai. A természet anyagi rendszerei és kölcsönhatásai. Anyag- és energiaforgalom a Világegyetemben és a Földön. Energiafajták. Az energiafelhasználás környezeti kérdései. A Föld alakja, mozgásai, következmények. Tájékozódás a Földön. A Föld belső felépítése. Lemeztektonika. Belső és külső erők, felszínformák és ábrázolásuk. Kőzettani és térképészeti alapismeretek. A talaj. A litoszféra, a hidroszféra és az atmoszféra. A geoszférák környezeti problémái és környezetvédelmük. Magyarország természeti földrajza. Hazánk környezeti problémái, a hazai környezetvédelem. Az élet fogalma és kialakulására vonatkozó elméletek. A földi élet evolúciója. Az életjelenségek. A biológiai organizáció szintjei. Az egyed alatti és feletti organizációs szintek. Növény szervezettani, -élettani – és rendszertani alapismeretek. Állat szervezettani, -élettani – és rendszertani alapismeretek. Az emberi test felépítése és működése, struktúra és funkció kapcsolata. Az egészségfejlesztés alapfeladatai. Az ökológia alapismeretei. A biomok áttekintése. A Föld, mint egységes rendszer. A fenntarthatóságra nevelés elmélete és gyakorlata. A felsorolt elméleti ismeretek tantárgy-pedagógiai összefüggései a bevezető, kezdő és az alapozó szakaszban. Készség- és képességfejlesztés a természet megismerésének folyamatában. **KÖVETELMÉNY:** a szigorlatra az a műveltségterületi hallgató bocsátható, aki az előfeltétellel nem rendelkező és előfeltétellel rendelkező összes korábbi tantárgy követelményeit a szigorlat időpontjáig teljesítette. A szigorlaton a 6-12 éves gyermekek természettudományi, környezeti nevelésére és oktatására, valamint egészségük fejlesztésére való felkészültségről, valamint a fenntarthatóságra nevelés elveinek és gyakorlatának ismeretéről kell számot adni.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
---------------	--------	----------------	----------------	----------------	----------------	-------------

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

TBL10M12 Fenntarthatóságra nevelés	2	10	gyj	K	VII.	TBL10M11
--	---	----	-----	---	------	----------

CÉL: olyan tanítók képzése, akik ismerik a fenntarthatóság, környezeti nevelés, egészségfejlesztés hazai és nemzetközi szabályozó dokumentumait, képesek korszerű szaktudományi ismeretrendszerek és módszertani eljárások birtokában, megfelelő környezettudatos és egészségorientált szemlélettel és értékrenddel életkornak megfelelő, a fenntarthatóság ügyét szolgáló fejlesztő cselekvések, tevékenységek megvalósítására. Alkalmassak az általános iskola 1-6. osztályában intézményen belüli és kívüli színtereken egyaránt a fenntarthatóság kultúrájának és a fenntartható életvitelnek az élményszerű, játékos alapozására és fejlesztésére, képesek a környezeti problémák felismerésére, kritikus elemzésére, a problémamegoldási technikák feltárására és hatékony alkalmazására. Igénylik az elméleti és módszertani ismeretek folyamatos gyarapítását és megújítását. **TANANYAG:** A társadalom, a környezet és a gazdaság közötti viszony, a kulturális környezet (technoszféra) alakulásának, evolúciójának története az őskortól napjainkig. A problémák megoldásának törvényi vonatkozásai. A fenntartható fejlődés és fenntartható fogyasztás fogalmának értelmezése, szükségességének okai. A fenntartható fejlődés pragmatikus és morális vonatkozásai. A hallgatók tudatos vásárlói, fogyasztói magatartását, szokását fejlesztő tevékenységek. A hallgatók által választott régió lokális környezeti problémáinak összegyűjtése, a döntés és kidolgozott megoldási stratégia megvalósításának lehetséges módjai. A környezeti problémák megoldásának pedagógiai vonatkozásai. A fenntarthatóságot szolgáló társadalmi tanulás (a társadalom környezeti érzékének fejlesztése), oktatás koncepciója, célja. A pedagógus szerepe a fenntarthatóságra nevelésben – az ehhez szükséges képességek, elméleti és gyakorlati ismertetek. A fenntartható élethez elengedhetetlen holisztikus, illetve környezetgondos szemléletmód formálásának eszközei és módszerei. Különböző környezeti tartalmú szabadidős tevékenységek szervezésének tartalma – állatkerti, vadasparki séták, erdei kirándulások, múzeumlátogatások – és módszereik. A különböző játékfajták szerepe a természeti és az épített környezethez való megfelelő attitűd alakításában (szenzitív-, szerep-, szimulációs-, szabályjátékok). Szenzitív játékok összegyűjtése, újak kitalálása az életkori sajátosságok figyelembevételével. Környezet- és természetvédelmi jeles napok történetének és az adott világnap üzenetének megismerése. Az irodalmi, a zenei- és képzőművészeti alkotások, mint a fenntarthatóságra nevelés sajátos „eszközei”. A hulladékprobléma megoldásának ökológikus szemléletű megközelítése. Egy-egy természeti és társadalmi környezeti témában saját ötlet alapján különböző hulladékokból képes dominó, kártya- és kakuktktojás, puzzle játék készítése, nemzeti ünnepekhez és/vagy a zöld napok valamelyikéhez játék, szemléltető-, használati tárgy barkácsolása, szemléletformáló, képesség-, készségfejlesztő hatásainak megbeszélése. Az egészségvédelem, a személyes és csoportos higiéné és a fenntarthatóság összefüggései (hangsúlyosan a családdal való együttműködés). Környezetkímélő energiahasználat lehetőségei. **KÖVETELMÉNY:** Egy választott iskola pedagógiai programjának elemzése a fenntarthatóságra nevelés megjelenése szempontjából. Saját szöveg- és reprodukciós gyűjtemény összeállítása a jelen környezeti problémáinak megértését, történeti szemléletű környezet- és természetvédelem alapozását segítő, a környezeti válságból kiutat ajánló irodalmi művekből és képzőművészeti alkotásokból, a 6-12 éves gyermekek életkori sajátosságainak figyelembevételével. Egy – a hallgató által választott – „jeles” nap megünneplésére forgatókönyv készítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBE10M13 Egészségfejlesztés I.	2	12	gyj	K	VII.	TBL10M11

CÉL: olyan hallgatók képzése, akik az elsajátított egészségfejlesztési ismeretek, készségek és képességek birtokában alkalmasak iskolai egészségfejlesztési program tervezésére, szervezésére, értékelésére és ismerik a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek nevelésének specifikumait 6-12 éves korban. A hallgatók legyenek képesek a korszerű egészségfejlesztés elméletére épülő differenciált iskolai program tervezésére, szervezésére és értékelésére. **TANANYAG:** Látogatás az iskolai egészség-fejlesztéssel kapcsolatos intézményekben: pl. minisztériumokban és aktuális konferenciák, kiállítások, rendezvények megtekintése. Iskolai egészségfejlesztési program tervezése 1-6. osztályban, az egészség komplex szemléletéből fakadó differenciált pedagógiai egészségfejlesztési feladatok lehetőségeinek gyakorlati bemutatása, a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztése szempontjainak figyelembevételével. A 6-12 éves gyerekek önálló, egészséges életvitelének alakítása (értékrend, önismeret, döntéshozatal, konfliktuskezelés fejlesztése). Iskolai egészségfejlesztési program tervezésének,

**TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL**

megvalósításának és értékelésének szempontjai, eszközei. **KÖVETELMÉNY:** A gyakorlati jegy megszerzésének követelményei: Iskolai egészségfejlesztési program tervezése 1-6. osztályban, az egészség komplex szemléletéből fakadó differenciált pedagógiai egészségfejlesztési feladatok; promóció, prevenció lehetőségeinek gyakorlati bemutatása, vagy a sajátos nevelési igényű, hátrányos helyzetű gyermekek fejlesztési lehetőségeinek bemutatása vagy látogatás szervezése a csoport részére egy szakmai szervezetenél, intézménynél vagy minisztériumnál.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBE10M14 Egészségfejlesztés II.	2	10	gyj	K	VIII.	TBL10M11

CÉL: környezettudatos és egészségtudatos gondolkodással és szemlélettel rendelkező tanítók képzése, akik alkalmasak a 6–12 éves korú gyerekek egészségtudatos gondolkodásának magatartásának alakítására a humánbiológia részterületeinek ismeretére alapozva. A végzett hallgatók rendelkezzenek a környezettudatos és egészségtudatos gondolkodáshoz szükséges ismeretekkel, készségekkel, képességekkel. legyenek képesek az iskoláskorú gyermekek és rajtuk keresztül szüleik egészségorientált szemléletének és életvitelének tudatos alakítására. **TANANYAG:** Az ember evolúciója a leletek tükrében. A hazai leletanyag. Az ember származásának indirekt bizonyítékai. A biológiai érés és az egészséges gyermek fejlődése. Az akceleráció és a szekuláris trend. A környezeti tényezők hatása a növekedésre és az érésre. Táplálkozás és növekedés. Az akut és a krónikus betegségek. A mentális és a szociális fejlődés zavarai gyermekkorban. Mentálhigiénés alapfogalmak. **KÖVETELMÉNY:** A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele egy házi dolgozat készítése.

Tantárgy neve	Kredit	Félévi óraszám	Lezárási forma	Státus K/V/Sz.	Javasolt félév	Előfeltétel
TBE10M15 Komplex terepgyakorlat	3	12	gyj	K	VIII.	TBL10M11

CÉL: hogy felkészítsen a környezet- és természetkutatás helyszíni vizsgálatainak elvégzésére, a tanulmányi séták és kirándulások előkészítő, lebonyolító és feldolgozó feladatainak kivitelezésére. A hallgatók legyenek képesek az élő és élettelen környezetben lejátszódó jelenségek, folyamatok ok-okozati összefüggéseinek terepen történő bemutatására. A környezeti nevelés, fenntarthatóságra nevelés feladatainak terepen történő eredményes megoldása. Lehetővé teszi az elméleti tárgyakban megszerzett ismeretek terepen történő alkalmazását és az élő és élettelen tényezők közötti összefüggések felismerését. Bemutatja az ökológiai szemléletmód mindennapi jelentőségét. Megismerteti a 6-12 éves tanulók terepen folyó kutatómunkájának formáit és a tapasztalatok rögzítésének módszereit. Lehetőséget ad a környezet- és természetvédelem terepen történő feladatainak áttekintésére. **TANANYAG:** általános természetföldrajzi (geológiai), hidrológiai, légköri, térképészeti, talajtani vizsgálatok végzése. A terepen elvégzett tevékenységek természettudományi, pedagógiai, pszichológiai és egészségfejlesztési ismereteinek alkalmazása a 6-12 éves gyermekek oktató-nevelő munkájában. **KÖVETELMÉNY:** A gyakorlati jegy megszerzésének feltétele: az öt napos terepgyakorlaton való aktív részvétel, értékelhető terepgyakorlati napló készítése.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ GYAKORLATI TÁRGYAK KARI KÍNÁLATA

A tantárgy neve	Kredit	Óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KB00KV01 Táboroztatás I. az ajánlott félév előtti nyáron kell teljesíteni.	5	50 óra* m	KV	III. V. vagy VII.	-

* (kontakt óra nélkül)

CÉL: a táboroztatás, a szabadidős foglalkozások tervezésének, szervezésének megismerése; a különböző gyermekcsoportoknak és nevelési helyzeteknek megfelelő nevelői magatartás gyakorlása; felkészülés a gondozás, az ellátás, az egészségvédelem napi tennivalóinak kompetens megvalósítására. **TANANYAG:** A nyári tábor tervezése a tábor céljának, a résztvevő gyerekek számának, életkorának és a tábori körülményeknek megfelelően. Szervezési teendők a táborok előkészítése során, felkészülés a napi rendszerességgel végrehajtandó szervezési, gondozási tennivalókra (egészségőrzési, balesetvédelmi feladatok, az étkezés, a ruházkodás, az alvás felügyelete). A társas kapcsolatok formálásának segítése (az ismerkedés, a csoportos tevékenységek feltételeinek kialakítása, konfliktusok kezelése). A sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedésének segítése. A foglalkozási lehetőségeknek megfelelő programtervezés; a programok (sportjátékok, vízi játékok, akadályverseny, szabadtéri játékok, kézműves foglalkozások, tánctanulás, közös zenélés, éneklés, irodalmi foglalkozás, kirándulás) előkészítése, részvétel a végrehajtás irányításában. A gyerekek közös tevékenységeinek értékelése naponta, és a hét végeztével; a tábori tapasztalatok szakszerű elemzése. **KÖVETELMÉNY:** Jártasság a tábori napirend tervezésében, a napirendi feladatok irányításában, ismeretek a társas kapcsolatok formálásának gyakorlatáról és az egyes nevelési problémák kezeléséről, jártasság a tábori pedagógiai munka elemzésében. Megadott szempontok szerint beszámoló készítése és benyújtása.

A tantárgy neve	Kredit	Óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KB00KV02 Táboroztatás II az ajánlott félév előtti nyáron kell teljesíteni.	5	50 óra*	KV	III. V. vagy VII.	KBL00KV01!

* (kontakt óra nélkül)

CÉL: a táboroztatás, ezen belül sajátos (tehetséggondozó, karitatív, egészségvédő, környezetvédő, hagyományörző, alkotó, előadó, sport, idegen nyelvi stb.) foglalkozások tervezésének, szervezésének megismerése; a különböző gyerekeknek, csoportoknak és nevelési helyzeteknek megfelelő nevelői magatartás gyakorlása; a társas kapcsolatok facilitálásának gyakorlása; felkészülés a gondozás, az ellátás, az egészségvédelem napi tennivalóinak kompetens megvalósítására. **TANANYAG:** nyári gyermek- vagy családi tábor tervezése a tábor céljának, a résztvevő gyerekek számának, életkorának és a tábori körülményeknek megfelelően, szervezési teendők a táborok előkészítése során, felkészülés a napi rendszerességgel végrehajtandó szervezési, gondozási tennivalókra (egészségvédelmi, balesetvédelmi feladatok, az étkezés, a ruházkodás, az alvás felügyelete), a társas kapcsolatok formálásának segítése (az ismerkedés, a csoportos tevékenységek feltételeinek kialakítása, konfliktusok kezelése). A sajátos nevelési igényű gyerekek beilleszkedésének segítése, a foglalkozási lehetőségeknek megfelelő programtervezés, a programok (sportjátékok, vízi játékok, akadályverseny, szabadtéri játékok, kézműves foglalkozások, tánctanulás, közös zenélés, éneklés, irodalmi foglalkozás, kirándulás) előkészítése, részvétel a végrehajtás irányításában, a gyerekek közös tevékenységeinek értékelése naponta, és a hét végeztével, a tábori tapasztalatok szakszerű elemzése. **KÖVETELMÉNYEK:** jártasság a tábori napirend tervezésében, a napirendi feladatok irányításában, ismeretek a társas kapcsolatok formálásának gyakorlatáról és az egyes nevelési problémák kezeléséről, jártasság a tábori szakmai és pedagógiai munka elemzésében.

TANTERVI TÁJÉKOZTATÓ A TANÍTÓ SZAK LEVELEZŐ TAGOZATA RÉSZÉRE
2013. SZEPTEMBERTŐL

A tantárgy neve	Kredit	Óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KB00KV03 Konferenciák, szakmai programok, kirándulások I.	2	20 óra* m	KV	II- VI.	-
KB00KV04 Konferenciák, szakmai programok, kirándulások II.	2	20 óra* m	KV	III-VI.	KB00KV03!

* (kontakt óra nélkül)

CÉL: Tapasztalatszerzés olyan szakmai programok, kirándulások szervezéséről, tervezéséről, lebonyolításáról, amelyek a közoktatási gyakorlatban folyamatosan szerepet kapnak. A programok, kirándulások az egyes szakmódszertani, pedagógiai, pszichológiai tanulmányokhoz, társadalmi, kulturális eseményekhez, évfordulókhoz, ünnepekhez kapcsolódnak, a tantárgykód jelzete szerint. **TANANYAG:** Szakmai továbbképzések, konferenciák, kirándulások előkészítésének, szervezésének, lebonyolításának lépései. Az előkészítés tartalmi mozzanatai: az igények és a lehetőségek felmérése, a célközönség tájékoztatása, kapcsolattartás. A program feltételeinek elemzése, a szervezés sorrendje, szervezési módszerek, ismertető anyagok készítése. A program lebonyolítása: a körülmények biztosítása, a helyes időbeosztás kialakítása, folyamatos tájékoztatás, szükség esetén a közlekedés és étkeztetés szervezése. A programot követő tartalmi összefoglalók készítésének elvei és módszerei. **KÖVETELMÉNY:** a kiválasztott programban való aktív részvétel az előkészítéstől a lebonyolításig minden fázisban. Tartalmi összefoglaló készítése és benyújtása a tárgyat meghirdető tanszékre.

A tantárgy neve	Kredit	Óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KB00KV05 A pedagógiai projekt I.*	5	50 óra* m	KV	II. IV. VI.	-
KB00KV06 A pedagógiai projekt II.*	5	50 óra* m	KV	II. IV. VI.	KB00KV05!

* (kontakt óra nélkül)

CÉL: A hallgatók saját élményeiken keresztül megismerjék a projektpedagógia megvalósításának egyes lépéseit, melyek birtokában eredményesen vállalkozhatnak a projektpedagógia megvalósítására. A hallgatók a projektoktatás történeti gyökereire építve; az elmélet gyakorlatba való átültetésével legyenek képesek a projektre jellemző tervezés, szervezés, megvalósítás, értékelés folyamatának végrehajtására. Vállalt feladataik megvalósítása közben értsék meg a pedagógus szerep átalakításának szükségességét. **TANANYAG:** A hallgatók az általuk választott témában egy oktató indirekt irányításával dolgoznak. A cél meghatározása és a téma kiválasztása után a komplex témákat kezelhető egységekre bontják az együtt dolgozó hallgatói csoportok. A munkavégzés egyes fázisai, a tevékenységsor felvázolása után – egy ütemterv alapján - a hallgatók önállóan dolgoznak. A megjelölt témahétén a csoportok bemutatják munkáik produktumát.

KÖVETELMÉNY: a vállalt feladatok határidőre történő elvégzése. A félév minősített aláírással zárul, melynek feltétele a munkafolyamat és a produktum – meghatározott szempontsor szerinti - önértékelése is.

A KÖTELEZŐEN VÁLASZTHATÓ IDEGEN NYELVI TÁRGYAK KARI KÍNÁLATA

A tantárgy neve	Kredit	Heti óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KBL01KV01 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek I.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés
KBL01KV02 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek II.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés
KBL01KV03 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek III.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés
KBL01KV04 (angol) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek IV.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés

CÉL: a hallgatók nyelvtudásának, idegen nyelvi kommunikációs képességének kialakítása, elmélyítése, felkészítés a multikulturális tanításra/nevelésre, az idegen nyelvi tapasztalatok birtokában a kommunikációhoz szükséges szókincs, nyelvi fordulatok, nyelvtani szabályok ismeretére és ezek alkalmazására. a leggyakoribb kommunikációs helyzetekben használatos társalgási szókincs további bővítése, a nyelvtani ismeretek megszilárdítása és helyes alkalmazása, valamint a hallgató szakirányú ismereteinek, multikulturális műveltségének az idegen nyelv felhasználásával történő bővítése.

TANANYAG: Alapszintű társalgási ismeretek:: ismerkedés (személyleírás, személyi adatok, önéletrajz); családi életre nevelés – a gyermek és a család; iskola, tanulás, munka; lakáskultúra, a lakóhely környezete, környezetvédelem. Nyelvtanulási stratégiák kialakítása a nyelvismeret önálló továbbfejlesztésére. Társalgási ismeretek: az egészséges életmódra nevelés, étkezési szokások, a magyar és az angol konyha jellegzetességei; időjárás, az évszakok jellegzetességei, a magyar és az angol éghajlati viszonyok; öltözködés, öltözködési szokások, divat; vásárlás, vásárlási szokások, üzletek; kulturált magatartás, nemzeti jellegzetességek, viselkedési szokások; ünnepek, és megünneplésük. **KÖVETELMÉNY:** Aktív részvétel az órákon, a hallgatói egyéni munka bizonyítása (házi feladatok), félév során vett anyag ismeretének bizonyítása min. 2 zárthelyi dolgozat sikeres (60%-os) teljesítésével.

A tantárgy neve	Kredit	Heti óraszám, zárási forma	Státus	Ajánlott félév	Előfeltételek
KBL07KV01 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek I.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés
KBL07KV02 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek II.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés
KBL07KV03 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek III.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés
KBL07KV04 (német) Idegen nyelv pedagógusjelölteknek IV.	4	15Δ gyj	KV	I-IV.	szintfelmérés

CÉL: Készség szintre emelni a hallgatók nyelvtudását, kommunikációs képességét; kialakítani és elmélyíteni az idegen nyelvi kommunikációs kompetenciájukat, szándékukat, továbbá felkészíteni a hallgatót szakirányú ismereteinek az idegen nyelv felhasználásával történő bővítésére. **TANANYAG:** Ismerkedés (személyleírás, személyi adatok, önéletrajz). Családi életre nevelés: A gyermek és a család. Környezeti nevelés: Lakáskultúra, a lakóhely környezete, környezetvédelem; egészséges életmódra nevelés; Időjárás, az évszakok jellegzetességei; Kulturált magatartás **KÖVETELMÉNY:** A hallgató ismerje: az általános szókincset, nyelvi fordulatokat. Legyen képes: kommunikálni német nyelven; fejleszteni német nyelvtudását; legyen képes: a mindennapi élethelyzetekben, valamint az általános szakmai témákról idegen nyelven kommunikálni; megérteni a köznap beszédet, s a hallottakra megfelelő szinten reagálni; a félév lezárásához szükséges gyakorlati jegy (és kredit) megszerzéséhez az elsajátított ismereteket megfelelő színvonalon reprodukálni.